

# Kansanääni

Mielipidelehti työn, toimeentulon, rauhan ja kansanvallan puolesta

Nro 5/21, lokakuu-joulukuu 2021, 20. vuosikerta, irtonumero 2 €

## Sota Hitlerin rinnalla riitti- torjutaan Nato lopullisesti!

Pariisin rauhansopimusta rikotaan s. 2  
Valtioneuvoston puolustuselonteko s. 3  
Syntyvätkö työehtosopimukset? s. 4  
Sote omaan maaliin eka erässä s. 5  
Kulkutautien yhteiskunnalliset vaikutukset s. 6  
Maatalouden tuottavuus laskussa s. 7  
Euroopan Unioni- 70 vuotta valehtelua s. 9  
Historiallisen materialismin perusteista s. 14  
Fasistien juhluvuoden juhla- ja jumalanpalvelus s. 20



Kuvat: Wikimedia Commons

Rauhantapahtuma 75 vuotta sitten osoitti, että sodanlietsojen politiikka ei hyväksytä. Ei ole mitään syytä vaarantaa suhteita Venäjään, joka ei ole meidän vihollinen.

30000 helsinkiläistä kokoontui Rautatietorille 10.5.1945 juhlimaan Hitlerin sodan loppua toiveenaan "ei enää tällaista". 50 miljoonaa uhrin vaatinut sota seurasi markkinoiden vaatimusta maailman jakamiseksi. Onko kaikki unohdettu? Pariisin rauhansopimuksen piti turvata rauha. Nyt sitä rikotaan. Nato on tullut saksalaisten tilalle. Rauhansopimusten piti varmistaa Pietarin turvallisuus. Nyt Nato-johtoinen sotilaallinen toiminta kiristää jännitystä Itämeren alueella. Mediamme puheet ovat tasoa, että valtioiden välisiin normaaleihin suhteisiin on pian vaikea palata. On tehtävä täyskäännös. Tulee perua hävittäjäkaupat ja isäntämaasopimus.

Sivut 2, 3, 9 ja 20

Sivut 2-3  
-Rauhanpolitiikka turvaa rauhan ja hyvinvoinnin  
-Pariisin rauhansopimusta rikotaan  
-Kansan äänen järjestöt mukana aluevaaleissa  
-Isäntämaasopimus mahdollisuuksien kumppanuus  
-Jo riittää vai riittäkö?

Sivut 4-5  
-Työehtosopimukset syntyvät-tai sitten eivät  
-Yleissitova työehtosopimus  
-Sote omaan maaliin eka erässä

Sivut 6-7  
-Kulkutautien yhteiskunnalliset vaikutukset (2)  
-Maatalouden kannattavuus laskusuunnassa

Sivut 8-9  
-Väestö ei vanhene - mutta tietäjät vaikenivat  
-Ensio Laineen muistolle  
-Paavo Juntilan muistolle  
-Euroopan Unioni-70 vuotta valehtelua eurooppalaisille (osa1)  
-Julistaako Vatikaani Robert Schumanin autuaaksi

Sivut 10-11  
-Varsovassa Puolassa  
-Sotavangin pojan matka isän luo Altaille (2)  
-Neuvostosotavangin poika löysi isänsä Altailta

Sivut 12-13  
-Luis Britton Venezuelasta  
-Stortingetin vaalit 2021 arvio  
-USA:n tappio Afganistanissa  
-Kapitalismin talouden kylläystyypiste

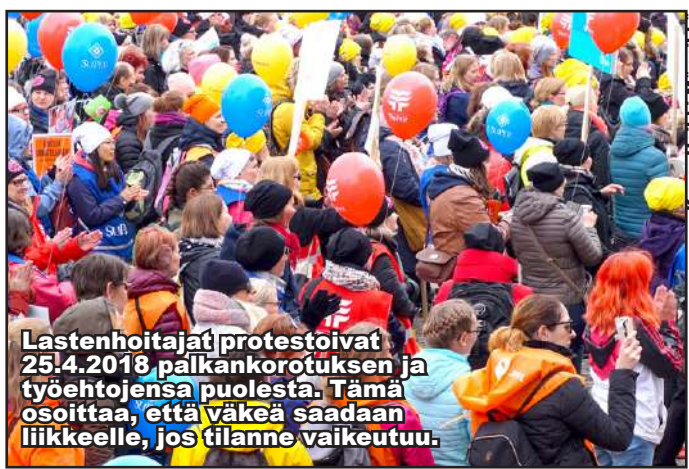
Sivut 14-15  
-Historiallisen materialismin perusteista (7/2)  
-Jotain on mennyt pieleen

Sivut 16-17  
-Virossa Keskusta voitti, mutta hävisi Tallinnan  
-Savisaaren aika on ohi  
-Viroon asettunut Navalnyin apuri etsintäkuulutettiin  
-Venäjän valtiounduma valittiin ja aloitti työskentelyn  
-Venäjän vaalien ristiriitaiset tulokset

Sivut 18-19  
-Kansan ääni kuuluu  
-Työkansan ilmoituksia  
-Naton neuvosto Suomessa

Sivu 20  
-Fasistien juhluvuoden juhla- ja jumalanpalvelus  
-Maksullinen unelma  
-Mediapooli ja Venäjän vaalit  
-Ehkä se on vain uhittelua?

### TES-neuvottelut käynnissä-yleissitovuus turvattava



Lastenhoitajat protestoivat 25.4.2018 palkankorotuksen ja työehtojensa puolesta. Tämä osoittaa, että väkeä saadaan liikkeelle, jos tilanne vaikeutuu.

Tilanne TES-neuvotteluissa on vaikea. Työntekijät pyrkivät irti TES-sopimuksista, jotka antavat palkansaajille kollektiivisen suojan. Jos tämä toteutuu putoaa palkkataso 30 %. Yksin työntekijä ei kykene neuvottelemaan menetettyjä palkanosia. Ensimmäinen sopimus syntyi Paperiliiton ja Stora Enson välille. UPM:n kanssa ei ole päästy keskustelemaan. UPM saattaa turvata firmoihinsa Suomen ulkopuolella. Teollisuusliitto aloittaa neuvottelut uuden työnantajien liiton kanssa, jonka yrityksissä työskentelee yli 50 % alan työntekijöistä. Työsuhteen ehtojen heikennyksiin ei tule suostua.

Sivut 4 ja 5

### Ilmaston muutos nopeuttaa maatalouden kriisiä



Kuiva ja kuuma kesä nopeutti kapitalistisen maatalouspolitiikan ongelmia

Tänään ennakoidaan maataloustuotteiden hintojen nousua. Samalla maatalouden harjoittajan tulokehitys on negatiivinen. Tämä ei johdu pelkästään kuivasta ja kuumasta kesästä, vaan kapitalistien maatalouspolitiikasta. Elintarvikkeiden hinta pidetään alhaalla, jolloin työläiselle maksettava palkka voidaan myös pitää alhaalla. Maataloudelle tätä kompensoidaan maataloustuella. Se on samalla tukea kapitalistiselle työnantajalle. Häiriö sadossa nopeuttaa maatalouden kriisiä. Tavoitteena tulee olla maatalouden kansallistaminen ja yhteiskunnallinen elintarviketuotanto.

Sivu 7



Kaikkien maiden proletaarit -  
liittykää yhteen!

**Kansanääni**

Päätoimittaja:

Tommi Lievemaa, PL 780, 00101 Helsinki  
0408335360

Helsinki 25.10.2021

## Rauhanpolitiikka turvaa rauhan ja hyvinvoinnin

Suomen loppusuoralla oleva hävittäjähanke on herättänyt myös kritiikkiä viime aikoina. Hävittäjiä pidetään joidenkin asiantuntijoiden mukaan vanhentuneina sotavälineinä nykymaailmassa. Lisäksi niiden on sanottu vastaavan huonosti suomalaisen puolustustarpeeseen. On esitetty, että luopuminen BUK-ohjuksista oli aikanaan virhe. Hyökkäyksellisten hävittäjien sijasta kannattaisi satsata ilmapuolustukseen ja -torjuntaan.

Arviota hävittäjien kokonaiskustannuksista on niin ikään ihmetelty. Hankintahinnalle on asetettu muodollinen katto, 10 miljardia euroa, mutta käyttökustannukset on eräiden arvioiden mukaan ilmoitettu selvästi alkanntiin, mikäli verrataan muihin yhdysvaltalaisihävittäjiä hankkineiden maiden kokemuksiin. Käyttökustannusten on mainittu olevan "vain" 10 miljardia, mutta korkeimmat arviot liikkuvat 30-60 miljardin hintahaarukassa, riippuen koneiden toiminnasta ja riskien toteutumista.

**On hyvin todennäköistä, että uudet hävittäjät ostetaan Yhdysvalloilta.** Suomen ulkopoliittinen johto on useissa yhteyksissä ilmoittanut, että Yhdysvallat on sotilas- ja turvallisuuspoliittisesti tärkein kumppanimamme. Suomi osti Hornet-hävittäjät aikoinaan Yhdysvaltoja miellyttääkseen, kuten tuolloinen puolustusministeri Elisabeth Rehn on myöhemmin tunnustanut. Aivan samoin nyt aiotaan ostaa huippukalliita amerikkalaiskoneita, koska halutaan liehitellä "isäntämaata".

**Oma lukunsa on asian taloudellinen puoli.** Koronakriisin, hävittäjähankkeen ja EU:n elpymispaketin yhteydessä on nähty, kuinka rahaa yllättäen riittää hyvinkin suuria summia, kun asia on poliittisesti sopiva. Nythän olemme tottuneet ainakin 30 vuoden ajan jatkuvaan kitinänsä siitä, kuinka rahaa ei ole, kuinka hyvinvointivaltioon ei ole enää varaa ja kuinka menoista on jatkuvasti pakko leikata.

**Koska korona muodosti uhkan myös keskiluokalle ja vauraille,** ryhdyttiin sen torjuntaan kustannuksista piittaamatta. Esimerkkinä voi mainita, kuinka vuosikymmeniä Lontoota riivannut asunnottomuus kyettiin poistamaan käytännössä yhdessä yössä koronaepidemian säikäytettyä päättäjät keväällä 2020. Leipäjonon hävittäminen ei sen sijaan suomalaispäättäjiä kiinnosta, vaikka asia voitaisiin hoitaa murto-osalla koronakriisin kustannuksista.

**EU:n elpymispakettiin riitti Suomelta rahaa 6,6 miljardia euroa.** Summa on suunnilleen samansuuruisen, kuin kansalaisten tajuntaan isostettu "kestävyyssvaje", jolla on perusteltu jatkuvia säästöjä ja leikkauksia. Huippukalliiden hävittäjien hankinnan taloudellisista seuraamuksista on puhuttu hyvin vähän ja häveliäästi. Hävittäjien hankinnan arvostelua pidetään epäisänmaallisena ja niiden hinnasta puhumista epäsovivana. Taustalla on tietenkin viime vuosina voimakkaasti lisääntynyt Venäjän uhkalla pelottelu. Tämä kuvitteellinen uhka saa kansalaiset suostumaan mihin tahansa militaristisiin hankkeisiin.

**Hävittäjähanke ja EU:n elpymispaketti kuuluvat samaan poliittiseen laariin.** Näissä miljardihankkeissa on kyse pakkomielteisestä länttymisestä, siitä että halutaan tehdä pesäeroa entiseen ja osoittaa kuu-luvamme "länttiseen arvoyhteisöön" hinnalla millä hyvänsä. Sillä ei tunnu olevan merkitystä, että nämä hukkaan heitetty miljardit ovat pois kansalaisten hyvinvoinnista, peruspalveluista jne.

**On siirryttävä puolueettomuuteen ja rauhanpolitiikkaan. Se on samalla myös kansalaisten kaikinpuolisen hyvinvoinnin paras tae.**

**Toimituksen pääkirjoitus: Tommi Lievemaa**

# Pariisin rauhansopimusta rikotaan

Toisen maailmansodan päättyminen Neuvostoliiton voittoon 9.5.1945 avasi maailmalle ja monille kansoille, myös Suomelle, tien rauhaan ja todelliseen kansanvaltaan. Maamme sodanjälkeisen kehityksen perustan vahvisti Pariisin rauhansopimus, joka allekirjoitettiin 10.2.1947. Suomi ratifioi rauhansopimuksen 18.4.1947. Neuvostoliitto ratifioi sen viimeisenä 15.9.1947, kun viisi Saksan liittolaista oli sen ensiksi ratifioinut. Pariisin rauhansopimus on YK:n Yleiskokouksen vahvistama Kansainvälinen laki, joka ei pääty siihen, ettei sitä noudateta. YK:n Turvallisuusneuvosto voi tuollaiset "yksipuoliset mitätöinnit" ja tulkinnat palauttaa noudatettavaksi. Eurooppa ja koko maailma oli joutunut käymään 1900-luvulla kaksi tuhoisaa maailmansotaa, jotka militaristinen Saksa aloitti. Siksi painopiste Pariisin rauhansopimuksessa asetetaan sille, ettei Saksalle enää uudelleen tule tähän mahdollisuutta.

## Suomen keskeiset rauhanehdot ja sotilaalliset rajoitukset

Pariisin rauhansopimuksen allekirjoitus tarkoitti sodan päättymistä ja rauhanehtojen hyväksymistä. Niissä Suomi (1) sitoutui takaamaan kaikille kansalaisille ihmisoikeudet ja poliittiset toimintaoikeudet riippumatta rodusta, uskonnoista, sukupuolesta ja kielestä. (2) Suomi takasi sanan-, paino-, julkaisu-, uskonnon-, poliittisen mielipiteen- ja kokoon-tumismvapauden. (3) Suomi sitoutui hajottamaan fasismin luonteiset poliittiset ja sotilaalliset järjestöt, sekä kaikki Neuvostoliiton ja YK:n vastaiset propagandaa harjoittavat järjestöt. Suomelta kiellettiin mm. ydin-aseen hankinta, valmistus ja kokeilu sekä ohjukset, kosketuksesta räjähtävät merimiinat, torpedot, sukellusveneet ja pommikoneet. Ilmavoimien yhteisvahvuus saa olla 60 konetta ja 3 000 sotilasta.

## Operaatio Pax

Suomi reagoi Saksan yhdistymiseen (VTM Marjo Uutela, väitöstutkimus 12.1.2018 H:gin yliopisto) "julistamalla yksipuolisella päätöksellä Pariisin rauhansopimuksen aserajoitusartiklat mitättömiksi -ydinasekieltoa lukuun ottamatta." "Väitös-kirja käsittelee uusien arkistolähteiden valossa, miten Suomi irtautui v.1990 Pariisin rauhansopimuksen sotilasartikloista ja YYA-sopimuksen lausumasta ja miten sen taustalla ohjaava motiivi oli sotilaspoliittinen." Asia lähti vireille marraskuussa 1989 Puolustusministeriön ehdotuksesta. Ulkoministeriö esitteli Presidentti Mauno Koivistolle Puolustusvoimien kiinnostuksen saksalasiin ja japanilasiin asejärjestelmiin. Vuonna 1987 "Pres. Koivisto myönsi ensimmäistä kertaa luvan Pariisin rauhansopimuksen vastaisen saksalaisen lentokoneen hankinnalle ilman, että Neuvostoliittoa tai Iso-Britanniaa konsultoitin... jo aikaisempia 1962 ja 1983 Suomen teke-

miä rauhansopimuksen ja YYA-sopimuksen vastaisia tulkintoja/hankkeita Neuvostoliitto vastusti".

## Neuvostoliitto vastusti

Neuvostoliitto vastusti voimakkaasti vuoden 1990 ns. Operaatio Paxin Suomen aserajoitusartiklan yksipuolista mitätöimistä Pariisin rauhansopimuksen vastaisena. Neuvostoliiton voimakas vastustus tuli suomalaisille yllätyksenä, sillä nyt oli "laskettu" pres. Mihail Gorbatsovin linjausten/ajatusmaailman varaan. "Neuvostoliitto vaati Suomelta vahvistusta, ettei se ylitä Rauhansopimuksessa mainittuja määrävahvuuksia ja pysyy ydinaseettomana maana". Kun suomalaiset eivät toimittaneet varustautumisestaan erillisiä sitoumuksia, niin Neuvostoliitto lähetti Suomelle asiasta virallisen nootin 6.11.1990.

"Jälkipuinti päättyi vasta, kun Suomi toimitti Neuvostoliitolle vastausnoottinsa 22.11.1990. Siinä todettiin, että Suomi irtautui HALLITUKSEN syyskuisessa päätöksessä Rauhansopimuksen sotilasartikloista, mutta turvallisuus- ja puolustuspolitiikan perusteet säilyvät ennallaan".

## Sodan pelko kasvaa - Pariisin rauhansopimusta rikotaan

Samaan aikaan nyt kun Suomen taivaalla jyrisivät hävittäjäkoneet, valamedian puheet, uutiset ja kirjoitukset sekä lausunnot koventuvat ja käyvät vihapuheeseen suoraan yllyttäväksi, ja markkinoidaan ajatusta "Saab Gripen Suhoi-koneita". F-35:ttä koskevassa haastattelussa USA:n majuri Levine sanoi, että toimintaympäristö täällä Suomessa voi potentiaalisesti olla tappava. Ilta-Sanomien 11.2.20 tuo selkeästi esille, että vihollinen on Venäjä. Vihapuhe ja valeuutiset ja "maalittaminen" Venäjistä, pres. Putinista ja venäläisistä on medioissa yleistynyt. Samat "lähteet" vaikenevat tosiasiois-

ta esim. Syyrian sodassa, EU:n ja USA:n vaikutuksesta Ukrainan/ Krimin tilanteeseen ja pakote-seuraamuksiin. Ei mainita, että ydinaseiden sijoittamista Suomen maaperälle ei kielletty Isäntämaa-sopimuksessa, toisin kuin Ruotsissa...

**Ilmapiiriä Suomessa on muutettu pelottavalla tavalla.** Maamme ulkopoliitikasta vastaavan johdon, presidentti Sauli Niinistön sekä hallituksen ja eduskunnan pitäisi nyt tajuta, että tällaisella kehityksellä on vakavia seurauksia. Poliittisen johdon vaikenemisella hyväksytään vihamielinen julkinen ulostulo ja rauhanomaista kehitystä horjuttava toiminta, joka pyrkii systemaattisesti viemään maatamme törmäyskurssille Venäjän kanssa.

## USA:n hävittäjät päivystävät Pietarin naapurissa

Hävittäjähankinta F-35 tarkoittaa, että USA:lla olisi "kaikissa tilanteissa" Suomessa Pietarin lähellä 62 hävittäjää, jotka eivät ole Suomen hallinnassa, eivät liiku metriäkään ilman USA:n Nato-johdosta operoivia, eikä Suomi voi myöskään viimekädessä sitä estää. Nato-yhteensotittujen hävittäjien hankinta olisi Naton sotapolitiikan tukemista 10 000 miljoonalla eurolla ja lisäksi tulisi 30 vuodeksi eteenpäin hävittäjien kulut maksettavaksi ja se kaikki olisi pois kansalaisten hyvinvoinnista. Samalla Suomi sitoutuu poliittisesti tukemaan USA:n NATO-johdosta vihamielistä sotapolitiikkaa.

## Militarisoinnista luovuttava

Suomi ei tarvitse tällaista asevarustelua. Pääministeri Sanna Marinin (SDP) viherpunahallituksen on tehtävä täyskäännös ja muutettava Suomen ulkopoliittikka takaisin rauhanpolitiikkaan, josta kansallamme on sodanjälkeisten rauhanvuosien kokemus. Suomen kansan suuri enemmistö antaa tukensa rauhalle ja ystävyydelle naapurimaiden kanssa. Nato-jäsenyyden vastustus on ennätyslukemissa, yli 60 % ja nuorten miesten kieltäytyminen armeijasta on lisääntynyt merkittävästi.

Reine Lindeman  
Tampere

## Lähteet:

**Väitöstutkimus:** VTM Marjo Uutela 12.1.2018, Helsingin yliopisto, V.1990 Operaatio Paxi.

**Tiedote samasta aiheesta:** Talous ja Yhteiskunta, Helsingin yliopisto 15.12.2017, Pasi Komulainen

## Kansan äänen järjestöt mukana "aluevaaleissa"

Tammikuussa järjestetään "sokeat" maakuntavaalit, joissa kansalle esitettävä paketti on niin huonosti valmisteltu, että edes päättäjät eivät halua sanoa mistä on kysymys. Kyse ei ole demokratiasta, vaan maakuntakaappauksesta. Siinä suurten puolueiden keskeisiä vaikuttajia ajetaan rahasäkin voimalla maakuntahallintoon, joka ryöstää vuosittaisen kuntademokratian ja itsehallinnon. Rakennelma on älytön. Maakuntavaaleihin mennään sammutetuilla lyhyin. Myös media on hiljaa.

Miksi haemme ehdokkaita tällaiseen älyttömyyteen? Kysehän kuitenkin on Sote-kaappauksesta, sote-varojen kaappaamisesta yk-

SKP:n Uudenmaan piiri kokoa listoja aluevaaleihin. Ehdokkaita on jo kaikilla Uudenmaan hyvinvointialueilla. Itä-uusimaa: **Jukka Ahokas** ja **Kalevi Wahrman**, Keski-uusimaa: **Arto Viitaniemi** ja **Seppo Tarhonen**, Länsi-uusimaa: **Arjo Suonerä** ja **Martti Härkönen**, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue: **Jiri Mäntyselä**, **Jari Karttunen** ja **Ossi Kähmi**. Yhteistyötä haetaan muiden muutosta haluavien kanssa. Ehdokkuudesta kiinnostuneet ottakaa yhteys Uudenmaan piiriin **Jukka Ahokaseen** puhelimitse tai sähköpostilla **041 5012217, skp.uusimaa@skp.fi** tai **Kalevi Wahrmaniin 0405523099, kalevi.wahrman@gmail.com**

sityisille. Maakuntahallinnossa tulemme vastustamaan yhteiskunnallisten kuntapalvelujen yksityistämistä ja ulkoistamista. Myöhemmin, jos kaappaajien suunnitelmat toteutuvat, maakunnalle tulee verotusoikeus ja sinne ohjataan yhteiskunnan varoja. Siellä tulee olemaan kova edustus KEPU:n ja Kokoomuksen päättäjillä. Tulemme vaikuttamaan, että noita varoja ei ryöstetä, vaan käytetään kuntademokratian rajoissa kansan hyväksi.

**Viime kädessä lähdemme siitä,** että päätöksenteko palautetaan takaisin kansalle, kunnille, kuntayhtymille sekä kuntapäättäjille ja kaappaajien masinoima maakuntahallinto puretaan (KÄ/toim)

Tilaan



**Kansanäänen**

Lehti ilmestyy 6 kertaa vuodessa. Vuosikerran hinta on 20 €.

- Olen maksanut tilaushinnan 20 €  
 Maksettu tilille Op FI08 5541 1420 0279 66  
 Lehti laskuttaa

Sukunimi \_\_\_\_\_ Etunimi \_\_\_\_\_

Lähiosoite \_\_\_\_\_ Postinumero ja -paikka \_\_\_\_\_

Tilaus os. Kansan ääni PL 780, 00101 Helsinki  
Tilaus sähköpostilla: tilaukset.kansanaani@gmail.com  
Tilausohje: Jos tilaat Kansan äänen ainoastaan maksamalla tilausmaksun pankkitilille FI08 5541 1420 0279 66, laita viesti-osaan ehdottomasti osoitteesi. Ilman osoitetta emme voi lähettää lehtiä sinulle. Osoitteen voit ilmoittaa myös sähköpostilla os: tilaukset.kansanaani@gmail.com.

# Isäntämaasopimus – mahdollisuuksien kumppanuus

**”Natolla on Euroopan ja Suomen turvallisuuden kannalta keskeinen merkitys.”**  
**”Vahva ja yhtenäinen Nato on Euroopan ja Suomen intressissä.”**  
**”Venäjän voimapolitiikan vaikutukset heijastuvat Itämeren alueelle, jolla Venäjän synnyttämä negatiivinen kierre on kasvattanut jännitteitä ja lisännyt sotilaallista toimintaa.”**  
**”Naton ja Yhdysvaltojen lisääntynyt toiminta ja läsnäolo Baltian maissa ja Puolassa on lisännyt vakautta Itämeren alueella.”**  
**”Osallistuminen Naton vaativiin harjoituksiin kehittää Suomen omaa suoritus- ja yhteistoimintakykyä kumppaneiden kanssa.”**

Yllä olevat suorat lainaukset puolustusministeriön syyskuussa julkaisemasta Valtioneuvoston puolustusselonteosta kuvaavat koko selonteon ydintä ja sen henkeä. Tämän lehden numerossa 6/2020 esiteltiin hallituksen viime vuoden lopulla julkaissama Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko. Tämä uudempi julkaisu on sisällöltään pääosin edellisen toisintoa. Puolustusselonteko vain on kaikkinen yksityiskohtineen hieman sotaisampi.

## Perivihollinen aina idästä

Ideologinen pohja-ajatus näissä kahdessa hallituksen laatimassa asiakirjassa on sama: Suomi on niin tiiviisti osa länttä, että kaikki teemat ja toimet ulko-, turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa kietoutuu väkisin siihen kaiken kattavaan ajatteluun, että se ”ikiaikainen” perivihollinen on idässä koko ajan uhkaamassa ja meidän ainoa turvamme on tukeutuminen ja sitoutuminen länteen. Nykyään tarkemmin nimenomaan Yhdysvaltoihin ja sotilasliittoon.

Niin tiivis on maamme kytkentä tuohon läntiseen sotilasliittoon, että se vastaa jo jäsenyyttä. Entisinä aikoina näihin asiakirjoihin kirjattiin aina kärjeksi, että Suomi on sotilasliittoihin kuulumaton maa. Nykyään tuo lause on upotettu tekstiin jäljemmäksi loppukaneetilla, että ”Suomi osallis-

tuu omaa puolustuskykyään vahvistamaan kansainväliseen ulko-, turvallisuus- ja puolustuspoliittiseen yhteistyöhön, joka on viime vuosina lisääntynyt ja syventynyt.”

## Jännitteinen ja vakaa

Näitä kahta selontekoa rinnan lukien ja vertaillen kiinnittyy huomio kummankin asiakirjan ensimmäiseen lauseeseen. Valtioneuvoston ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko: ”Suomen ulko- ja turvallisuuspoliittinen peruslinja on vakaa ja ennustettava.” Valtioneuvoston puolustusselonteko: ”Suomen puolustuksen toimintaympäristö säilyy jännitteisenä ja vaikeasti ennakoitavana.” Tällaisen tilannekuvauksen myötä voi asiaan enempiä perehtymättömälle syntyä ainakin jossakin määrin ristiriitainen kuva tilanteesta Suomen lähialueilla ja ympäristössä.

Koska samasta ”ajatushautomosta” nämä asiakirjat kuitenkin tulevat, niin voinee ajatella, että ne ovat suunnitellusti kirjoitetut siten, että ne tukevat toisiaan. Toisessa rakennetaan tarkoituksellisesti mahdollisimman kattavat uhkakuvat, ja toiseen on kirjattu, että kaiken takana oleva poliittinen ohjaus on ja pysyy valitulla ja luitulla peruslinjalla. Sen vuoksi ”Naton kanssa käytävän poliittisen dialogin edistäminen on Suomelle tärkeää.” Tällaisella ajatuskombinaatiolla voidaan sitten



Hangossa muistutettiin 6.6.2016 päättäjiä, että USA-johtoisen sotaharjoituksen tuominen Suomen alueelle heikentää todellisuudessa turvallisuuttamme. Nato-johtoisen sotilaallisen toiminnan lisääminen Itämeren ympärysvaltioissa kiristää sotilaallista jännitystä tällä alueella. Silloin harjoiteltiin USA-Nato-joukkojen maihinnousua Suomen alueelle.

perustella kaikkea mahdollista yhteisestä kv-kriisinhallinnasta asehankintojen myötä synkronoituihin yhteiseen sotatekniikkaan.

Varsinaisessa tekstissä näiden selontekojen sisältö on samaa idän uhkalla pelottelua ja länteen – Yhdysvaltoihin ja Natoon – tukeutumisen merkityksen korostamista. Puolustusministeriön jo pelkästään olemassaolonsa perusteluksi täytyy luoda ja ylläpitää kuvaa uhkaavasta maailmantilanteesta ja varsinkin lähiympäristöön syntyneestä jännitteisestä tilasta. Tästä piinasta selviämiseksi tarvitaan sitten aina vaan lisää ”kättä pitempää” ja syvenevää yhteistyötä samat arvot jakavien kumppaneiden kanssa.

## Uhkakuvia riittää

Puolustuselonteossa käydään läpi perinteisten maa-, meri- ja ilmavoimien nykyiset toimintaedellytykset ja koko ajan muutoksen pyörteissä olevaa toimintaympäristöä. Tämän lisäksi selvitetään laveasti ajantasaista näkymiä hybridi-, kyber-, informaatio-, ym. ”muroksellisiin tek-

niikkoihin” liittyviä uusia laaja-alaiseen turvallisuuteen liittyviä uhkakuvia tekoälyä ja avaruutta unohtamatta. Ja aina löytyy uusia uhkakuvia. Virtuaalimaailmakin tuntuu olevan täynnään juurikin mitä moninaisimpia, koko ajan uusia muotoja hakevia ja saavia kauhukuvia. Mutta näitäkin vastaan on ennakoitusti osattu varautua. ”Helsingissä toimiva Euroopan hybridiuhkien torjunnan osaamiskeskus on tärkeä yhteistyöelin, joka tukee EU:ta, Natoa ja niiden jäsenmaita hybridiuhkien torjunnassa”, rauhoitellaan selonteossa.

Selonteon mukaan ”Nato on jatkanut yhteisen puolustuksen ja pelotteen kokonaisvaltaista vahvistamista...” ja ”Nato ottaa toimintansa huomioon kyber-, avaruus- ja informaatio toimintaympäristöt ja kiinnittää yhä enemmän huomiota pohjoisiin alueisiin...”

## Mahdollisuuksien kumppanuutta

Huomion arvoinen lienee myös seikka, ettei tässäkin selonteossa mai-

nita kertaakaan niin sanottua isäntämaasopimusta. Sotilasliittoihin kuuluvien Ruotsin ja Suomen tiivistä yhteistyötä Naton kanssa niin sanottua 30+2 -liittoumaa kutsutaan selonteossa vähemmän julkisessa keskustelussa esillä olleella nimikkeellä Naton laajennettujen mahdollisuuksien kumppanuus (EOP). Tällaisella kumppanuudella on tarkoitus hallita Itämeren turvallisuustilannetta ja siihen liittyen ”...käytännön sotilaallinen yhteistyö parantaa Suomen mahdollisuuksia vaikuttaa turvallisuustyönsä.” Eriasteisista kumppanuuksista maininnan saa Ruotsin kanssa solmittu isäntämaajärjestely, millä ollaan varauduttu varsinaisen sotilaallisen yhteistyön lisäksi erilaisten luonnonkatastrofien, pandemioiden, yms. torjuntaan ja hallintaan.

Näitä valtiollisia selontekoja pitäisi kaikesti yrittää ymmärtää sitä kautta, että aina on varauduttava kaikkeen mahdolliseen, ja on otettava kaikessa huomioon aina se pahin mahdollinen skenaario. Toivottavaa kuitenkin olisi, että tämänkin selonteon ensimmäisen lauseen toteamun Suomen turvallisuustyönsä jännitteisyydestä ei olisi vallitseva, pysyvä tila.

Eikö tämän varjonyrkkeilyn sijaan pitäisi pyrkiä jännitteiden lieventämiseen ja suhteiden rauhanomaiseen vakauteen. Näin olisi järkevää toimia ainakin jo taannoin edesmenneen presidenttimme Urho Kekkosen edelleen käyttökelpoisen, jopa ajankohtaisen ja viisaan lausuman mukaan. UKK ajatteli, – ja suositteli samaa jopa toisillekin – että etenkin naapureiden kanssa kannattaisi pysytellä hyvissä väleissä.

Unto Nikula  
Rovaniemi

## JO RIITTÄÄ – VAI RIITTÄÄKÖ



**Kaikki mahdolliset ja mahdottomatkin ennustajat vakuuttavat, että taloudessa menee nyt todella lujaa. Sanovat, että työllisyys paranee vauhdilla. Se lupaa hyvää kuluttajille. Ekonomistit tuottavat työkseen tietoisesti tai tietämättään aineksia, joista syntyy median valeuutiset. Tuskin kukaan patkätyöläisistä, työttömistä työhakijoista, pitkäaikaistyöttömistä, työvoiman ulkopuolelle heitetyistä ja yleensä pienillä tuloilla häidin tuskin elävistä on samaa mieltä.**

Viime vuosi taloudessa oli paljon kurjempi, kuin miltä bkt näyttää, sillä bkt laski 2,8 %, mutta tuotanto 3,0 % siis enemmän kuin bkt. Kun työn tuottavuus kasvoi vain 1,5 %, niin työttömyys lisääntyi 43 tuhannella henkilötyövuodella. Kaikkiaan tämä laaja työttömyys oli pyörästettyä 756 000, 26,9 %.

Luku on niin suuri, että sitä on pakko eritellä. Ensimmäisenä on todettava, että henkilön työvuosi tarkoittaa täyttä 1700 työtunnin työvuotta. Kun työvoimaa oli 2 811 000 (80 % työikäisistä), töitä tehtiin yhteensä noin

2 055 000 työvuotta. Tästä siis puuttuvat patkätyöläiset. Jos heidät otetaan mukaan, kuten Tilastokeskus tekee, työllisten määrä kasvaa ja henkilötyövuosi lyhenee. Samalla se merkitsee, että olemattoman pienellä palkalla töitä tekevät patkätyöläiset kaunistavat työllisyyttä, julkia työttömyystilastoja, todellista työllisyyttä.

Tilastokeskus väärinää kaikin keinoin todellisuutta. Niin tässäkin. Ensin se kirjaa työvoimaksi 15–74-vuotiaat, vaikka eläkeikä alkaa 65 ikävuodesta. Laskemansa työvoiman ulkopuolelle se kirjaa 1 392 000. Siinä luvussa on 619 000 eläkeläistä, joten oikeita työikäisiä on työvoiman ulkopuolella 773 000. Siinä on 256 000 työkyvyttöntä, kun heidät ja 22 000 varusmiehettä poistetaan jää työvoiman ulkopuolelle 577 000 työttöntä. Kun Tilastokeskus sanoo, että työttömiä on 213 000, on ne lisättävä työvoiman ulkopuolelisiin työttömiin, joten todellinen työttömyys on 752 000, 26,8 %. Pieni erotus aiemman luvun kanssa on pelkkä tilastoero.

Näistä lähtökohdista ja kaikesta huolimatta viisi suurta ennustajaa päättelee, että tänä vuonna bkt kasvaa 3,0–3,7 %. Siten tänä vuonna korvattaisiin viime vuoden

tuotannon menetys. Tästä huolimatta sanovat, että ensi vuonnakin menee lujaa tai sitten ei. Nyt ennusteiden haarukka on 2,8–4,0 %. Hurja erimielisyys on ennustajapeliä. Sitä selittää politiikka, sillä neljän prosentin kasvu on Pellervon tutkimuslaitoksella, jolla on läheiset, ellei peräti kiinteät suhteet Keskustan valtiovarainministeriin.

Oltakoon näistä mitä mieltä tahansa, niin niiden jälkeisestä ajasta vallitsee herttainen yksimielisyys. Tulevaisuuden kasvu tulee olemaan hidasta. Se ei lupaa hyvää ei sinulle eikä minulle, elämä muuttuu yhä vaikeammaksi.

ooo

Kapitalistiseen järjestelmään kuuluu aika ajoittain toistuvat talouspulat. Tämä ruletti pyörii sen vuoksi, että yritysten välinen kilpailu jatkuu verisenä. Se johtaa onnistujia voittoon ja yhteiskunnassa määräävien pääomien keskittymiseen yhä harvempien käsiin, kun häviäjät menettävät kaiken ja poistuvat markkinoilta.

Kukaan ei tiedä varmuudella koska mikään lama tai taantuma tulee ja kuinka syvänä, mutta niitä tulee ja menee, haluttiin tai ei. Joka tapauksessa jo pidemmän aikaa taloustutkijat ovat herttaisen yksimielisiä siitä, että niin pitkälle

kuin silmä siintää, niin poukkoileva maailmantalous kasvaa keskimäärin varsin hitaasti.

Vuonna 2009 alkanut pula/lama kesti 10 vuotta, sillä vuoden 2008 tuotannon taso saavutettiin vasta 2018. Nyt näyttää siltä, että vuoden 2031 tuotanto (396,8 mrd. €) olisi samalla tasolla kuin 2019 tuotanto (395,8 mrd. €). Näyttää siis siltä, että seuraavat 11 vuotta itse asiassa tuotanto polkee paikallaan, vaikka pari pandemian jälkeistä vuotta menisikin lujaa. Vuonna 2040 tuotanto (404,5 mrd. €) kasvaisi vuoden 2019 tasosta vain himpun verran, joten on pelättävissä, että jo aika sitten alkanut meno jatkuu ja tulevat kaksikymmentä vuotta ovat pysähtyneisyyden aikaa. Mene ja tiedä, mutta ei hyvältä näytä

Hidas kasvu pakottaa yritykset kovenevaan kilpailuun. Sen aivan keskeisenä tekijänä on työn tuottavuus. Kovan pudotuspelin aikana 1990-luvulla se kasvoi hurjaa keskimäärin 5,2 %:in vuosivauhtia. Sen jälkeen se on hiipunut niin, että 2010-luvulla se oli vaatimattomat 1,6 %. Nyt voi hyvinkin olla niin, että alkaneeksi väitetty uusi aika merkitsee uutta pudotuspeliä. Siksi kahtena seuraavana vuosikymmenenä työn tuottavuus

voi helpostikin kasvaa keskimäärin 2,8 %:in vuosivauhtia. Näin työn kysyntä vähenisi nopeasti niin, että 2040 tarjolla (mikäli Tilastokeskuksen väestöennuste pitäisi tältä osin kutinsa) olevista työtunneista jäisi puolet käyttämättä ja oikea työttömyysaste kipuuisi yli 50 %:in.

ooo

Kapitalismista varmuudella tiedetään vain se, että kapitalistien välistä kilpailua ei voi estää, siksi koko ajan heikoimmat putoavat pois pelistä ja toistettakoon, että taloudellinen valta ja voima keskittyvät entistä harvempien käsiin. Se tietää työn vähenemistä, työttömyyttä ja kurjuutta. Miten nopeasti tämä kehitys kulkee sen näyttää aika.

Palkkatyöläisillä, työväenluokalla on voima voittamaton. Siitä huolimatta sen asema heikenee nopeasti, kun työväenliikkeen, ay-liikkeen etujoukon on vallannut lähes täydellinen antautumisen mentaliteetti. Työntajat vievät ja työväenliike vikisee. Se ei lupaa hyvää kuluttajille, sinulle eikä minulle.

Onhan jo korkea aika sanoa kurjistamispolitiikalle – jo riittää!

Kai Konturi

## TYÖEHTOSOPIMUKSET SYNTYVÄT - TAI SITTEN EIVÄT

**Paperiteollisuuden työehtosopimus on päättymässä 31.12.2021. Alan työntekijäjärjestö metsäteollisuus ry. ilmoitti vuosi sitten, ettei se enää tee valtakunnallisia sopimuksia, vaan yritykset solmivat omat talokohtaiset sopimukset. Ensimmäinen yritysکوhtainen sopimus syntyi Paperiliiton ja Stora Enson välille 6.10.2021. Sopimuskausi on 1.1.2022 – 30.4.2024. Sopimus korottaa palkkoja 17 sentin yleiskorotuksella ja 18 sentin paikallisella erällä 28.2.2021 lähtien ja samansuuruinen korotus tulee 27.3.2023 lähtien. Viimeisenä sopimusvuonna 15.1.2024 alkaen yleiskorotus ja paikallinen erä ovat molemmat 9 senttiä.**

Paperiliiton tiedotteen mukaan sopimuksessa on hyödynnetty nykyisen paperiteollisuuden työehtosopimuksen rakennetta ja työehtojen määrääntymistä.

### Paperiliiton puheenjohtaja Petri Vanhala kiittää

Paperiliitto kiittää Stora Enson neuvottelijoita ammattimaisesta asenteesta ja hyvästä hengestä neuvottelujen kuluessa. On tärkeää, että yhtiö tunnustaa AY - liikkeen ja sen sopimisoikeuden. Päädyimme tulokseen, jossa voitiin käyttää hyväksi nykyisen sopimuksen runkoa ja toiminnallisuutta. Työvuorjärjestelmään tulee uusi vuosilomamalli, jossa lomatoimitetaan uudella vuosilomalain mukaisella tavalla (paperiliiton nettisivu).

**Neuvottelut paperiteollisuuden työehtosopimusten muiden yritysten kanssa.** Paperiliiton tavoitteena on saada sopimukset valmiiksi marraskuun loppuun mennessä. Syntyneestä sopimuksesta ei juuri muuta tietoa ole saatavilla kuin

se, mitä Paperiliitto tiedotteessaan kertoo. Työehtoihin ei ilmeisesti ole tulossa muuta muutosta kuin uusi vuosilomamalli ja muut ehdot säilyvät ennallaan.

**Ihmetystä on herättänyt Stora Enson ja median "tiedottaminen" sopimuksesta.** Ne kertovat, että palkankorotus on 1,9 prosenttia. Paperiliitto taas kertoo senttimääräisistä korotuksista. Duunarille on aivan eri asia ovatko korotukset sentti- vai prosenttimääräisiä. Jälkimmäisessä tapauksessa palkkahaitari aina venyy ja se, jolla on isompi palkka, saa senttimääräisesti suuremman korotuksen. Senttimääräiset korotukset ovat siis se solidaarisempi vaihtoehto. Nähtävästi paperiliiton ilmoittamat senttikorotukset kuitenkin toteutuvat. Stora Enso ja media jostain syystä haluaivat puhua prosenteista.

**Paperiteollisuudessa neuvottelut siis muiden yritysten kanssa jatkuvat.** Alalla änkyräksi on osoittautunut metsäjätti UPM, jon-

ka kanssa ei ole päästy edes aloittamaan. Erimielisyys on jo siitä, mistä ja missä laajuudessa neuvotellaan. Paperiliiton tavoitteena on yksi yritysکوhtainen työehtosopimus. UPM: n tavoitteena on viisi eri sopimusta jokaiselle sen liiketoimialalle. Tilanne näyttää olevan täysin lukossa ja nähtäväksi jää, mitä syksyllä ja työehtosopimuksen päättyessä vuoden vaihteessa tapahtuu.

### Mekaanisen metsäteollisuuden sopimus päättyy 31.12

Mekaanisessa metsäteollisuudessa oli alkuvuodesta 2020 lähes viisi viikkoa kestänyt lakko, joka johtui metsäkapitalistien jääräpäisyydestä. Työntekijöitä edustava Teollisuusliitto sai työtaistelun avulla estettyä työntekijän pahimmat heikennysoikeudet.

**Metsäteollisuus ry. ei neuvottelee valtakunnallista yleissitovaa sopimusta** myöskään Teollisuusliiton kanssa mekaaniseen metsäteollisuuteen. Yritysکوhtaisia sopimuksia siis pitäisi alkaa neuvotella pian, jos halutaan välttää sopimuksettomiaan tilaan joutuminen. Omat sopimuksensa alalle neuvottelevat myös sähköliitto ja ammattiliitto PRO.

**Sopimukseton tila tarkoittaa,** että silloin ei ole työrauhavelvoitetta ja työtaistelut ovat mahdollisia. Niiden mahdollisuus on kasvanut senkin vuoksi, että työntekijät ovat al-

kaneet tulkita sopimusten ns. jälkisuojaa siten, ettei se ole voimassa, koska valtakunnallista sopimustakaan ei enää solmita. Oikeusoppineet ovat kuitenkin ilmaisseet kantanaan, että jälkisuojaa pätee myös tässä tapauksessa ja päättyneen sopimuksen ehdot ovat voimassa, kunnes uusi sopimus on solmittu.

### Teknoliateollisuuden yleissitova sopimus?

Teknoliateollisuus ry. ilmoitti eiväällä, että se lopettaa työehtosopimusten solmimisen ja perustaa uuden "teknoliateollisuuden työntekijät ry." nimisen yhdistyksen. Samalla se kertoi, että sen jäsenyritykset voivat halutessaan liittyä uuteen yhdistykseen, joka neuvottelee valtakunnalliset sopimukset. Tai sitten ne voivat neuvotella itse yritysکوhtaiset sopimukset ja teknoliateollisuus ry. avustaa tarvittaessa neuvotteluissa. Kuulostaako sekalta? Sekava tilanne todella onkin.

### Työmarkkinasika säkissä...

Teknoliateollisuuden työntekijät ry. aloitti toimintansa elokuussa. Se ei aluksi kertonut sen jäseneksi liittyneiden yritysten nimiä. Näytti siltä, että se ei mitenkään aktiivisesti haalinut yrityksiä mukaansa, päinvastoin puheenjohtaja Jarkko Ruohoniemi joka mutkassa toi esille, että yritykset voivat halutessaan neuvotella omat sopimuksensa. Teknoliateollisuus ry.:n Minna Helteen viesti oli sama.

**Teollisuusliitto puolestaan ilmoitti,** ettei se ryhdy neuvottelemaan ilman, että tiedetään mi-

tä yrityksiä uusi työntekijäyhdistys edustaa ja onko niitä riittävästi, jotta yleissitova sopimus saadaan aikaiseksi. Koska työntekijäliitto ei kertonut yritysten nimiä, Teollisuusliitto ilmoitti, että emme osta työmarkkinasikaa säkissä.

### ...Ja ilman säkkiä

Vihdoin 21.10 Teollisuusliiton hallitus oli päättänyt, että neuvottelut uuden työntekijäliiton kanssa voidaan aloittaa, koska sen edustamissa yrityksissä on yli 50 prosenttia alan työntekijöistä. Niissä työskentelee yli 46 000 duunaria, joten yleissitovuus syntyy, mikäli sopimus saadaan aikaiseksi. Teollisuusliitosta kerrotaan, että yksikään yritys ei ole esittänyt pyyntöä neuvotella yritysکوhtaisesta sopimuksesta ja näyttää selkeästi siltä, että työntekijän tahdon on neuvotella yhdestä koko alaa koskevasta sopimuksesta.

### Neuvotteluilla kiire

Työehtosopimuksessa on sovittu monista asioista. Niitä ovat esim. arkipyhäkorvaus, lomarahaa, sairausajanpalkka, vuorolisät, työajanlyhennysvapaa jne. Kun sopimus päättyy, myös nämä kaikki on sovittava uudelleen. Ja työntekijät todella ovat esittäneet ja vaatineet, joka kerta, että niistä luovutaan. TES:ssä sovitaan monesta rahan arvoisesta asiasta. Yleiskorotus on se osa neuvottelutuloksesta, joka aina isosti uutisoidaan, koska se ymmärrettävästi kaikkia kiinnostaa. Täytyy kuitenkin muistaa, että nuo kaikki muut vuosikymmenten aikana neu-

Jatkuu sivulla 5

## DSL tiedottaa

### DSL:n yhteiskunnallisen vaikuttamisen kurssi marraskuussa

Pidetään Vähäjärven kurssikeskuksessa, Hauholla 27.-28.11.2021. DSL:n järjestämään viikonlopun opintokokonaisuuteen kuuluu yhteiskunnallista kirjoittamista, puhetaikoulutusta ja yhteiskunnallista valokuvaamista.

Ennakkoilmoittautuminen viimeistään 31.10. sähköpostilla osoitteeseen [dsl@desili.fi](mailto:dsl@desili.fi). Paikkoja kurssilla on 10-15. Lähetä ilmoittautumisen yhteydessä myös poliittinen/yhteiskunnallinen teksti (n. 3000 merkkiä). Tämän tekstin lähettäminen on kurssille pääsemisen ehtona.

Kurssimaksu 50 €. Mahdollisuus opintoseteliin. DSL korvaa matkakulut. Tervetuloa oppimaan lisää! Lisätietoja antaa DSL:n pääsihteeri Jari Karttunen ([jari.karttunen@desili.fi](mailto:jari.karttunen@desili.fi), 040 573 9314).

### Taimur – Ainut Anfalista henkinjäänyt

Uusin opus DSL:n kirjakaupassa! Hinta 25 € / kirja. Tilaa toimistolta: [dsl@desili.fi](mailto:dsl@desili.fi)

Taimur – Ainut Anfalista henkinjäänyt on tostarina kurdipojan pelastumisesta. Vuonna 1988 Taimur Abdulla Ahmad onnistui 12-vuotiaana pelastumaan haavoittuneena joukkohaudasta Saddam Husseinin Anfal-kansanmurhaoperaatiossa. Taimuria ryhtyi auttamaan pyyteetön arabiperhe asettaen itsensä hengenvaaraan.

Taimurin pelastumistarina etenee taustasta, kurdikylien paoista Anfalin alta, vangitsemisista, massamurhasta, kotiinpaluun odotuksista Kurdistaniin, Taimurin pakolaisuudesta Yhdysvalloissa aina hänen todistamisensa asti Saddam Husseinin oikeudenkäynnin päätödistajana 2006. Kurdikansan symboli Taimur on toiminut nuoresta asti aktiivisena Anfal-lähettiläänä.

Kirjoittaja: Arif Qurbany  
Suomennus: Soran Zaki

### DSL:n podcastin kolmas jakso on julkaistu!

Podcast-sarjamme jatkuu kulttuuripolitiikan ja kuntien kulttuuritoiminnan parissa - kolmas jakso julkaistiin syyskuun alussa. Mitä kuntien kulttuuritoiminta voi olla vai voiko se olla mitä vaan? Entä miten määritellään kunnan rooli kulttuurin tekemisessä ja tukemisessa? Otetaan kankaalle myös prosenttiperiaate, taiteilijoiden työllistämisen sekä se kuuluisa raha. Kantaa näihin otetaan niin kuntapolitiikan kuin kulttuurin harrastamisen ja taiteen tekemisenkin näkökulmista. Vieraina Vantaan kulttuuriasioiden lautakunnan jäsen Elina Nykyri (vas.) sekä poliittisesta taiteesta tunnettu SKP:n puheenjohtaja JP (Juha-Pekka) Väisänen. Juontajana Jiri Mäntysalo.

Kolme jaksoa ja kaikki tulevat jaksot ovat kuunneltavissa SoundCloudissa ja Spotifyssa. Podcastia on tarkoitus jatkaa kuukausittaisilla jaksoilla. Tyyli on analysoiva ja rakentava, mutta spontaani ja innostava. Kaikki jaksot äänitetään ilman erityistä käsikirjoitusta.

Tutustu osoitteessa [www.desili.fi](http://www.desili.fi)



## Yleissitova työehtosopimus

**Työsopimuslain 2 luvun 7 §:n mukaan työntekijän on noudatettava vähintään valtakunnallisen, asianomaisella alalla edustettavana pidettävän työehtosopimuksen määräyksiä. Tällöin puhutaan yleissitovasta työehtosopimuksesta. Sen solmivat keskenään työntekijä- ja työntekijäliitto.**

Kun työehtosopimus on yleissitova, kaikkien sopimuslalla olevien työntekijäiden on noudatettava sitä. Alan työntekijöillä on silloin kaikilla samat työnteon vähimmäisehdot kuten esimerkiksi taulukkopalkat. Ne voidaan ylittää, mutta ei alittaa.

**Työntekijäliittoon kuuluvat yritykset noudattavat sitä** normaalisivouuden perusteella, muut yritykset yleissitovuuden perusteella. Työehtosopimuksen yleissitovuuden vahvistaa sosiaalija terveysministeriön alainen yleissitovuslautakunta. Yleissitovaksi vahvistetaan työehtosopimukset, jotka katsotaan edustaviksi.

### Ehkäisee palkkasyrjintää

Yleissitovuus takaa vähimmäistyöehtoja kaikille saman alan työntekijöille riippumatta siitä, kuuluuko työntekijä työntekijäliittoon vai ei. Yleissitovuus ehkäisee palkkasyrjintää ja palkkaerojen kasvua.

### Tarjoaa lomarahan, äitiys- ja isyysvapaan palkka ...

Työehtosopimuksissa on sovittu muun muassa lomarahaa, äitiys- ja isyysvapaa-ajan palkka, vuosivapaat/arkipyhävapaaat ja sairausajan palkka pidemmältä ajalta. Jos yleissitovuutta ei olisi määrittämässä vähimmäisehtoja, työntekijän ei tarvitse antaa

niitä työntekijöilleen. Silloin työntekijän on noudatettava vain lakia, jossa ei mainittuja asioita ole.

### Jouston mahdollisuus

Työehtosopimusta kutsutaan normaalisivouksi, jos se ei ole yleissitova. Normaalisivouksen työehtosopimuksen määräyksiä noudatettavat ne työntekijät, jotka ovat joko itse solmineet sopimuksen tai ovat sopimuksen solmineen työntekijäliiton jäseniä. Työntekijäliittoon kuuluva työntekijä voi sopia myös paikallisesti poikkeuksista työehtosopimuksen määräämiin työehtoihin, jos sellainen mahdollisuus on mainittu työehtosopimuksessa.

**Poikkeamisen mahdollisuutta ei ole niillä työntekijällä,** jotka noudattavat työehtosopimusta yleissitovuuden perusteella. Liittoihin kuulumattomat yritykset voivat sopia kuitenkin joistain työaikoihin liittyvistä kysymyksistä ja tietenkin aina työehtosopimusta paremmista työsuhteen ehtoista.

### Yleissitovuus estää epäreilua kilpailua

Yleissitovuuden ansiosta saman toimialan yritykset ovat henkilöstökulujen osalta samalla viivalla markkinoilla. Ne eivät kykene kilpailemaan toisten yritysten kanssa heikentämällä työntekijöiden työehtoja. Sen sijaan ne voivat kilpaila toisten yritysten kanssa osavasta työvoimasta tarjoamalla parempia työehtoja, kuin mitä työehtosopimuksen vähimmäisehdot ovat.

Kalevi Wahrman  
Porvoo



# Kulkutautien yhteiskunnalliset vaikutukset (2)

Tämä artikkeli perustuu jossain määrin muokattuna Heikki S. Vuorisen kahteen luentoon, joissa hän käsitteli kulkutauteja ja niiden yhteiskunnallisia vaikutuksia. Luennot pidettiin 8.8.2020 Marx-opistossa, Vähäjärven kurssi- ja lomakeskuksessa sekä 12.9.2020 DSL-seminaarissa Jyväskylän Sepänkeskuksessa. Artikkelin kirjoittaja Heikki S. Vuorinen on lääketieteen historian dosentti. Vaikka hän onkin jo eläkkeellä, on hänellä edelleen työhuone ja hän mieltää itsensä edelleen työssäkäyväksi. Hän opiskeli 1970 luvulla lääkäriksi ja suoritti lääketieteen puolelta tohtorinväitöksen. 70-luvun alussa lääketieteen Akateemisen sosialistiseuran ASS- osastossa oli yli 100 jäsentä ja se oli ASS:n suurin osasto. Silloin siellä opiskeltiin aika rakkakkaasti marxismi-leninismien teoriaa. Edelleenkin vuosikymmenien varrella hän on aina välillä paneutunut Marxiin ja Engelsiin. Heikki S. Vuorinen kertoo, että näistä vanhoista herroista varsinkin Engels on hänen suosikkinsa. Engelsin teos Työväenluokan asema Englannissa perustuu Engelsin omiin havaintoihin ja alkuperäislähteisiin ja on hieno dokumentti 1840-luvun Englannin ja teollistuvan maailman oloista. Sen järkyttävät kuvaukset työoloista ja asumisesta sopivat edelleen myöhemmin eri puolille maailmaa syntyneisiin slummeihin. Kyseinen kirja on edelleen arvokas lähde teollistumisen alkuvaiheiden kuvauksessaan. Engelsin muista teoksista hän nostaa esiin Luonnon dialektiikan ja erityisesti siihen kuuluvan kirjoituksen Työn osuus apinan muuttumisessa ihmiseksi. Heikki S. Vuorisen laajan artikkelin 1. osa julkaistiin lehtemme edellisessä numerossa (KÄ4/2021). Oheassa artikkelin 2. osa.

## Heikki S. Vuorinen Lääketieteen historian dosentti

Marx-opisto, Vähäjärven kurssi- ja lomakeskus 8.8.2020 sekä DSL-seminaari 12.9.2020, Jyväskylän Sepänkeskus

rin ja Atahualpan välinen sisällissota vallasta miljoonien ihmisten korkeakulttuurissa. Sisällissodan voitti Atahualpa. Espanjan kuninkaan valtuuttamana alueelle tuli Francisco Pizarro 300 sotilaan kanssa ja vangitsivat Atahualpan. Huolimatta siitä, että he saivat Atahualpasta suuret kultalunnaat, he surmasivat hänet v. 1533 ja valloittivat inkavalta-kunnan. Atsteekkeille oli aikaisemmin käynyt samoin. Isorokko levisi myös atsteekien alueelle. Amerikan alkuperäiskansojen kohtalo teki selväksi, että tilanne on toivoton jos yhteiskunta kohtaa isorokon kaltaisia uusia tauteja, joiden torjumiseksi ei ole keinoja. Amerikan alkuperäiskansat olivat tilanteessa, jossa kenelläkään ei ollut vastustuskykyä tauteja vastaan, kaikki olivat alttiina sairastua. Kohtalokasta oli se, että ei ollut terveitä hoivaajia tai hoitajia. Kaiken tämän lisäksi tulivat vielä kauhistuttavat valloittajat, joista atsteekkeilla oli tarina, että jopa espanjalaisen hengitys tappaa.

**Jos ajatellaan nykyistä Covid-19 pandemiaa**, niin huomataan, että hyvin keskeistä on kattava terveydenhuolto, jonka toimintakyky pyritään turvaamaan. Kun terveydenhuolto on toimintakykyinen, niin jotkut jopa hoitavat sairastuneita ihmisiä. Amerikka oli erittäin hyvä esimerkki siitä, miten tuhoisa oli tilanne, jossa ei ollut hoitajia. Tilanne oli monella tapaa muutenkin karkea. 1500-luvulla, kun eurooppalaisten valloitus eteni vauhdilla, niin perinteinen yhteiskuntarakenteen romahti nykyisessä Meksikossa ja Meksikosta etelään sijaitsevien korkeakulttuurien alueilla. Niiden yhteiskuntarakenteen muutettiin samantyyppiseksi, kuin mitä oli Euroopassa. Eurooppalaisten yhteiskuntarakenteiden istuttaminen Amerikkaan käynnisti valtavan muutoksen. Siinä tulivat aliravitsemus, monet uudet taudit (isorokko, influenssa, tuhkarokko, malaria), kaikenlainen väkivalta ja suoranainen ihmisten tappaminen. Alkuperäinen intiaaniväestö ei kyennyt pönkittämään espanjalaisten valtaa. Sairauksiin ja väkivaltaan menehtyneitä oli jopa kymmeniä miljoonia muutamassa vuosikymmenessä. Se oli yksi syy, miksi orjia alettiin rahdata Afrikasta Amerikkaan aina vaan enemmän. Tämä oli ensiaskeleita kapitalistisen maailmanjärjestelmän rakentamisessa.

## Teollistuneet yhteiskunnat ja kapitalistinen maailmantalous

Teollistunutta maailma alettiin rakentaa 1700-luvulta lähtien. Aiempaan verrattuna kyse oli täysin uudenlaisesta maailmasta ja muutos oli nopea kaikkialla. Kyse on vain parista sadasta vuodesta. Siirtymistä maatalouteen ja karjanhoitoon harjoiteltiin pitkään. Kului vuosikymmeniä oppia mitä tarkoittaa, että viljellään maata, hoidetaan karjaa ja siinä samalla opitaan, miten uusien tautien kanssa jollain tavalla tullaan toimeen. Nyt olemme maailmassa, jossa kaikki tapahtuu todel-



Heikki S. Vuorinen

la nopeasti. Urheiluanalogiaa käyttäkseni kuvitellaan, että edessä on 100 m kilpajuoksu, jossa pitää päästä nopeasti maaliin. Ei ajatella sitä, että todellisuudessa kyse on maratonista, jossa pitääkin miettiä, miten sinne maaliin päästään. Muutoksen nopeus on numero 1. Tuntuu, että vauhti vain kiihtyy. Kapitalismille on tyypillistä muuttaa maailmaa hyvin nopeasti. Marxia, Engelsiä ja Leniniä lukee tietävät, että kapitalismiin kytkeytyy jatkuvan kasvun vaatimus. Se on tarkoittanut sitä, että maailman kaikki resurssit – energia, mineraalit, puut, ravintokasvit, eläimet ja mitä tahansa voimmekin kuvitella – ovat yhä kattavammin ja intensiivisemmin hyödynnetty. Tätä kasvuprosessia ylläpidetään sillä seurauksella, että suhde luontoon ja toisiin ihmisiin on perusteellisesti muuttunut. Hypoteesina minulla on tautien historiaan perehtyessäni ollut, että tämä luo tilanteen, jossa potentiaalisesti kulkutauteja aiheuttavia mikrobeja siirtyy luonnosta aina vain lisää ihmisiin.

## Teollistunut maailma syntyy, imperialismi ja kolera

Ensimmäinen tauti, joka pelästyi ja joka liittyy maailman yhä tehokkaampaan hyödyntämiseen, osuu vaiheeseen, jossa englantilaiset olivat saaneet jo täyden otteen Intiasta ja yrittivät edetä myös Afganistaniin. Silloin lähti liikkeelle uusi tauti, kolera. Se oli ensimmäinen kulkutauti, joka liittyy kapitalistisen maailmanjärjestelmän uuteen vaiheeseen, imperialismiin. Kolera oli levinnyt Irakin läheisyyteen. Sieltä se 1830 siirtyi Venäjälle ja Suomeenkin. Se aiheutti melkoisen pelästyksen Euroopassa. Sen jälkeen kolera tuli jäädäkseen maailmaan ja levitettiin ympäriinsä eri tilanteissa, erityisesti silloin, kun nälkä ja sota ovat liikkeellä. Viimeksi koleraa oli esimerkiksi Irakissa 2000-luvulla. Kolera oli ensimmäinen kulkutauti, jonka yhteydessä alettiin pohtia sitä, että kulkutautien torjumiseksi globaali kansainvälinen yhteistyö olisi välttämätöntä. Kesti 20 vuotta, kunnes järjestettiin ensimmäinen kansainvälinen konferenssi 1851. Kesti vielä 40 vuotta, kunnes saatiin ensimmäinen sopimus ja aloitettiin koleraan kontrolli Suezin kanavassa. Nopeasti huomattiin sopimuksen olleen ajan hukkaa, koska jo 1800-luvulla huomattiin, että kolera siirtyy Eurooppaan aina maata pitkin. Junaliikenne oli merkittävämpi tekijä kuin höyrylaivat. Tämä vaihe osoittaa, kuinka vaikeata on rakentaa kansainvälistä organisaatiota, kun

eri valtiot kiistelevät hegemoniasta ja valvontaoikeuksista yms. Englanti ja Ranska kiistelivät 1800-luvulla Suezin kanavalla tapahtuvasta valvonnasta. Kolera oli kuitenkin kulkutauti, jonka yhteydessä alettiin pohtia kulkutautien osalta kansainvälistä yhteistyötä. Sitten 1900-luvulla tuli Kansainliitto, jota edelsivät jo International Sanitary Bureau Washingtonissa vuonna 1902 ja vuonna 1907 Pariisiin perustettu Office International d'Hygiène Publique. Kansainliiton terveysjärjestö tuli Maailman terveysjärjestö (WHO) toisen maailmansodan jälkeen. Tällä hetkellä Yhdysvallat ja Kiina ovat erimielisiä WHO:n kohdalla. Saamme nähdä, miten tästä nykytilanne etenee, koska ei se hyvältä näytä.

## Ruton kolmas pandemia

1800-luvun lopussa tuli jälleen rutto. Ruttoepidemiaa oli esimerkiksi Euroopassa esiintynyt ajoittain 1600-luvun puoliväliin saakka ja viimeinen laajempi 1700-luvun alussa. Rutto lähti 1800-luvun puolivälissä liikkeelle Kiinan Yunnanista. Sieltä se eteni sitten hissukseen, päästen 1890-luvulla Hongkongiin ja Kantonin alueelle ja muuttui vuoden 1896 jälkeen pandemiaksi. Silloin se asetui myös ensimmäistä kertaa Amerikan mantereelle. Tässä vaiheessa eurooppalaiset alkoivat havahtua. Niin kauan kuin rutto ilmeni vain Kiinassa, se ei herättänyt suurta huolta, vaikka Kiina oli jo silloin yhdistetty kansainväliseen kapitalistisen maailmantalouden verkostoon. 1800-luvulla oli käyty ensimmäinen ja toinen oopiumisota, joissa kiinalaiset eivät pärjänneet briteille. Sotien seurauksena Brittien oopiumikauppa Kiinaan avautui. Väitetään, että Kiinassa aikuisista miehistä lopulta yli 10 % oli oopiumin orjia. Oopiumikaupan vapauttamisen peitelty isompi tavoite oli kuitenkin englantilaisten teollisuustuotteiden viennin vapauttaminen Kiinan markkinoille, joka nyt eteni.

## Taudinaiheuttajat ja leviämismekanismit alettiin tunnistaa

Iso askel tässä vaiheessa, kun rutto alkoi saavuttaa Hongkongin ja Kantonin, oli se, että alettiin päästä käsiksi taudin aiheuttajaan. Mustan surman aikana ruton aiheuttajaa ja epidemiologiaa ei tunnettu eikä tiedetty, mistä oli kysymys. Mutta tässä vaiheessa taudin aiheuttaja Yersinia pestis -bakteeri tunnistettiin Hongkongissa 1894. Bakterin tunnistivat sekä Aleksandre Yersin että japanilainen mikrobiologi Shibusaburo Kitasato, joka oli saksalaisen Robert Koch'n oppilaita. Koch oli ehkä merkittävin bakteriologi 1800-1900-lukujen vaihteessa. Yersin sai kunnian bakteerin tunnistamisesta ja se myöhemmin nimettiin hänen mukaansa. Ruton leviämismekanismi, rottien ja näiden kirppujen rooli taudin leviämässä, selvitettiin myös 1800-1900-lukujen vaihteessa vain 10 vuotta Yersinia pestis -bakteerin löytymisen jälkeen. Samoihin aikoihin alettiin ymmärtää monien erilaisten tautien leviämismekanismi ja tunnistaa, miten ne siirtyvät ihmisiin (esimerkiksi hyttyneen malarian levittäjänä). Siinä vaiheessa ruton vastaisessa taistelussa tulivat myös rokotteet jo kuvaan mukaan. Toisen maailmansodan jäl-

Jatkuu sivulla 7



DSL:n seminaari Jyväskylä

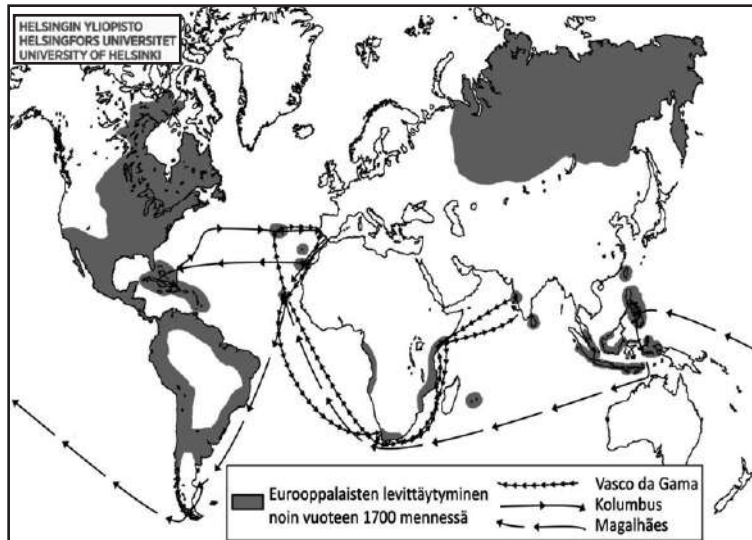
## Modernin maailmanjärjestelmän synty

Pian mustan surman jälkeen 1400-luvulle tultaessa kehitys suuntautui uudelle uralle. Alkoi muodostua globaali kapitalistinen maailmanjärjestelmä eurooppalaisten lähtiessä maailmalle valloittamaan siirtomaita. Ensimmäisenä tässä otivat hegemonian Pyreneiden niemimaan valtiot Portugal ja Espanja. Ne alkoivat jakaa keskenään maailman alueita. Tämän jälkeen tätä kehityslinjaa alkoi dominoida Alankomaat 1600-luvulla. Tämän jälkeen britit ja ranskalaiset tappelivat heruudesta ja hegemoniasta maailmalla, kunnes 1700-luvulla britit saavuttivat voiton. Tämä on se vaihe maailman kehityksessä, jolloin myös taudit alkavat muodostua todella globaaleiksi. Aikaisemmin ne olivat kiertäneet Aasiassa, Euroopassa ja Afrikassa, mutta Amerikka oli säilynyt ihan omana alueena. Tämä oli tilanne, kun eurooppalaiset menivät Amerikan mantereelle ja rakensivat sinne taloudellisesti menestyksekkäitä orjavaltioita. Kun he kuljetivat sinne suuren määrän orjia Afrikasta, muutti se maailman kulkutautitilannetta aivan totaalisesti. En todellakaan halua väheksyä sitä väkivaltaa, jonka avulla eurooppalaiset valloittivat Amerikan. Se on ollut todella häikäilemätöntä. Amerikan

korkeakulttuurien kansat, atsteekit, inkat ja mayat eivät nekään mitään kaunosieluja olleet. Sielläkin oli hallitseva luokka, joka kävi sotia. Mutta eurooppalaisten toimet olivat ennen näkemättömiä raakuudessaan.

## Uudet taudit Amerikan mantereella

Eurooppalaisten mukana seurasivat Aasian-Euroopan-Afrikan alueelta taudit, joihin eurooppalaiset olivat tottuneet vuosituhansien ajan ja joista monet olivat jo muuttuneet lasten taudiksi. Monien vain ihmisillä esiintyvien tautien osalta on tyypillistä, että taudin sairastuttuaan yksilö immuunijärjestelmässä avulla tulee vastustuskykyiseksi taudille. Sen jälkeen sitä ei uudestaan sairasteta. Taudista tulee lasten tauteja. Kun yhteisöön syntyi uusia lapsia, niin aina tietyn väleini tuli esimerkiksi isorokko, joka vei osan lapsista. Mutta ne, jotka säilyivät elossa, eivät enää sairastuneetkaan tähän tautiin. Isorokon levittäjä eurooppalaisten mukana Amerikkaan, niin se oli yksi keskeinen tuhoisa tauti siellä. Eurooppalaisten tuoma isorokko levisi esimerkiksi Etelä-Amerikan länsirannikolle Inkavaltioon jo ennen kuin konkistadorit ehtivät sinne. Siihen kuoli esimerkiksi inkavaltion johtaja Huayana Capac. Suur-inkan kuolemaa seurasi hänen poikiensa Huasca-



Kuvat Heikki S. Vuorinen/Helsingin Yliopisto



## Väestö ei vanhene - mutta tietäjät vaikenivat

Tarjosin tämän lyhyen jutun Helsingin Sanomille: "Sanovat, että Suomen eläkejärjestelmässä piilee ongelma. Sen todistaa tanskalainen professori Torben M Andersen. Hän sanoo, että eläkemaksuja on viimeistään 50-luvulla nostettava kohti 30:tä prosenttia. Väite perustuu Tilastokeskuksen väestöennusteeseen, joka on jo yli kymmenen vuotta vanha ja edelleen täyttä pöytä."

Ennusteen mukaan vuonna 2050 olisi 65 vuotta täyttäneitä elossa 1 524 552 henkeä. Se olisi 42,6 prosenttia kaudella 1931–1975 syntyneistä. Ennusteen mukaan kaudella 1931–1960 syntyneistä olisi 80 vuotta täyttäneinä elossa 454 980. Se on hurjat 18,1 prosenttia syntyneistä. Vuonna 2010 luku oli 10,2 %. Loput ovat kaikki kaudella 1961–1975 syntyneet 1 069 572 henkeä, siis täysi 100 prosenttia.

**Ja yhä hullumaksi menee.** Vuonna 2070 olisi 65 vuotta täyttäneitä elossa 1 775 975 henkeä. Se olisi 60,2 prosenttia (enemmistö) kaudella 1961–2005 syntyneistä. Ennusteen mukaan kaudella 1961–90 syntyneistä olisi 80 vuotta täyttäneinä elossa 875 372 entistä hurjempi 43,1 prosenttia. Loput ovat kaikki kaudella 1991–2005 syntyneet 900 603 henkeä siis täysi 100 prosenttia.

**Jokaisen on helppo ymmärtää,** että moiset ennusteet ovat täyttä hölynpölyä. Siitä seuraa, että myös ennusteisiin perustuvat väitteet väestön ikääntymisestä ovat pöytä.

**Kun otetaan huomioon maastamuutto ja elinajan odotteen pidentyminen,** niin vuonna 2050 lienee 65 vuotta täyttäneitä elossa ja maassa noin 1 081 143 eli 30,2 prosenttia, ennusteesta -443 409. Vuonna 2070 vastaavat luvut olisivat noin 940 948 eli 32,1 prosenttia, ennusteesta -835 027. Nämä miinukset on poistettava myös koko väestömäärän ennusteesta.

**Professori Torben M Andersen on tullut johdetuksi harhaan,** kun hänen kuului väärien tietojen perusteella paljastaa eläkejärjestelmässä piilevä ongelma. Mutta, kuten nähdään, mitään ongelmaa ei ole. Eläkerahastot ovat massiiviset nyt ja tulevaisuudessa. Tähän liittyen katso Taulukko.

**Hesari suorataan kauhistui moista juttua toteamalla,** että "asia vaatisi laajempaa käsittelyä --- siis kommentteja eri osapuolilta jne." siksi "...emme valitettavasti julkaise juttua". Näyttää siltä, että Hesari joutui kauhun valtaan, sillä ei virallista tietoa saa epäillä eikä herättää epäilyä.

**Tämä petos synnytetään ennusteissa 2010.** Silloin aloitettiin rumba väestön mielettömästä ikääntymisestä. Sen jälkeen olen puhunut ja kirjoittanut eri tahoilla asiasta lukemattomia kertoja, ilman tulosta. Aikojen ja sitten Eläketurvakeskus vastasi, että heillä ole mitään oikeutta puuttua Tilastokeskuksen lukuihin. Jos siis ETK:lla on oikea tieto, heidän on pidettävä se oma tietonaan.

**Mikä on se taho, joka pystyy sanomaan, että totuutta ei saa kertoa?** Tämä olisi hyvä tietää, sillä joko taho on hallituksen ja eduskunnan yläpuolella ohjaamassa maan politiikkaa. On nimittäin vähintään sata prosenttisen varmaa, että Suomesta löytyy pilvin pimein väestötieteilijöitä, jotka osaavat syntyvyyden, maastamuuton ja luonnollisen poistuman perusteella arvioida väestökehityksen, mutta he Hesarin tavoin vaikenivat. Miksi?

TAULUKKO								
VÄESTÖENNUSTEET 2040 ja 2070, kantaväestö 65 vuotta täyttäneet								
Päivitetty 27.7.2021								
Taulukko 1, toteutunut								
Kausi	Synty	Per vuosi	Poistuu	Poistuu	Ikä 2010	Elossa		
1901-30	2 515 214	83 840	2 259 302	89,8 %	80-	255 912	10,2 %	
1931-45	1 206 453	80 430	521 324	43,2 %	65-79	685 129	56,8 %	
Toteutuu *)	3 721 667	164 271	2 780 626	74,7 %	65-110	941 041	25,3 %	
Taulukko 2, virallinen 16.11.2018 ja oikaisu								
Kausi	Synty	Per vuosi	Poistuu	Poistuu	Ikä 2040	Elossa		
1931-60	2 512 216	83 741	2 057 236	81,9 %	80-	454 980	18,1 %	
1961-75	1 069 572	71 305	0	0,0 %	65-79	1 069 572	100,0 %	
Ennuste *)	3 581 788	155 045	2 057 236	57,4 %	65-110	1 524 552	42,6 %	
Toteutuu **)	3 581 788	155 045	2 500 645	72,6 %	65-110	1 081 143	30,2 %	
*) Tilastokeskus 16.9.2018, **) Kai Kontturi						Erotus	-443 409	70,9 %
Taulukko 3, virallinen 16.11.2018 ja oikaisu								
Kausi	Synty	Per vuosi	Poistuu	Poistuu	Ikä 2070	Elossa		
1961-90	2 029 563	67 652	1 154 191	56,9 %	80-	875 372	43,1 %	
1991-05	900 603	60 040	0	0,0 %	65-79	900 603	100,0 %	
Ennuste *)	2 930 166	53 115	1 154 191	39,4 %	65-110	1 775 975	60,6 %	
Toteutuu **)	2 930 166	53 115	1 989 218	67,9 %	65-110	940 948	32,1 %	
*) Tilastokeskus 16.9.2018, **) Kai Kontturi						Erotus	-835 027	53,0 %
Lähteet, Tilastokeskus ja Kai Kontturi								

**Tilastokeskus on eräänlainen kummajainen.** Se on lähes valtion sisällä. Laista enempää kuin sen asetuksestaan ei löydy mitään sen vastuusta. Siksi se voi häärätä ja väärentää mielin määrin yhteiskunnalle tärkeitä tietoja kuten verot ja tulonjakoa, työvoima ja työllisyys jne. Kun vastuu puuttuu, on helppo ottaa vastaan ohjeita suurpääoman bunkkerista, että se ohjaisi yhteiskuntapolitiikkaa sille tuotoisaan suuntaan.

Kai Kontturi  
Helsinki

## Ensio Laineen muistolle

Kun julkisuuden henkilö poistuu lopullisesti joukostamme, on muistokirjoituksella vaara sisältää ylisanoja. Kun on kyse 09. 07. 2021 kuolleesta valtiopäiväneuvos Ensio Laineesta, ei ylisanojen käytöstä ole vaaraa. Pitkä ura kunnallisessa ja valtiollisessa politiikassa sekä urheilu ja ystävyysseuratoiminnassa on itsessään jo sellainen saavutus, ettei tarvita ylisanoja. Ensio Laine syntyi 2.11.1927 Turussa työläisperheeseen. Hänen äitinsä oli tehdastyöläinen ja isänsä piti suutarinverstaasta. Ensio vastaanotti, luovutti ja laskutti tilauksia verstaalla.

Ensio Laine liittyi 1946 SKP:n jäseneksi ja on siitä lähtien jäsenmaksunsa maksanut. Ennen kunnallisia ja valtiollisia luottamustehtäviä Ensio Laine toimi Suomen Demokraattisen nuorisoliiton Kärsmiehen osastossa ja Turun piirin piiritoimikunnassa. Ensio Laine on toiminut myös aktiivisesti urheilun saralla. Hänet valittiin 1959 TUL:n Varsinais-Suomen toiminnanjohtajaksi.

**Laineen kunnallispoliittinen ura alkoi 1954,** jolloin hänet valittiin ensi kerran Turun valtuustoon. Sitä ennen hän oli kolme vuotta eri lautakunnissa. Valtuustouraa kesti Turussa 47 vuotta ja jos lasketaan mukaan lautakuntavuodet päästään lukuun 50 vuotta kunnallispolitiikkaa. Tuon ennätyksen lyömiseen saattaa kulua pitkä aika. Vuoden 1966 eduskuntavaaleissa Ensio Laine valittiin ensimmäiseksi varamieheksi. Kun Pekka Silander kuoli kesken vaalikauden, Ensio Laine tuli kansanedustajaksi toukokuus-

sa 1968. Eduskuntatyö jatkui vuoteen 1995 eli pyöreästi 28 vuotta.

**Meidän polkumme kohtasivat Eduskunnassa.** Ennen ns. kaksoistornien sortumista pidimme Suomi-Korea Seuran kokoukset Eduskunnan kokoustiloissa. Silloinen Seuran puheenjohtaja Pekka Leppänen ja Ensio Laine saivat minut innostumaan aktiiviseen toimintaan seuran ja Korean Demokraattisen Kansantasavallan hyväksi. Suomi-Korea Seura juhli 50 vuotista toimintaansa 11. 09. 2021. Kävin vuosikymmenten ajan kirjeenvaihtoa Ensio Laineen kanssa, paransimme maailman ja Suomen asioita. Olen ajatellut lahjoittaa kirjeet Kansan Arkistolle, jokuhan tulevaisuudessa ehkä haluaisi tutkia kirjeenvaihtoaamme.

**Ensio Laine oli liikunnan lähettiläs,** hänellä ei ollut koskaan ollut ajokorttia. Hän oli siis samanlainen poliitikko kuin Johannes Virolainen. Ensio ehti olla avioliitossa Terttu vaimon kanssa noin 50 vuotta. Tertun sairastuttua Ensio oli omaishoitajana 10 vuotta.



Vas. Ensio Laine ja oik. Reino Welling Ension kotona Turussa hänen 90-v.-tilaisuudessaan.

Omaishoitajana toimiessaan Ensio piti Terttu -vaimoa mukanaan mahdollisimman paljon eri puolilla Suomea ja maailmaa kulkiesaan. He mm. tulivat Turusta joulula Jämsään osallistuessaan minun 60-vuotisjuhlaan Savionhoviissa.

**Päättäessään edustajan työnsä 1995** Ensio Laineelle myönnettiin valtiopäiväneuvoksen arvonimi tiettävästi ilman soraääniä. Se oli osoitus Laineen arvostamisesta Eduskunnassa laajasti korrektein luonteensa ansiosta, mutta myös ahkerana kysymyksiin huolella paneutuvana kansanedustajana.

Reino Welling,  
Suomi-Korea Seuran kunniajäsen, Jämsänkoski

## Paavo Junttilan muistolle

Syyskesällä saimme tiedon Paavo Junttilan poismenosta elokuussa 2021. Pidän säännöllisesti yhteyttä Paavon kanssa Matinkylän kokouksesta vuodesta 1987 lähtien. Tänä aikana Paavon elämäntapahtumat tulivat hyvin tutuiksi. Paavo Junttila syntyi Pohjois-Pohjanmaalla Temmeksen pitäjässä 20.6.1929. Silloin suomalaiset saivat leivän maataloudesta. Siksikin lapsuudestaan Paavo muisti aina peltotyöt isän kanssa. Kymmenvuotiaan miehen jäi myös talvisodan syttyminen. Isäntien painostuksesta huolimatta Paavon ja hänen kaverinsa Veikon vanhemmat eivät laskeneet poikia suojeluskunnan nappuloihin. Paavo kertoi, miten sodan aikana työväki kuunteli Neuvostoliiton radiota ja tiesi, miten "Suur-Suomen" tekijöille tulee käymään. Paavon isä ei ollut puolue-ihminen, mutta auttoi metsäkaartilaisia. Sitten kerran peltotöissä Paavo mietiskeli Marxin lisäarvoteoriaa ja päätti, että parempi tehdä töitä vieraalle, kuin jatkaa pienviljelijänä.

Syksyllä 1948 aloittamansa puuseppäkoulun hän rahoitti kivi- ja puuseppäntöillä. Sodan jälkeen Paavo toimi Ala-Temmeksen Demokraattisten nuorten näytelmäpiirissä. Silloin rakennettiin Ala-Temmekselle työväentaloa. Nauloja oli vaikea saada. Talo oli saattava valmiiksi. Paavon äiti kirjusi voita, jolla Paavo vaihtoi Oulussa "mustasta pörssistä" nauloja. Paavo muistutti, että työttömien tulisi muistaa 50-luvun alun toimintaa. Silloin Oulun ympäristössä suurisa työttömien kokouksissa SKDL:n kansanedustajat tekivät aloitteen työttömyysvakuutuksesta ja -rahastosta. Vuonna 1955 Oulun seudun lähetystö vei eduskuntaan esityksen aloitteen kehittämisestä.

**Vuonna 1953 Paavo osallistui** 2400 muun suomalaisen nuoren kanssa Bukarestin festivaaleille. Sodanjälkeisessä ilmapiirissä tämä festivaali, johon osallistui yli 30 000 ulkomaista vierasta, oli merkittävä tapahtuma. Sitten oli vuorossa vielä Moskovan festivaali v. 1957.

**Elämänsä aikana Paavo ehti toimia myös oikeusavustajana.** Omassa kolarijutussaan Paavo pyysi tuomari-ystäväänsä asianajajakseen. Poliisipöytäkirjat luetuun tuomariystävä pyysi Paavo

itse hoitamaan jutun. Ystävänä neuvojen mukaan Paavo hoiti oikeudessa juttunsa ja pärjäsi hyvin. Tästä alkaneen oikeusavustaja-uran aikana Paavo auttoi monia tovereita.

**SKDL:n edustajana verolautakunnassa** Oulun kaupungissa ja Oulujoen kunnassa Paavo toimi 20 vuotta. Hän sanoi usein, että aikaisemmin SKDL ajoi työkansan asiaa, mutta jo v. 1977 eläkeläiset maksoivat osakeyhtiöitä enemmän tulo- ja omaisuusveroja. Mikäli SKDL olisi pysynyt alkuperäisessä verolinjassaan, eivät porvarit olisi kyenneet viemään läpi hirvittäviä muutoksiaan.

**Vuonna 1965 siirtyi Paavo Kansan tahdon ilmoitushankkijaksi.** Tätä työtä hän piti mielekkäänä ja tuloksia syntyi. Mutta varjot ilmestyivät taivaalle. Vuoden 1966 SKP:n 14. edustajakokouksen alla toimituksessa kuiskuteltiin, että "Helsingissä pitää puhdistaa ilmapiiriä". Paavon eräs toveri kertoi joutu-neensa valiokunnassa hyväksymään hänelle vastenmielisiä päätöksiä. Levikkipäällikön esittämästä vaatimuksesta vakoilla omia tovereita Paavo kieltäytyi. Tämä johti irtisanomiseen 15.2.1968. Paavo totesikin olleensa SKP:n 14. edustajakokouksen uhri.

Oli luonnollista, että Paavo



Kuva Paavon vieraillessa v. 2009 Suomi-Korea-Seuran ryhmän mukana Pohjois-Koreassa.

**teki työtä Oulun Tiedonantajan levikkijaostossa,** jossa hän toimi taloudenhoitajana. Myöhemmin myös Tiedonantajaliike tuli "hampaattomaksi". Aktiivista toimintaa Työkansan Sanomien ja KTP:n piirissä kesti runsaat 10 vuotta. Tänä aikana Paavo ehti olla ehdokkaana sekä eduskunta- että kuntavaaleissa.

**Elämänsä viimeisen 10 vuoden aikana** Paavo omistautui kirjoitustyölle. Hänen kynästään syntyi kolme kirjaa, joissa hän käsittelee pohjoispohjalaisen työkansan näkökulmasta 80 vuoden ajanjaksoa, jossa siirryimme maanviljelyskulttuurista tietokoneaikaan. Kirjoittamisen ohella Paavo vaikutti mm. eläkeläisjärjestöissä, EU:n vastaisessa liikkeessä sekä Suomi-Korea seurasen. Kansan äänen järjestöjen, järjestöväen ja ystävien piirissä muistamme Paavoja ja hänen esimerkillistä työtään työväenliikkeen piirissä.

Paavon työtä muistaen  
Heikki Männikkö



# Euroopan unioni – 70 vuotta valehtelua eurooppalaisille (osa 1)

Eurooppalaisilta kansalaisilta salatuin ja täysin epädemokraattisin menoin EU-komission puheenjohtajaksi nimitetty Ursula von der Leyen kävi parin tunnin pikaviisittillä Helsingissä tapaamassa pääministeri Sanna Marinia ja kuittasi samalla EU:lle suomalaisten veronmaksajien rahaa 4,6 miljardia euroa EU:n koronavelkapaketin nimissä. Sekä EKP:n että EU:n ytimestä on toistuvasti enemmän tai vähemmän suoraan annettu ymmärtää, että vastaavanlaisia yhteisvelkaan perustuvia paketteja on jatkossa tulossa lisää, kun EU:n liittovaltiokehitys etenee. Hehkuessaan von der Leyenin vierailua Mediapooli pyrki kaikin tavoin hämärtämään EU:n koronaelytyspaketin sisältöä spekuloiden mihin mahdollisiin kohteisiin Suomi tulee käyttämään EU:lta "saatavaa" elpymisrahaa. Propagandatyöppöisessä tiedotustilaisuudessa von der Leyen ja Marin vakuuttelivat tyytyväisyyttään ja kiittelivät vierailua "onnistuneeksi".

Häikäilemätön valehtelu ja kansalaisten sumutus ei kuitenkaan ole ainoastaan tämän päivän Mediapoolin valvontaan totalitaristisesti keskitettyjen tiedotusvälineiden syytä, vaan itse Euroopan unionin historia on alusta lähtien perustunut valheilulle ja historian vääristämiselle. Kaksiosaisessa kirjoitussarjassa tuon esille neljä nykyisen EU:n historiaan liittyvää perustavanlaatuaista valhetta, joiden pohjalta koko "menestyskertomus" EU:sta on rakennettu. Ensimmäisessä osassa esitän tosiasioihin pohjautuvan katsauksen koko nykyisen Euroopan unionin alkusoittona pidettyyn "Schumanin julistukseen", joka muodostaa EU:n historian ydinvalheen.

## Euroopan hiili- ja teräsyhteisö – Amerikkalainen idea ja toteutustapa

Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustaminen 1951 oli ensimmäinen askel eurooppalaisten yhteismarkkinoiden suuntaan, jota ovat seuranneet erilliset sopimusjärjestelyt EEC:n kautta nykyiseen Euroopan unioniin, joka on kulkemassa kohti liittovaltiota. Hiili- ja teräsyhteisön perustamista edelsi kuitenkin tapahtumasarja, joka on jätetty kaikissa EU:ta myötäilevissä historiankirjoituksissa pimentoon. Toisen maailmansodan jälkeen läntiseen Eurooppaan miehittäjävaltiona jäänyt Yhdysvallat oli hiili- ja te-

räsunionin aloitteentekijä ja organisaattori. Samalla amerikkalaiset kirjoittavat koko tulevan Euroopan unionin taloudelliset perusperiaatteet, nykyisen eu-lainsäädännön ja hallintomallin perustan käyttäen käytteinään amerikkalaisuuteen kaikkein myönteisimmin suhtautuneita poliitikkoja, joita EU nyt juhlii perustajaisinaan. Selkärangattomimmat ja kelvottomimmat sodan jälkeen ajan eurooppalaispoliitikot Jean Monnet, Robert Schuman ja Walter Hallstein ajoivat ensisijaisesti Yhdysvaltain, ei Euroopan etuja. Jean Monnet oli suoraan Yhdysvaltain ulkoministeriön palveluksessa ja läheisessä yhteistyössä Yhdysvaltain tiedustelupalvelun kanssa saaden amerikkalaista rahoitusta aina 1960-luvulle saakka.

Heti sodan jälkeen Monnet työskenteli jälleenrakennuksen kannalta keskeisessä asemassa Ranskan suunnittelukomission johtajana, johon hänet nimitettiin amerikkalaisten painostuksesta presidentti de Gaullen vastustuksesta huolimatta. Walter Hallstein oli sodan aikana ollut NSDAP:n juristi ja eräs keskeisiä kansallissosialistien vuoden 1939 Neue Europa lainsäädännön arkkitehtejä. Hallstein toimi sodan aikana puolueen nimittämänä ideologisena koulutusupseerina. 1944 amerikkalaisten sotavangiksi jouduttuaan Hallstein oli Rhode Islandin uudelleen koulutusleiril-



1970-luvun alussa Suomessa nähtiin EEC:n (EU) vaarat. Palkansaajat, viljelijät ja opiskeleva nuorisovastustivat EEC-jäsenyyttä. Suunnitelmasta silloin luovuttiin laajan vastustuksen vuoksi. Kuva Eduskuntatalo 1973

lä, josta hänet palautettiin Eurooppaan amerikkalaisten varattua älykkäänä pitämälleen Hallsteinille merkittäviä tehtäviä "uuden" Euroopan rakentajana. Hallstein etenikin Länsi-Saksan hallinnossa hyvin nopeasti ja nousi sitten 1958 ensimmäiseksi Euroopan komission puheenjohtajaksi. Robert Schuman oli sotinut ensimmäisessä maailmansodassa saksalaisten riveissä, vaihtanut sitten kansalaisuuttaan ja toimi ministerinä toisen maailmansodan aikana Saksan kanssa liittoutuneessa marsalkka Pétainin Vichyn hallituksessa ja nimitettiin sodan jälkeen Ranskan ulkoministeriksi englantilaisten ja amerikkalaisten vahvasti "suosittelemana".

## Eurooppapäivän synkkä historia

Kaikki koululaiset pakotetaan Euroopan unionissa juhlistamaan toukokuun 9. päivää, niin sanottua Eurooppapäivää, jolloin heille kerrotaan valesotomusta tuohon toukokuuseen päivään liittyen. Suomes-

sa Eurooppapäivä on virallinen loppupäivä vaikkakin se on euroeliittimme sitkeistä yrityksistä huolimatta jäänyt kansalle varsin vieraaksi. Virallisesti hyväksytynt kertomuksen mukaan Ranskan tuolloinen ulkoministeri Robert Schuman antoi tuona samaisena päivänä vuonna 1950 niin sanotun "Schumanin julistuksen", jossa ensimmäistä kertaa ehdotettiin Euroopan taloudellista yhdentymistä ja samalla Euroopan hiili- ja teräsyhteisön perustamista, joka tapahtuikin seuraavana vuonna. "Schumanin julistuksesta" on intensiivisellä propagandalla tehty yksi EU:n juhlittu perustasakirja. Ranskalainen kirjailija ja ex-europarlamentaarikko Philippe de Villiers on vuonna 2019 ilmestyneessä mainiossa EU:n historiaa selvittävässä kirjassaan kuvannut hyvin dokumentoidusti toukokuun 9. julistuksen liittyvää salailua ja systemaattista tosiasioiden vääristelyä.

## Yhdysvalloissa syntyi huoli Saksan tulevaisuudesta

de Villiersin esiin kaivamien dokumenttien mukaan "Schumanin julistus" sai alkunsa syksyllä 1949 Washingtonissa, kun Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Acheson painosti ystävällisesti ranskalaiskollegaansa Schumania löytämään rakentavan ratkaisun Saksan liittämiseksi Euroopan yhteyteen. Amerikkalaisten vaatimuksesta tämän ratkaisun tuli löytyä seuraavan vuoden toukokuun puoliväliin mennessä. Robert Schumanilla itsellään ei kuitenkaan ollut mitään ajatusta, miten toteuttaa amerikkalaisten toive Saksan liittämisestä muun "Euroopan yhteyteen". Amerikkalaisilla sen sijaan oli. He halusivat varmistaa sotilaalligeopoliittisen aseman lisäksi Yhdysvaltain kulutustavara- ja kulttuuriteollisuuden markkinat Sodan jälkeen elpyvässä Euroopassa. Tämän vuoksi amerikkalaisten edun mukaista olisi, että Eurooppa olisi yksi laaja, saman yhteiskunta- ja hallintomallin sekä yhtenäisen lainsäädännön omaava markkina-alue. de Villiers kertoo, että 1950 keuhällä Ranskan ulkoasianhallinnon kansliapäällikkö Bernard Clappier sai Ranskan taloudellisen suunnittelukomission johtaja Jean Monnet'ltä kirjeen välitettäväksi Schumanille. Kirjeessä oli amerikkalaisten laatima "Schumanin julistus".

## Washingtonin julistus

Yhdysvaltain ulkoministeri Dean Acheson saapui yllättäen Pariisiin 8. toukokuuta 1950, päivää ennen

## Kalevi Hämäläinen Hämeenlinna

"Schumanin julistusta". Acheson vaati julistuksen tekstiä tarkastettavaksi mahdollisia korjauksia ja viilauksia varten ennen kuin se seuraavana päivänä juhlallisesti esitettäisiin lehdistölle. Julistusta edeltävät kokoukset olivat salaisia ja äärimmäisen harvat edes Ranskan ulkoministeriössä tiesivät asiasta. Amerikkalaisten tärkeimpänä työkaluna "Schumanin julistusta" laadittaessa toimi Ranskan suunnittelukomisariaari Jean Monnet, joka oli jo sodan aikana Yhdysvaltain ulkoasianhallinnon palveluksessa ja erittäin läheisessä suhteessa Wall Streetin finanssiipiireihin.

De Villiersin mukaan vain Monnet tiesi ja ymmärsi tarkoin amerikkalaisten julistuksen sisällön. Kun Robert Schuman 9.5.1950 lausui ulkoministeriön Quai d'Orsayn Kelloalassa julistuksensa Euroopan taloudellisen yhdentymisen puolesta voidaan todeta, että ensinnäkin Schumanin julistus ei ollut Schumanin, toiseksi julistuksen idea ei ollut lähtöisin Euroopasta vaan Yhdysvaltain ulkoministeriöstä, ja kolmanneksi, että julistuksen kaikki peitetyt ja salatut tarkoitusperät olivat amerikkalaisten lisäksi hyvin harvojen tiedossa. Eurooppalaisista poliitikoista ne ymmärsi ehkä vain Ranskan hallinnon sisällä ollut amerikkalaisten yhdysmies Jean Monnet. Näin ollen Euroopan taloudellisen yhdentymisen perusasiakirjan, "Schumanin julistuksen" oikea nimitys olisikin Washingtonin julistus, joka käynnisti tien kohti nykyistä Euroopan unionia.

## Hiili- ja teräsyhteisön perussopimuksen salainen valmistelu

Keväällä 1951 niin sanotulla Pariisin sopimuksella perustetun Euroopan hiili- ja teräsyhteisön valmistelu toteutettiin täysin salaisesti Jean Monnet'n johtamassa suunnittelukomissiossa. Valmisteluun osallistuivat Monnet'n läheisimmät yhteistyökumppanit amerikkalaisen Cleary & Gottlieb asianajotoimiston liikejuristi Robert Bowie, joka edusti amerikkalaisia suuryrityksiä Euroopassa, chicagolainen juristi ja CIA:n virkailija George Ball, joka toimi myöhemmin sekä Kennedyn että Johnsonin hallituksissa apulaisulkoministerinä. Mukana oli myös Pierre Uri, joka oli Lehman Brothers pankin Euroopan toimintojen johtaja. Eurooppalaiset hallitukset, kansoista puhumattakaan pidettiin visusti valmistelujen ulkopuolella, vaikka koko Euroopan taloudelliseen yhdentymiseen tähtäävä sisällöllinen työ tehtiinkin Ranskan suunnittelukomission tiloissa rue de Martignacilla Pariisissa.

## Todelliset tarkoitusperät ja seuraukset

Näiden amerikkalaisten aloitteesta ja suurelta osin heidän sisällöllisiä vaatimuksiaan myöten toteutetut asiakirjat loivat pohjan vuoden 1957 Rooman sopimukselle, jonka myötä syntyi Euroopan talousyhteisö. Amerikkalaisen liike-elämän ja suuryritysten tarpeisiin räätälöity epädemokraattinen hallintomalli on siirtynyt lähes sellaisenaan myös kaikkiin myöhempiin EU-sopimuk-

## Julistaako Vatikaani Robert Schumanin autuaaksi?

Kuluvan vuoden kesäkuun 19 päivänä Vatikaanin virallisella asetuksella myönnettiin Robert Schumanille kunnianarvoisen (vénérable) status, joka avaa tien Schumanin autuaaksi julistamiselle Roomalaiskatolisen kirkon käytäntöjen mukaisesti. Luxemburgissa syntynyt, ensimmäisessä maailmansodassa Saksan keisarikuntaa palvellut, sitten sotien välisenä aikana ranskalaisena kristillisdemokraattina esiintynyt Schuman osallistui ministerinä toisen maailmansodan aikana Saksan kanssa liitosopimuksen tehneeseen Vichyn hallitukseen. Sotien jälkeen hän kohosi nopeasti Ranskan ulkoministeriksi. Schuman tunnettiin erityisesti globaalia kosmopolitismia ajaneena Englannin ja Yhdysvaltain ystävänsä.

Euroopan taloudellisen yhteistyön ja koko Euroopan unionin lähtölaukauksena on pidetty niin sanottua "Schumanin julistusta", jonka toukokuussa 1950 Ranskan ulkoministerinä toiminut Robert Schuman luki, mutta julistuksen sisältö oli laadittu Yhdysvaltain ulkoministeriössä. Euroopan unionin virallisen, mutta valehellisen historiankirjoituksen mukaan Schumania pidetään yhtenä Euroopan unionin "perustajaisänä" yhdessä Jean Monnet'n ja Walter Hallsteinin kanssa.

## Eurooskovaiset tarvitsevat oman pyhimyksen

Paavi Franciscus ylisti kesäkuussa asetuksessaan Schumanin "sankarillista hyveellisyyttä" yhtenä "Euroopan perustajaisänä". Kunnianarvoisen status on ensimmäinen etappi, jota seuraa autuaaksi julistaminen, ja lopulta Katolisen kirkon kanonisointi eli Schumanin julistaminen pyhimykseksi. Autuaaksi julistaminen edellyttää yhden ihmeen ja pyhimyksen julistaminen tavallisesti kaksi ihmettä kirkon virallisten käytäntöjen mukaan edettäessä.

## Vatikaanin europoliittinen linja jatkuu

Argentiinalainen paavi Franciscus jatkoi asetuksellaan eurooskovaisen paavien pitkää poliittista linjaa. Vuosi nimityksensä jälkeen paavi Franciscus vieraili Strasbourgissa tutustumassa "Eurooppalaisiin instituutioihin" saaden loisteliaan vastaanoton Euroopan unionin taholta. Katolinen kirkko, joka katsoo itse olevansa suora jatke Jeesuksen perustamalle ensimmäiselle kirkolle, on jo 1950-luvun alusta pitänyt lämpimän kiinteitä suhteita Euroopan unionin rakennusprojektiin. Kristillisdemokraatti Robert Schumanin yhtenä yhteistyökumppanina oli tuolloisen paavin apostolinen

lähettiläs Angelo Giuseppe Roncalli, josta itsestään tuli paavi Pyhä Johannes vuonna 1958.

## Euroopan unioni – Jumalallinen ihme

Paavi Franciscus totesi, että "Schumanin julistuksen henki ei ole lakannut inspiroimasta heitä, jotka ovat vastuutehtävissä Euroopan unionissa". Schumanin autuaaksi julistaminen edellyttäne, että Euroopan unioni ymmärretään Katolisessa kirkossa todistukseksi jumalallisesta ihmeestä. Muitakin "ihmeitä" toki Schumanin uraan mahtuu. Katolisena konservatiivina hän ehti tukea Dollfusin, Francon, Salazarin ja Horthyn diktatureja, puolustaa Münchenin sopimusta, istua Vichyn hallituksessa tehden yhteistyötä Hitlerin Saksan kanssa, ja toimia heti sodan jälkeen vankkana anti-gaullistina yhteistyössä CIA:n kanssa. On paavilla, mistä valita jos Euroopan unioni karahtaa karille ennen Schumanin aiottua autuaaksi julistamista.

## PK Hämäläinen Hämeenlinna

Lähde: Robert Schuman, béatifié? Entre Bruxelles et le Vatican, une bien étrange convergence des luttes. www.frontpopulaire.fr

## VARSOVASSA PUOLASSA

Dallasimme sunnuntaina Nowy Swiatia pitkin kohti Stare Miastoa. Katua reunustavien matalien porvaristalojen kivijaloissa toimi pivoaareja, kuppiloita ja putiikkeja. Ohitimme metrosteissin. Saa-  
vuimme yliopiston reviirille. Lähistöllä hengaili helvetisti mellakakyyttä häkkibilikoineen. Jotain leijui syysilmassa. Pistäydymme tsittaamaan ja kuuntelemaan urkumusaa Pyhän Ristin kultakylläiseen tsyrkkaan. Jengiä tuli ja poistui temppeleistä sankasti. Useilla oli asiaa suosikkipyhimykselleen. Kirkossa oli esillä useita paavien fotoja. Krakovan kovaa kundia Karol Wojtylaa ei oltu unohdettu. En tiedä, kuinka paljon raskautetun katolisen pienviljelijän ja hänen riutuneen, katolisen koninsa asiat ovat kohentuneet viime vuosikymmeninä Puolassa. Kenties laji on kuollut jo sukupuuttoon.



24 vuodessa Varsova on muuttunut. Keskustaan on noussut pilvenpiirtäjiä. Yksi kuitenkin pysyy, Neuvostoliiton sodan jälkeen Varsovaan lahjoittama ja rakentama maamerkki "Stalinin hammas".

Ulkona meitä vastaan lainehti Krakowskie Przedmieściellä monisatapäinen, oikeistonationalistista hallitusta tukeva, abortinvastainen miekkari. Pienet ja suuret puolanliput heiluivat kätösissä. Kulkueessa marssi paljon perheitä, nuoria naisia, pari liikuntavammaista ja joukko kirkonmiehiä. Säkkipillit ujelsivat. Aktivistit tyrkkäsivät handuun pinkkejä sydäntarroja, joiden keskellä kellui punainen ihmiskäsi. Yksi starba kiinnitti sellaisen Arskan rotsiin. Revin sen pois. Kulkueessa ei näkynyt ainoatakaan kehitysvammaista ihmistä. Mihin heidät oli jemmattu? Oikeus syntyi ei takaa vielä oikeut-

ta elää ihmisarvoista elämää. Toinen polakkikundi jakoi fikkaversiota Mooseksen kivitalujen 10 käskyistä. Hän heitti puolisolenni lontooksi: "Kirjoita Jumalalle omalla kielelläsi, hän vastaa aina."

**Yhtäkkiä kulkueen kärkeen änkesi jostain snadi, vanha nainen.** Hän raahasi olallaan liehuvaa sateenkaarilippua. Siihen oli skrivattu "Homokomando". Mellakkapoliisijoukot ottivat maan hallitusta vastustavan protestoijan suojelemaan syleilyynsä. Hän jatkoi marsiaan. Homokomando puolustaa konservatiivisessa Puolassa seksuaalivähemmistöjen oikeuksia.



Puolalaiset ovat taantumuksellisia konservatiiveja. Kuvassa Abortinvastainen mielenosoitus Krakowskie Przedmieściellä. Heille voi vaan todeta, että "oikeus syntyi ei takaa oikeutta elää ihmisarvoista elämää."

## Euroopan unioni – 70 vuotta valehtelua eurooppalaisille (osa 1)

### Jatkoa sivulta 9

siin ja asiakirjoihin. Toimeenpanovalta luovutettiin täysin epädemokraattisesti ja salaperäisesti nimittävälle komissiolle, jolla on myös lainsäädäntöaloitteiden monopoli. Hallintorakenteeseen myöhemmin lisätty, merkitykseltään täysin mitätön ja pelkästään poliittista teatteria esittävä europarlamentti on EU-mielisen median avulla yritetty esitellä jonkinlaisena demokratian näyteikkunana kansalle. Erittäin ongelmallinen on komission aseman lisäksi ollut Euroopan unionin tuomioistuimen asema.

**Yhtä tärkeää on huomata,** että menettelytavat, joita noudatettiin "yhtenäisen" Euroopan rakennusvaiheen alkumetreillä, ovat myös siirtyneet nykyiseen Euroopan unio-

niin. Valehtelu, historian vääristäminen, asioiden eteenpäinvieminen epädemokraattisesti ja salaillen ovat tämän päivän Euroopan unionin arkea. Useimmiten suuria, peruuttamattomia muutoksia viedään eteenpäin pienin askelin. Komission taholta annetaan ymmärtää, että kysymyksessä olisi vasta asioiden valmistelu tai alustava keskustelu, mutta päätökset tulevatkin sitten valmiina pöytään ja ne myös pakkohyväksytetään jäsenvaltioissa usein uhkailujen ja EU-mielisen valtemedian painostuksen saatelemana. Hyvin usein poliittisesti ja sisällöllisesti kyseenalaiset hankkeet pyritään esittelemään niiden todellisia vaikutuksia peitelten puhtaasti teknisinä tai ainoastaan sivuseikkoja koskevinä muutoksina aiempaan. Näin on Euroopan unionissa toteu-

EU-komissio otti viime heinäkuussa tiukemman linjan Unkarin ja Puolan koventunutta lhbq-retoriikkaa ja homokammoisia lakeja kohtaan. Maan epävirallinen tunnari kuuluu osuvasti: "Jumala, kunnia, kotimaa." Selibaatissa elävien katolisten lisääntymisasiantuntijoiden - pappien - harjoittama kunnianlasten hyväksikäyttö on ollut Puolassa tabu, josta tiedotusvälineissä ei ole juuri rupateltu. Kirkon oppien mukaan seksuaalinen hyväksikäyttö on kuolemansynti.

**Äärioikeisto uhoaa vuosittain Puolan itsenäisyyspäivänä (11.11.) Varsova.** Vuonna 2017 Yleispuolalaisen nuorisoliiton ja Kansallisradikaalin leirin (ONR) järjestämään mielenosoitukseen osallistui lähes 60 000 osanottajaa. Molemmat järjestöt viittaavat nimeltään ja poliittisilta ohjelmiltaan, oikeiston sotaa edeltäviin nationalistisiin järjestöihin. Niillä kummallakin on vahvat yhteydet muuhun Puolan ja Euroopan usnatsiryhmiin. "Itsenäisyyden marssin" tunnuksina olivat mm. "valkoinen Eurooppa – puhdas veri", "kuolema kansanpetäjille", "murskaa punainen saasta" ja "nationalismi, meidän tiemme". Marssi suuntautui kohti Poniatowskin siltaa. Avauspuhe alkoi seuraavasti: "Kaikki islamistit tulevat näkemään tänään, että he eivät ole tervetulleita tänne. Me puolustamme slaavilaisia naisiamme ja lapsiamme. Puolustamme kristinuskoamme, Jumalaa, kunniaa ja kotimaatamme". Varsovalaiset protestoivat natsimarssia ripustamalla ikkunoidensa ulkopuolelle sateenkaarilippuja. Marssi kokosi yhteen järjestäytyneitä fasisiteja, itseään patrioteiksi kutsuvia ihmisiä, antisemitistisiä ryhmiä, huligaaneja, uskonnollisia ihmisiä, Puolan johtavan Laki ja oikeus -puolueen kannattajia sekä ihmisiä, jotka antautuivat nationalististen tunteiden viettäväksi. (Lähde: varisverkosto.com/2017/11/lyhyt-raportti-puolan-itsenäisyyspäivästä/)

**Kävimme skruudaamassa lähellä vanhaa kaupunkia Zapiecek-piirakkaraflassa.** Minä ja Arska popsimme herkullista hapankaalista, sienistä ja lihasta haudutettua bigosta. Vaimoni tyytyi sienikiittoon. Jälkkäriksi otimme mustaherukkahydydykettä. Votkapaukku maistui melko bensalta. Naapuripöydissä mutusteltiin röykkiöittäin monenlaisia piiraita ja pelmeneitä. Ulkona ihmiset venttasivat jonossa päästäkseen sapsukoimaan näitä kansallisia perinne-

### PK Hämäläinen Hämeenlinna

#### Lähteet:

**Philippe de Villiers.** J'ai tiré sur le fil du mensonge et tout est venu. Fayard. 2019 Il y a 70 ans, la CECA, mère de l'UE. www.frontpopulaire.fr  
**Roland Dumas.** Entretien pour la chaîne Radio Télévision Suisse.  
**Aquilino Morelle.** Le système mastrichtienne cherche à atteindre notre souveraineté politique. www.frontpopulaire.fr



Arska istuu huilaamassa keskustan Marszalkowskaja -kadun varrella pitkän kävelyreissun jälkeen.

herkkua.

**Maanantaina päätimme käp-päillä Veikselin toisella puolella sijaitsevaan Pragan lähiöön.** Dallasimme Jerusalemin valtakatua pitkin kohti Veikseliä. Ohitimme kansallis- ja sotamuseon. Kansallismuseossa oli upea antiikin ajan kokoelma ja Anna Bilinskan töiden näyttely. Kolmannessa kerroksessa esiteltiin menneisyyden puolalaisen eliitin ruhtinaallista elämää. Vuonna 1569 perustettu Puola-Liettuan "tasavalta" oli Puolan kuningaskunnan ja Liettuan suuriruhtinaskunnan muodostama valtioliitto. Monarkia heikkeni useiden mullistusten myötä. Sen olemassaolo päättyi vuonna 1795, kun maa jaettiin Preussin, Venäjän ja Itävallan kesken. Epäilemättä Puolan nykyinenkin eliitti haluaisi elää ja viettää vastaavia suuruuden päiviä.

**Jatkoimme Wolan kaupungin-osaan yllä kulkevaa pitkää maasiltaa myöten joen rantsuun.** Ainakin 10 000 ihmistä delasi täällä natsien murhaamina Varsovan kansannousun aikana vuonna 1944. Punakelkaiset sporat skujasivat sillalla. Siirryimme kolealle ja 506 metriä pitkälle Poniatowskin terässillalle. Samaa siltaa myöten natsipanssarit vyöryivät Varsovan keskustaan. Vasemmalla olevalla junasillalla lähistoge jyskytti lähiöön. Arska piti välillä kivipenkillä huilausbreikin. Emme antaneet periksi, vaan könsimme pian jälleen handu handussa sitkeästi eteenpäin. Uusi stadikka singahti näkyviin.

**Yksi raflanpitäjä osoitti meille futisstadikan kieppeillä uuden suunnan Pragaan.** Pääsimme perille. Tsiigailimme ja tutkimme aikamme mielenkiintoista, entistä laitakaupungin laulua. Kohtasimme sen kartsoilla yli satavuotiaita byggia, Pragan jättämän muiston ennen toista maailmansotaa vallinneesta Varsovan olotilasta, hämyisiä kuppiloita, uuden sukupolven smoglaamia muraaleja, vanhojen muijien ja starbojen ylläpitämän kulahtaneen kledjutorin. Slumppasimme pullaputiikista Targowalla välipalaksi juustosienipiirakat – zapiekankat. Kävimme safkaostoksilla hypermarketissa ja hyppäsimme seiskan haitarisporaan. Luukutimme skurulla takaisin Krucza-kadulle. Libari bungasi alle euron.

**Henryk Gerwin totesi minulle jo kesällä 1981 Gdąnskissa:** "Puola käyttää välineenä Neuvostoliittoa ja muita sosialistisia maita vastaan. Kansamme eduilla ja elinoloilla ei ole mitään merkitystä tässä jutussa. Maamme työvoimalle, teollisuudelle, maantieteelliselle sijainnille ja sotilaalliselle asemalle on kysyntää kapitalismin leirissä. Meistä on tullut tilapäisesti sosialistisen lei-

rin heikoin rengas. Meistä halutaan tehdä sosialismin murtumispiste. Puolan varalle on haudottu jo vuosia suunnitelmia, joissa dollareita ei ole säästetty." Puola liittyi sotilasliitto Naton jäseneksi vuonna 1999.

**Henryk Gerwin oli oman selvityksensä mukaan syntynyt vuonna 1925 Danzigissa (nyk. Gdąnsk).** Hänen sukunsa muutti sinne Hampurista joskus 1700-luvulla. He olivat käsityöläisiä. Kotona puhuttiin saksaa ja puolaa. Danzig oli Kansainliiton valvoma itsenäinen kaupunki, jolla oli oikeus omaan valuuttaan ja postimerkkeihin. Danzigin vapaakaupungissa fasistit saivat riehua vapaasti 1930-luvulla. Henrykin isä oli puuseppä ja kommunisti. Hän oli rauhaa rakastava mies. Natsiarmeija rymisti Danzigiin 2.9.1939. Vallattuaan kaupungin miehittäjät tappoivat satoja juutalaisia, puolalaisia ja paikallisia toisina-ajattelijaita. Henrykin isän he napasivat kotoa ja veivät tämän pakotyöhön Stutthofin keskitysleirille. Hänen syntilistaansa pahensi vielä se, että hän oli auttanut muutamia juutalaisia ystäviään poistumaan maasta. Naapurit kavalsivat hänet. Hän kuoli kesällä 1943 keskitysleirillä pilkkukuumeeseen ja aliravitsemukseen. Puolalaiset vaikenavat mielellään osuudestaan natsimiehitäjien toteuttamaan holokaustiin.

**Yhteiskuntajärjestelmästä tai solmituista valtiosopimuksista huolimatta poleenien** maassa on ollut tapana hoitaa omat sisäiset asiat aina omalla omintakeisella puolalaisella tavalla. Nykyisessä autoritaarisessa Puolan tasavallassa konservatiivisen katolisen kirkon ja nationalistisen oikeiston yhdistynyt poliittinen valta on tällä hetkellä yhteiskunnassa suuri. Vallassa oleva Laki ja oikeus -puolue (PiS) on reivannut Puolan politiikkaa roimasti oikealle. Puolueen juuret löytyvät Solidarnośćen oikeistosiivestä. Hallitus on harjoittanut vahvasti "kommunismien vastaista" politiikkaa. Se pyrkii näin halventamaan vasemmistoa ja sen historiallista perintöä sekä mitätöimään sen merkityksen II maailmansodan jälkeisen Puolan jälleerakentamisessa. PiS on myös komponnut kansallismielisten ja muukalaisvihamielisten tahojen jyrkkiä mielipiteitä. Se on lietsonut etnisiin ja seksuaalivähemmistöihin kohdistuvaa vihaa. Surimmat tiedotusvälineet Laki ja oikeus on siepannut äänitorvikseen. Se hamuaa myös oikeuslaitosta käsiinsä. Puolan hallitus vehkeilee fasistien kanssa. Fasismien murskaaminen jäi Euroopassa II maailmansodan jälkeen puolitehen.

**Gerwinien perheen muistoa kunnioittaen.**

Matti Laitinen  
Varsova 24.9.2021

# ENTISEN SOTAVANGIN POJAN MATKA ISÄN LUO ALTAILLE (2)

Kirjassaan vihan ja rakkauden päivät, Arvo Myllymäki kertoo elämäntarinansa. Hän vaikei taustastaan kymmeniä vuosia. Arvo Myllymäen isä Mihail Kutsherenko oli Viipuria puolustaneen punarmeijan 123. divisioonan sotilas. Kannaksen puolustuksen luhistumisen seurauksena hän jäi elokuussa 1941 tuhansien asetovereidensa tavoin vangiksi. Monien rankkojen vankileirikokemusten jälkeen Vaasan Mustasaaren vankileiriltä hän sai komennuksen Etelä-Pohjanmaalle maatalon töihin. Siellä Mihail rakastui Mariaan, talontyttäreeseen. Isäni sai tietää vasta vuonna 1977, että hänellä oli lapsi Suomessa. Tapasimme ensimmäisen kerran vuonna 1978 ja sen jälkeen vuosittain joko Suomessa tai isäni kotimaassa. Sodanjälkeisessä Neuvostoliitossa opettaja Kutsherenko oli matkustusoikeuksien osalta harvinainen poikkeus entisten kurisotavankien joukossa. Nuo oikeudet eivät olisi olleet mahdollisia ilman Neuvostoliiton Suomen suurlähettilään myötävaikutusta vuonna 1978, kertoo Arvo Myllymäki. Tähän kirjoitukseen on haettu tietoja myös Arvo Myllymäen toisesta teoksesta Kurileiri. Kirjoituksen ensimmäinen osa julkaistiin Kansan äänen edellisessä numerossa 4/21.

## Vahva nainen näki yli sodan mielettömyyden

Ennen kirkkoherran ja Kerimäen kunnanvaltuuston puheenjohtajan saapumista teloitettiin vielä viisi sotavankia. Vartijan estelyistä huolimatta vieraat työntyivät parakeille ja toivat vangeille lämpimiä vaatteita ja ruokaa. Valtuuston puheenjohtaja ja kirkkoherra kauhistelivat vankien tilaa ja joukkohaudassa olevien uhrien määrää, joka lähenteli seitsemääkymmentä. Leirille saapui majurin johdolla joukko sotilaita. Majuri ilmoitti työmaaleirin päällikön vaihtuvan ja riisui näyttävästi vankien vihaamalta ja viisitoista vankia teloitaneelta leirin luutnantilta pistoolivyn. Majuri esitteli vangeille uuden komendantti-luutnantin ja vakuutti vankeja vastedes kohdeltavan kansainvälisten sotavankisopimusten mukaisesti. Vankeja sääli-mättömästi kohdellut ja teloitukset toimeenpannut luutnantti väitti minulle, että hän vain kukisti kolme kapinayritystä. En tuota kapinaväitettä uskonut, kun vangeista oli jo tuolloin lähes puolet kuollut nälkään ja sairauksiin, kertoi Kasken emäntä. Vahva nainen näki yli vihan ja sodan mielettömyyden puolustaes-saan suojaattomia, Mihail ajatteli. Kurileiri loppui Mihailin osalta nopeasti, kun luutnantti ilmoitti siirrosta va-

punpäivän iltana ja vakuutti uuden sijoituspaikan olevan taakse jätettävää paremman. Hyvästellään Riitasensuon Mihail vei kimpun sini-vuokkoja tovereittensa haudalle.

## Viljalaivan purkuun ja maataloustöihin

Kazaani oli lähetetty talven 1941-1942 koettelemuksista selvinneen yhdentoista muun työkykyisen "kurittoman" vangin kanssa valmistelemaan leirin siirtoa Vanhaan Vaasaan ja Helsingbyhyn. Matkalla vartija alikersantti Sven Nyström kyseli vangiksi joutumisesta. Mihail kertoi haavoittuneensa Summassa, lähellä Leipäsuota. Kohtalomme on yhteinen, haavoituin talvisodan ratkaisutais-teluissa Summassa, sanoi Nyström. Jalkaväkirykmenttini oli koottu Vaasan ruotsinkieliseltä lähialueelta. Äskettäin Vaskiluotoon oli tullut Saksasta suuri viljalaiva, jota suomen kieltä taitavana "starssinana" Mihail vankitovereineen meni purkamaan. Työ oli raskasta, mutta ruoka ravitsevaa ja kohtelu asiallista. Nyt sinulle onnenpäivä koittaa, mars autoon ja maatalousoppiin Vanhaan Vaasaan, sanoi Sven iloisena. Kaksitoista Riitasensuon kurileirivankia jää muodollisesti leiriin, mutta siirretään ammattinsa mukaisiin töihin. Varusmiesajalta tuntemansa eläinlääkäri Aleksei Almetovin vartija oli kerto-

nut jäävän tietöitä tekevien vankien työhevosten huoltajaksi. Alikersantti Sven Nyströmin suosituksesta siirrän teidät kauaksi Vaasasta maaseudun rauhaan, sanoi luutnantti Nissinen Mihailille hymy suupieleessään.

## Takaisin Neuvostoliittoon

Mihail sopeutui pohjalaistalon elämänrytmiin, ihmisiin ja töihin nopeasti. Täynnä elämäniloa ja Maria-tytärtä kohtaan tuntemaansa mieltymystä hän vietti elämänsä parhainta vuotta. Marian veli Antti tiesi, että sotavangilla oli takana kova kohtalo Suomen maaperällä. Miska-opettajan myönteinen asenne lapsiin vähensi kylän vanhempien ennakkoluuloja neuvostosotilaiseen. Mihail ystäväystyi jatkosodasta vapautetun Matiaksen kanssa. Meillä Pohjois-Amerikan nähneillä siirtolaisilla on kielteinen käsitys Saksasta Hitlerin vallan alaisuudessa. Matias kertoi sotavangille Amerikan liittyneen sotaan Saksaa vastaan. Stalingradin katastrofi oli ollut järkytys paitsi Suomen sotilaille myös siviileille. Sodan jälkeen et ole tervetullut ihminen suomenkieliselle Etelä-Pohjanmaalle, ennusti Sven Nyström Mihailille ja ehdotti yhteistä pakomatkaa Ruotsiin Marian kanssa. Siihen Marialla ei rohkeus riittänyt. Neuvostoliiton suurhyökkäyksen jälkeen kesällä 1944 Suomi pyrki ulos sodasta. Rauhansopimuksen jälkeen Mihail oli palautettu Neuvostoliittoon. Sotavankien tarkistusleirin jälkeen entiset sotavangit lähetettiin laittamaan kuntoon maan eriehtähuoltoon. Olette edelleen puna-armeijassa ja maamme on sotatilassa, ilmoitti eversti ja jatkoi: Neuvostoliitosta tulee sodan voittajana suurvalta.

## Yhteydenpito Suomeen oli vaikeaa

Miska ikävöi Mariaa ja heidän kunnista rakkauttaan sodan ja vihan päivinä. Euroopassa riehunut suursota päättyi Marian raskausajan loppulla. Tieto Saksan tappiosta oli tyrmistyttävä isku kylän entisille Lapuan liikkeen kannattajille. Maria synnytti heinäkuun yön tummetessa terveen poikavauvan. Läheiset naapurit huolehtivat Mariasta. Nuori äiti katseli ylpeänä lastaan ja hänen kauniita ruskeita silmiään. Myös Mihail mietti, oliko hänellä mahdollisesti Suomessa lapsi. Kaikenlainen yhteydenpito ja kirjeenvaihto Suomeen oli ankarasti kielletty. Kazaani päätti rakentaa elämänsä Uralille avoimella tatarinaisen kanssa.

## Totuus isästä selviää

Marian poika Juhani osasi lukea sujuvasti jo ennen koulun alkua. Naapuri Pertun opastamana aloin käydä kunnan kirjastossa. Maailma, joka kirjojen kautta avautui, vei kokonaan mukaansa. Koulutie tulee olemaan sinulle rakas ja sen tien päässä meitä molempia odottaa parempi elämä, äitini sanoi. Kansakoulun neljännen luokan jälkeen oli edessä oppikoulu. Olin Niilon talossa kesätöissä ja palkkiona sain uuden pyörän. Naapurin Maijan kertoessa isästäni minulle alkoi selvitä, että olin sotavangin lapsi. En ole tavannut kylän raitilla yhtään niin oppinutta ihmistä, kuin oli isäsi, joka oli ammatiltaan opettaja. Hän oli oppinut myös ruotsin kieltä Mustasaaren kurisotavankien suomenruotsalaiselta vartijaltaan, kertoi Maija. Kysymys isästäni nousi esiin, kun olin tuttavani



väitöstilaisuuden jälkeen tavannut tutkijanalun, joka muisti hyvin äitini ja tiesi myös isästäni sotavankien päivästä. Elettiin kevättä 1975 ja täyttäisin pian 30 vuotta. Takanani oli Pohjanmaa, sotaväki ja työteliäät opiskelun vuodet.

## Isä löytyi Neuvostoliitosta

Marssin määrätietoisin askelin sota-arkistoon, jossa virkailija kertoi isäni vankeustiedot. Selvityspyynnöt näin kauan sodan jälkeen eivät johda mihinkään, tarvittaisiin korkeampien voimien apua, ennusti virkailija. Entinen opettajani työskenteli kansliapäällikkönä ja kysyin neuvoa. Hän otti välittömästi yhteyttä tasavallan presidenttiin. Haemme isänne Neuvostoliitosta elävänä tai kuollessa, sanoi presidentti ja ilmoitti lähetevänsä tapaamaan Neuvostoliiton Suomen suurlähettilästä. Itkin valtoimenaan, kun Suomen Punaisen Ristin edustaja iloisena soitti ja kertoi isän löytyneen elävänä. Isäni kiellettiin matkustamasta, mutta silloin pyysin pääministerin apua. Sain yllättäen lounaskutsun itäisen suurvallan lähettiläältä, joka ilmoitti matkustamisen olevan mahdollista. Hän ehdotti, että isäni tulisi ensin Suomeen. Kazaanin sydän pomppi riemusta, sillä hän tiesi olevansa vapaa lähtemään Suomeen poikaansa tapaamaan.

## Suomen kieli ei unohtunut

Mihail tapasi isänsä Helsingin paljon nähneellä rautatieasemalla, jossa nähtiin halaukset, poskisuudemat ja ilon kyynelöt. Matkalla Tampereelle ihmettelin isäni suomen kielen taitoa. Isäni oli hetken vaihti ja vastasi: On kulunut tasan kolmekymmentä kuusi vuotta, kun äitisi kutsui minut suomen kielen lähiopetukseen. Isäni ja äitini kohtaaminen oli tunteita ravisteleva hetki niin vanhemmilleni kuin minullekin. Huomasin vanhempieni muistelemaan menneitä. Isäni kertoi myös sen ehdistuksen, jota hän tunsi perheensä kohtalosta Uralilla, kun hän itse oli Omskissa työleirillä. Äitini puhui yksinäisyydestään, kaipuustaan ja ystäviensä suurenmoisesta tuesta sodan jälkeisinä vuosina. Samalla tajusin, ettei isäni käsittänyt sodan jälkeisen arjen todellisuutta pohjalaiskylän ilmapiirissä.

## Vanhat ystävät tapaavat

Pohjanmaalle saavuttaessa äitini ilmoitti, että kävisimme hänen Antti-veljensä haudalla. Isäni järkyttyi, kun sai kuulla, että hänen työ- ja kalakaverinsa oli kuollut. Poikkeamme myös Niilon haudalla, sillä Niilo-serkku puolusti meitä ja antoi iki-muistoista apua. Sinulle paljon tietoa jakanut räätäli Perttu haudattiin äskettäin, sanoi äiti vakavana. Isä halusi lähteä Vaasaan katsomaan olisiko sotavankileirin suomenruotsalainen vartija Sven Nyström vielä elossa. Kellosepänkadulla isä tunnisti ta-

lon ja ovesa luki Nyström. Härre Gud, voiko se olla opettaja Kontsarenko, Birgitta hämmästeli aukaistessaan oven. En ole milloinkaan unohtanut lohisoppaanen maukkautta, vastasi isäni. Mihail, musikaalinen kazaani ja

Svenin löytämä maalaistalo! Kohtalona Summa, Miska veikkoseni, huudahti Sven riehakkaasti. Entinen vartija kyseli, montako entisistä kurileirivangeista mahtoi olla elossa. Isäni vastasi: vain hän ja eläinlääkäri Aleksei Almetov. Äkkiä Sven sanoi vakavana: Pidimme kurileiriä Pohjanmaan häpeäpilkuna, ja siksi olemme leiristä vaienneet kahdella kielellä. Hyvästellään Svenin isäni pyysi Sveniä vieraakseen Altaille. Vasta vanhuksena isäni oli kypsä kohtaamaan Kerimäen Riitasensuon kokemukset, jotka olivat edelleen kipeitä. Hän lienee myös ainut kurileirivanki, joka sodan jälkeen on palannut suolle. Toisen maailmansodan veteraani saapui suolle kunnioittaakseen vankitovereidensa muistoa ja tavatakseen vanhaemäntä Aino Raskin, joka rohkeasti puolusti sotavankia. Kurileirin toimintaan puututtiin vasta siviilien ilmoitettua havaitsemistaan laittomuuksista.

## Uusi ja rikas kulttuuri

Matkalla Barnauliin isäni oli minua Tolstoi-junalta vastassa Moskovassa. Jännitin äitipuoleni kohtaamista. Mama Anara, sanoin halatessani isäni puolisoa. Poikani, oma poikani, vastasi Anara liikuttuneena. Tapsin sisareni Annan ja veljeni Viktorin, joka oli juuri suorittanut lääketieteen tohtorin tutkinnon Omskin yliopistossa. Saapumisjuhlani kunniaksi perhe kokoontui juhlapäivällisille. Mukaan oli kutsuttu omaisten lisäksi naapurit ja läheiset työtoverit. Viimeisenä vieraana isäni esitteli suomalaissyntyisen työnjohtajan Henrik Korhosen. Sydämellisesti tervetuloa Slavgorodiin, tervehti Henrik minua puhtaalla suomen kielellä. Tunnelma oli ennen kokematon, liikuttava ja unohtumaton. Ymmärsin tuona hetkenä löytäneeni myös toisen, rikkaan kulttuurin ja uuden, tosin vaikean venäjän kielen.

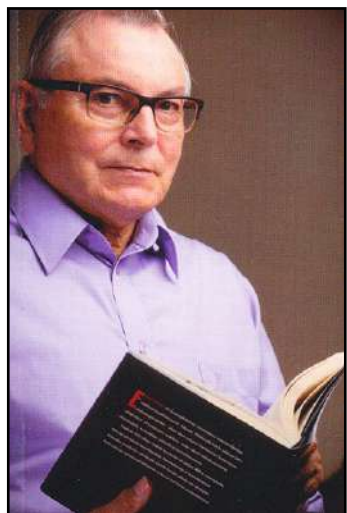
## Kaksi kurileirivankia ja vanginvartija Sven

Altain pääkaupunkiin pääsi suurin lennoin Moskovasta ja Pietarista. Mihail odotti malttamattomana Juhanan perheen vuosittaisia vierailuja. Venäjän ajan koitettua Mihail sai vieraakseen kotiinsa suomalaisen sotaveteraanin Sven Nyströmin. Tervetuliaisillallispöydän päättähtenä oli entinen sotavankileirin vartija, joka istui Mihailin ja eläinlääkäri Aleksei Almetovin välissä. Kurileirivangit ovat kaapanneet minut, riemuitsi Sven ystävästensä keskellä. Barnaulin lentokentällä sotavanhukset Sven, Aleksei ja Mihail hyvästelivät toisensa - nyt viimeisen kerran. Isäni kanssa tajusimme tapaamisen olleen myös jäähyväiset toisillemme. Äitisi antoi minulle muistoksi Elvi Sinneron runon Elokuu 1945, isä sanoi jo väsyneenä päivän touhuista. Tuo kohtalomme sinetöivä runo kertoo kaiken kokemamme.

Elina Tala

## NEUVOSTOSOTAVANGIN POIKA LÖYSI ISÄNSÄ ALTAILTA

Mihailin kerrottua Riitasensuon vankileirin tilanteesta Kasken talossa ja emännän rohkeasti ilmoitettua asiasta eteenpäin vankileirin johto vaihdettiin. Leirin muuttoa Vanhaan Vaasaan valmisteltiin ja Mihail yhdentoista vankitoverinsa kanssa siirrettiin Helsingbyhyn. Siellä alkoi vartija Svenin ja sotavanki Mihailin ystävyys Summan sotakokemusten yhdistämänä. Svenin suosituksesta Mihail sai siirron maatalon töihin Etelä-Pohjanmaalle, josta alkoi sotavangin pojan tarina.



Mihail kotiutettiin Neuvostoliittoon syksyllä 1944, kun Suomi irtautui sodasta ja Saksan aseveljeydestä. Yhteydenpito Suomeen oli ankarasti kielletty. Mihailin ja Marian poika varttui äitinsä hoivissa, kävi koulua ja opiskeli menestyen erinomaisesti.

Arvo Myllymäki on muonio-laistunut Tampereen yliopiston emeritusprofessori. Eläkkeellä ollessaan hän on kirjoittanut kolme historiallista tietokirjaa ja neljä dokumentaalista romaania: Kurileiri (tietokirja 2013), Korpikommunisti (tietokirja 2016), Punamul-tamies (tietokirja 2017), Vihan ja rakkauden päivät (romaanii 2011), Kytöksä ja katkoksia (romaanii

2016), Mies isänmaan takapihalla (romaanii 2019) ja Niin kaukana on ikäväsi maa (romaanii 2021)

Ari Lehiköisen ohjaamassa TV- dokumentissa "Matka isän luo", joka esitettiin vuonna 2013, Tampereen yliopiston emeritusprofessori Arvo Myllymäki sanoo, että on aika kertoa siitä tuskasta, mitä kipeät muistot aiheuttivat - ja samalla slitä riemusta, mitä asioiden läpikäyminen on tuonut.

Elina Tala

## Luis Britton haastattelu Venezuelan tilanteesta

**Keskittykäämme ensin demokraatiaan tai paremmin liberaaliin demokraatiaan**

"Poliittisessa teoriassa "demokratian" ja "liberalismin" käsitteillä voi itse asiassa olla vastakkaisia ominaispiirteitä, vaikka monet ihmiset sekoittavat ne keskenään. Demokratia on enemmistön valtaa. Sen päätöksenteon oikeuksilla ei pitäisi olla rajoituksia. Toisaalta liberalismi väittää, ettei edes ehdottomalla enemmistöllä ole oikeutta muuttaa tai katoa tiettyihin oikeuksiin, etenkin oikeuteen yksityisomistuksesta. Liberaali demokraatia yrittää sulattaa yhteen nämä molemmat periaatteet. Tämä on ristiriitaista."

**"Väitös siitä, ettei edes 100 % jonkin valtion väestöstä** voisi toteuttaa toimenpiteitä, jotka vaikuttaisivat omaisuuden jakamiseen yhteiskunnassa, on todellista omistajaluokan diktatuurin luomista. Väittäminen tehdään liberalismiin nimissä. Ei ole mitenkään sattumaa, että liberaali tai uusliberalistinen ideologia kulki käsi kädessä joidenkin historian pahimpien diktatuurien kuten Chilen Pinochetin, Indonesian tai Hondurasin diktatuurien kanssa."

**"Joukkotiedostusvälineet leimaavat Venezuelan (sosialistisen) hallituksen autoritaariseksi, epädemokraattiseksi ja diktatoriseksi.** Onko Venezuela demokraattisten valtioiden yleisten arviointiperusteiden mukaan vähemmän demokraattinen kuin muut maat? En ole havainnut missään muualla hallitusta, jonka harjoittamat demokraattiset prosessit olisivat yhtä yleisiä kuin Venezuelassa. Meillä on järjestetty 20 vuoden aikana 25 vaalia. Tuskin on ollut vuotta ilman yhtä vaalia!"

**"Me olemme myös mestareita muilla areenoilla,** kuten mielipiteenvapaudessa ja oikeudessa olla eri mieltä. Tosiasiaa maail-

Luis Britto García on Venezuelan kunnioitetuin elossa oleva kirjailija ja entinen historian professori. Hän on kirjoittanut lukuisia näytelmiä, romaaneja, esseitä ja elokuvien käsikirjoituksia. Hän on myös historioitsija ja tunnettu poliittinen kommentaattori. Hän totesi jo 23.9.2013, että bolivaarisen Venezuelan talouteen kohdistui harkittua taloudellista sabotaasia. "Tätä sotaa ei voiteta teeskentelemällä, ettei sitä ole olemassakaan hiljentämällä ne, jotka puolustavat meitä ja neuvottelemalla vihollisten kanssa, jotka hyökkäävät meitä vastaan liittoutuneina. Sota, jota ei ole voitettu, on taistelematta." (Lähde: Venezuelanalysis.com, suomennos: Matti Laitinen). Tämän artikkelin toimittajalle tarjoutui kesäkuussa 2008 tilaisuus keskustella henkilökohtaisesti professori Luis Britton kanssa Helsingissä Venezuelan tilanteesta.

massa ei ole toista maata, jossa olisi hyväksyttävää, että kansalainen (Juan Guaidó) ryhtyy julkisiin tehtäviin julistamalla itsensä maansa "presidentiksi", tekee yhteistyötä vihollisvaltioiden kanssa, varastaa Venezuelan valtion omaisuutta ulkomailla ja osallistuu vallankaappausyritykseen. Kaikesta huolimatta hänet päästetään maasta ikään kuin mitään ei olisi tapahtunut! Manteleen ainoa toinen itsensä presidentiksi nimittänyt henkilö Jeanine Áñez istuu Boliviassa vankilassa odottamassa oikeudenkäyntiään."

**"Venezuelassa on lukemattomia esimerkkejä opposition medioista,** jotka eivät noudata perustuslain edellyttämiä totuuden vaatimuksia. Ne vaativat jopa vaaleilla valitun hallituksen väkivaltaista kaatamista ja ulkomaiden sekaantumista asioihimme. Millekään niistä ei tapahdu mitään. Voisi siis sanoa, ettei Venezuelan hallitus ole vain äärimmäisen demokraattinen vaan myös huomattavan liberaali! Bolivaariselle vallankumousprosessille on tunnusomaisia myös demokratian käsitys, joka läpäisee länsimaisen (tai niin sanotun "liberaalin") demokratian periaatteet hylkäämättä niitä."

**Hugo Chávezin ponnistukset kansanvallan laajentamiseksi**

Chávez teki demokraatiasta osallistuvaa ja protagonistista. Protago-

nistinen demokraatia tarkoittaa sitä, että tietoiset ihmiset toimivat sekä yksittäin että kollektiivisesti päivittäin omassa oikeutetussa roolissaan oman vallankumouksensa puolesta. (ML)

**Luis Britto summaa Chávezin ajatuksen sisällön seuraavasti:** "Kansalaisten osallistumisen käsite ei rajoitu ainoastaan ajoittain tapahtuvaan virkamiesten tai edustajien valitsemiseen (alueelliset ja valtakunnalliset vaalit, ML). Sen sijaan demokraatia laajennetaan siten, että instituutiot kuten kansanäänestykset, sosiaaliset liikkeet, yhteisjärjestöt (yhteisöneuvostot ja kommuunit, ML) ja oikeus osoittaa mieltään, voivat vaikuttaa vallassa olevien päätöksentekoon."

**"Kun Chávez siepattiin kevään 2002 vallankaappauksen aikana,** ihmiset täyttivät kadut ja palauttivat hänet takaisin valtaan. Tämä on hyvä esimerkki protagonistisesta osallistumisesta. Kampanjoin aikoinani sellaista lakia vastaan, joka olisi sallinut jokien, järvien ja laguunien yksityistämisen. Chávez kumosi tämän lain. Tässä tapauksessa yksittäisen kansalaisen työ johti hankkeen peruuttamiseen."

**Britton kritiikkiä hallituksen toimille**

"Lukuisat imperialistiset hyökkäykset, joihin sisältyy taloudellisia pakotteita, ovat vahingoittaneet ve-



Luis Britto García

nezuelalaista yhteiskuntaa. Niillä on ollut myös poliittisia vaikutuksia, jotka ovat ulottuneet jopa bolivaarisen demokratian hankkeisiin. Hallitukselle rakkaat erityistalousalueet taannuttavat maassamme osallistuvaa demokraatia. Britton selvityksen mukaan: "Suuret maa-alueet Venezuelassa, joista löytyy strategisia luonnonvaroja sekä joissa on tarjolla hyviä matkailukohteita ja muita resursseja, luovutetaan kansainväliselle pääomalle. Venezuelan laeilla ja tuomioistuimilla ei olisi toimivaltaa näillä erityistalousalueilla. Tämä on vastoin maan perustuslakia ja kansakuntamme suvereniteettia. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, miten maailman muidenkin erityistalousalueiden kohdalla, että työvoiman ja ammattiliittojen oikeudet eivät ole voimassa niissä."

**"Lakiluonnoksessa todetaan,** että erityistalousalueelle sijoittavien yritysten ei tarvitse maksaa tulo- ja arvonlisäveroä eikä myöskään tuonti- ja vientituloja Venezuelalle. Tämä on ristiriidassa perustuslaillisen tasa-arvon periaatteen kanssa ja se on vastoin kansallista etuamme. Lisäksi valtion on tarjottava näille yrityksille maksutta julkisia palveluja ja jopa infrastruktuuria. Lopuksi, ulkomaisten investointien edistämistä ja suojelua koskevan lain mukaan valtio saattaa jopa tarjota yrityksille pääomaa, jotta nämä voisivat riistää meitä!"

**"Pakotteiden ja saartojen edessä** maamme hallitus näyttää jättäneen kansanvallan edistämishankkeen taka-alalle. Onko tämä ainoa vaihtoehto meidän kaltaisessamme tilanteessa? El Maizalin ja Che Guevaran kommuuneissa kertyneet kokemukset suosittavat tämän sijasta politiikan ja talouden radikaalia uudelleenjärjestelyä. Ne osoittavat, että osallistuva demokraatia on edelleen sekä elinkelpoista että merkityksellistä."

**"Lopuksi kommuunien menestyksen kannalta on ratkaisevaa se,** että vallankumous luovuttaa niiden käyttöön tuotantovälineet, joilla ne voivat harjoittaa tuotantoa. Kommuunit, jotka omistavat tuotantovälineensä, toimivat hyvin. Ne, joilla niitä ei ole, jäävät pelkiksi symboleiksi. Chávez totesi: Kommuuni tai ei mitään! Meidän on lisättävä tähän tunnuksen, että kommuunit ilman tuotantovälineitä eivät ole mitään."

**Che Guevara -kommuuni**

"Me ymmärsimme Chávezin yhteisöajatuksen merkittävän murtautumista ulos kapitalistisesta järjestelmästä - ei vain taloudellisesti vaan myös poliittisesti. Yhteiskunnassamme kommuunit eivät perustu pelkästään ihmisten hyvään tahtoon. Etujoukon, joka on sitoutunut rakentamaan uusia sosiaalisia suhteita - on rakennettava itse kommuuni. Sen tulisi olla eturintamassa ja olla elimellisesti sidottuna kansaan ja toimialueeseensa. Kommuunissamme on kuitenkin vielä paljon tehtävää. Meillä on vaiku-

tusvaltaa alueemme 1450 perheeseen. Kamppailemme edelleen hegemoniasta ... Toistaiseksi olemme vain vastavoima, joka kyseenalaistaa vanhoja poliittisia ja taloudellisia prosesseja. Ja pikkuhiljaa Che Guevara -kommuunista on kehkeytynyt oman lajinsa lippulaiva." (Lähde: Felipe Venegaz 24-vuotias kahvinviljelijä ja yksi Che Guevaralle nimetyin kommuunin puheenjohtajista 5.6.2020 Venezuelanalysis.com)

**Pieni historiallinen katkaus Venezuelan osallistuvaan demokraatiaan (ML)**

Vuonna 2000 Venezuelaan perustettiin maanlaajuiset bolivaariset piirit vallankumouksen ja perustuslain puolustamiseksi. Chavistat voittivat enemmistön parlamenttiin ja maassa pidettiin uudet presidentinvaalit. Vuonna 2003 bolivaarisissa piireissä toimi 2,2 miljoonaa jäsentä. Piirit auttoivat kansalaisia yhteisöissään perustamaan alueelleen koulu-, terveys-, asumis- ja yleispalveluita. (ML)

**Keväällä 2002 kansan ja armeijan uskollinen osa kukistivat** yhdessä USA:n tukeman ja Venezuelan kapitalistipiirien toteuttaman vastavallankumousyrityksen. Lisäksi maa selviytyi opposition masinoinnasta öljylakosta. Bolivaariset piirit näyttelivät olennaista osaa oikeistovallankaappauksen torjumisessa sekä myöhemmin oikeiston toimesta elokuussa 2004 presidentin asemasta järjestetyssä kansanäänestyksen vaalityössä. Presidentti Hugo Chávez voitti niiden ansiosta opposition vaatiman kansanäänestyksen presidentin asemasta ja säilytti asemansa. (ML)

**Vuonna 2006 Venezuelan vallankumousprosessia menestyksellä puolustaneet** bolivaariset piirit korvattiin 16 000 yhteisöneuvostolla. Yhteisöneuvostot ovat bolivaarisen sosialismin vallan- ja vastuunjaon perusyksiköitä. Ne ovat 150-400 perheen muodostamia paikallisuusneuvostoja. Ne vastaavat asuinalueensa kehityshankkeista. Valtion rahoittamat projektit kohdistuvat kunnallistekniikkaan, maatalouteen, asumiseen, koulutukseen, terveydenhoitoon, kulttuuriin, urheiluun ja sosiaalisiin ongelmiin. Suunnitelmana on korvata maan valtio- ja hallintorakenteita yhteisöneuvoston harjoittamalla alueellisella päätäntä- ja toimintavallalla. (ML)

**Joulukuussa 2010 Venezuelan kansalliskokous täydensi** määränemmistönsä turvin perustuslakia kahdella uudella lailla: laki kansanvallasta sekä lain kansan- ja julkisesta suunnittelusta. Nämä lait ovat osa viidestä kansanvallan laista, jotka tähtäävät valtion suunnittelurakenteisiin siirtymiseen ja päätöksentekoon ruohonjuuriorganisaatioiden tasolla. Lakien tarkoituksena on edistää vallan hajauttamista, kollektiivista omistamista, itsehallintoa ja valtion liittoneuvoston asemaa suunnitteluelimenä. Lakien tavoitteena on suoda paikallisuusvoimille johtava asema maan julkishallinnossa ja korvata porvarillinen edustuksellinen demokraatia osallistuvalla demokraatialla Porvarillinen hallintokoneisto korvataan bolivaarisella neuvostojärjestelmällä. Laissa sosiaalisesti omistetut tuotanto-organisaatiot (osuuskunnat) asetetaan etusijalle, kun julkisen vallan elimillä on tarvetta tavaroista, palveluista tai suoritettavista töistä (29 §).

Jatkuu sivulla 13

## Stortingetin vaalit 2021 - lyhyt yhteenveto

**Yhtenäinen "vasemmisto" syrjäytti porvarillisen oikeistolaisen hallituksen. Ensimmäisen kerran kahdeksaan vuoteen Norja saa sosiaalidemokraattisen työväenpuolueen (AP) pääministerin. Vielä on epäselvää, mikä hallituksen kokoonpano tulee olemaan. AP haluaa muodostaa enemmistöhallituksen keskustapuolueen (SP) ja sosialistisen vasemmistupuolueen (SV) kanssa. Keskustapuolue (SP) puolestaan pyrkii yhteistyöhön ja vähemmistöhallitukseen vain AP:n kanssa.**

Punaiset (demokraattiset sosialistit) ylitti äänikynnyksen ja saivat 8 edustajaa Stortingissa. He haluavat yhteistyösopimuksen Stortingetissa hallituksen kanssa. SP vaatii, ettei yhteistyötä tehdä sosialistien kanssa. Vihreä puolue (MDG) ja Kristillinen kansanpuolue (KrF) ei ylittänyt äänikynnystä. KrF:n johtaja joutui eroamaan jäätyään kiinni veropetoksesta.

**Norjan kommunistinen puolue (NKP) sai perinteiset 301 ääntä.** Voimme tehdä paremman työn tulevaisuudessa. On mainittava, että NKP asettaa listoja vain neljässä 19 vaali- piiristä. Kannatuksen laskusuuntaus on ohitettu; suosion kehityskäyrä näyttää nousua.



Runa Evensen

**Meitä tukevat äänestäjät käyttivät Stortingetin vaaleja taktisesti** "Erna" Solbergin ja oikeistolaisen hallituksen kaatamiseksi, koska jotkut uskovat, että äänestämällä pienpuolueita heidän äänensä menevät hukkaan. Se ei ole totta. Aivan uusi puolue Pasientfokus sai edustajan Stortingetiin, ja äännet vaikuttavat tasauspaikkoihin.

**Vaalit eivät myöskään vaikuta suuresti Norjan työväenluokan asemaan.** Sosiaalidemokraatit AP:n johdossa ja suurviljelijäpuolue SP ovat oikeistolaisia. AP kannattaa

ETA -sopimusta, joka sitoo Norjan EU:iin ja SP vastustaa, joten poliittinen pallo todennäköisesti ei siirry mihinkään. Molemmat osapuolet kannattavat Natoa. Luvut osoittavat, että luokkaerot kasvavat riippumatta siitä, hallitsevatko punavihreät vai sini-siniset.

**Työväenluokka maksaa nyt laskut oikeistolaisesta "koronapakettista" liike-elämälle,** ja vasta rakennetuista sähkönsiirtoyhteyksistä EU:iin ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, joissa on neljä tai viisi kertaa korkeammat sähkölaskut, mitä me norjalaiset olemme tottuneet maksamaan. Ja vaikka moni AP:n veteraanin kehoittaa AP:n sosiaalidemokraatteja lukemaan Marxia, niin myös Rødt (Punaiset) myötäilevät kommunismin vihaajaa ja entistä pääministeriä sosiaalidemokraattia Einar Gerhardsenia (AP). He ovat myös kapitalismin myötäilijöitä. Vain NKP:n kommunistit tietävät, että todellisella ja pysyvällä muutoksella kapitalismi on poistettava asteittain öljykauden myötä.

**Runa Evensen, Norjan kommunistipuolueen puheenjohtaja.**

# USA:n imperialismiin tappio Afganistanissa

Afganistanin sodan päättyminen USA:n häpeälliseen tappioon on mielestäni merkittävä virstanpylväs USA:n imperialismiin historiassa. Toisen maailmansodan jälkeen USA saavutti pelkkiä voittoja Kaakkois-Aasiassa, Etelä-Amerikassa, Lähi-idässä ja muuallakin. Korean sota 1950-1953 oli ensimmäinen sota, jota USA ei voittanut. Sota päättyi aselepoon 53. leveyspiirille ja lopullista rahansopimusta ei ole solmittu vielä. Toinen merkkipaalu oli Vietnamin sodan päättyminen USA:n tappioon. Ranskan siirtomaasota Kaakkois-Aasiassa loppui Dien Bien Phun tukikohdan kukistumiseen 1954 ja Ranska vetäytyi alueelta. Sen jälkeen USA halusi hallita Vietnamia, Kambodžaa ja Laosia. Muistan vieläkin elävästi tv:ssä näytetyt kuvat Saigonista 1975, kun täydellisen paniikin vallassa ihmisiä ahtautui USA:n lähetyksen katolta helikoptereihin ja heitä roikkui helikopterien jalustoista ja putoili maahan tai mereen. Kolmas USA:n imperialismiin merkittävä virstanpylväs oli Afganistanin sodan häviö.



Maailmassa mm. Britanniassa Afganistanin sotaa on vastustettu raivoisesti.

Vietnamilaiset pystyivät sissisodalla vapauttamaan maansa sotilaallisesti maailman vahvimman valtion miehityksestä. Heidän aseistuksensa oli osin viholliselta vallattua, mutta Kiina, Neuvostoliitto ja monet Itä-Euroopan maat antoivat taloudellista, poliittista ja sotilaallista apua. Afgaanit taistelivat Neuvostoliiton miehitystä vastaan vuosina 1979 – 1989 ja saivat venäläisten aseistusta runsaasti, mutta USA:n hyökätessä aseistus oli osin vanhentunutta ja itsenäisyyden puolesta taistelevien Talibanin sotilaiden oli vallattava aseet viholliselta. Afganistanissa USA:n miehityksen tukena oli useiden USA:n liittolaisten sotajoukkoja.

## Kabul kuin Saigon 1975

Kabulin lentokentän kaoksessa tuhannet pyrkivät turvaan US armeijan hallussa olevalle kentälle ja tarttuivat epätoivossa kiinni lähtevien evakuoitinkoneiden laskutelineisiin. Tilanne Kabulissa oli samanlainen, kuin Saigonissa 46 vuotta aiemmin.

## Geopoliittinen asetelma muutoskassa

Kylmän sodan päättymistä 1990-lu-

vun alussa seurannut USA:n ja "lännen" ylivoima-asema on tuntuvasi heikentynyt, ja se koskee merkittävästi myös asetelmia eteläisessä Aasiassa. Afganistanin "menetyt" ei tullut yllätyksenä. Talibanit eivät kuitenkaan ole pyrkineet leviämään asevoimaansa eivätkä vaikutusvaltaansa ulkomaille.

## Aasia aasialaisille

Tänään jenkit tuskin lähtevät puolustamaan "yhteiskunnan rakentamista" toiselle puolelle maapalloa veronmaksajain varoin. Afganistanin kokeilussa tuhlatut arviolta noin 2 000 miljardia dollaria ovat noin kolmasosa Irakiin käytetyistä varoista. Ne muodostavat korkean esteen uusien interventioiden aloittamiselle. Myös 10 000 sotilain kuolema ja haavoittuneet hävityssä sodassa eivät innosta jatkamaan samalla linjalla.

## Yhdysvaltain valta-asema on ohi

Kansainvälisen oikeuden professori Martti Koskeniemi arvioi, että lännen ylimielisyys vei Afganistan-operaation karille. Länsimaat ovat hyö-

tyneet siitä, että kansainvälinen järjestelmä on epäoikeudenmukainen varsinkin taloudellisen hyvinvoinnin jakautumisen kannalta.

## "USA:n aika on loppu"

Tänään USA heikkenee. Koko toisen maailmansodan jälkeinen aika on ollut sen johtamaa. Maan poliittinen järjestelmä on kriisitilassa. Maa on poliittisesti jakautunut - puolueet lyövät toisiaan kuin vierasta sikaa. Kriisi heijastuu myös ulkopoliittikkaan. Maa ei voi enää ajatella, että se voi järjestää sotilaallisesti minkä tahansa ongelman. Se ei siihen kykene. Koskeniemi sanoo, että on neuvoteltava diplomaattisesti sellainen rakenne, jossa kriisinhallintaoperaatioista päätetään yhteisesti, eikä luoteta länsivaltojen prioriteetteihin. – Se ei tapahdu huomenna, ei ensi vuonna, eikä vielä 5 vuoden päästä, mutta ehkä jo 10 vuoden kuluessa.

## Naisen asema

Sota myytiin suomalaisille naisten ja tyttöjen aseman parantamiseen tähtäävänä operaationa. Professori Jeffrey Sachsin laskelmien mukaan vain 2 % intervention kuluista on mennyt naisten ja tyttöjen asemaa - kuten myös muiden asemaa - parantaviin infrastruktuuri-investointeihin. Loput on mennyt sotimiseen, omien etujen ajamiseen ja vallanpitäjien voitoluun. Afganistan on nyt yksi maailman korruptoituneimmista maista, mutta siitä huolimatta hyökkääjät projisoivat Afganistanin kehitysongelmat naisten ja tyttöjen oikeuksiin. Joka tapauksessa sota on vaikuttanut kielteisesti myös tyttöjen oikeuksiin. Sota-aikana parhaimmillaan kolmasosa työstä pääsi kouluun.

**Professori Jaakko Hämeen-Anttila muistuttaa**, että Taliban-liikkeen juuret ovat heimoyhteiskunnassa, jossa naisen asema on ollut perinteisesti heikko. Maaperänä oli myös Afganistanin pitkällinen sota-tila. Olen varma siitä, että rauha ja itsenäisyys parantaa naisen asemaa.

## Sodan opetukset

V. 2009 Vas. pj. Paavo Arhinmäki on todennut Suomen "olleen sodassa jo pitkään". Professori Juhani Suomi katsoo UPI tutkijan Charly Saloniusta-Pasternakin tavoin, että Suomi on sotaa käyvä maa: Afganistanissa on sisällissota, jossa ISAF-joukot tukevat yhtä osapuolta. "Täytyy olla melkoinen humoristi luonnehtia kes-

mintaa Afganistanissa kriisinhallinnaksi". Kun lukee johtavien poliitikkojemme lausuntoja ja valamedian juttuja, voi todeta, että eipä ole paljon opittu. Afganistanin itsenäisyyttä ja rauhaa surraan syvästi ja talebaneja torutaan.

## Tappion jälkeen

Suomessa sotaan lähtöä kritisoitiin aikoinaan voimakkaasti. Kuitenkin kaikki eduskuntapuolueet kannattivat sotatoimia. Vasemmistoliitto suhtautui aluksi jossain määrin kriittisesti sotaan ja vaati sotilasoperaation muuttamista siviilioperaatioksi. Ulkoasiain- ja puolustusvaliokunnissa vasemmistoliiton edustajat Jaakko Laakso, Esko-Juhani Tennilä ja Annika Lapintie vastustivat sotatoimia. Myös perussuomalaisen Pentti Oinonen ja Raimo Vistbacka vastustivat suomalaisjoukkojen vahvistamista Afganistanissa. Tämä oli mahdollista, koska operaation kannattaja Timo Soini oli meppinä Brysselissä.



USA:n hallinnon kannattajat pyrkivät joukoittain paakenemaan maasta

**Vuoden 2011 hallitusneuvotteluissa Lapintie ja Laakso** vaativat siviilioperaatiota hallitusohjelmaan. Arhinmäen johtama puolue perui esityksensä A. Stubbin ohjelmaryhmässä. Niinpä Kataisen hallituksen ohjelmassa todettiin "Suomen sotilaallisen osallistumisen jatkoa Afganistanissa arvioitavan huomioiden ISAF-Operaation kokonaisuus, osallistuvien kumppanien suunnitelmat ja vastuun siirron eteneminen sekä Suomen kriisinhallintavoimavarojen tarkoituksenmukainen kohdentaminen." Näin vasurit astuivat hallitussovesta sisään.

**Tänään poliitikot kiemurtelevat asiassa kuin mato kourussa.** Arhinmäki, Jussi Saramo, Li Andersson ja kumppanit vaativat hallitukselta analysiä sotaan menosta.

Juhani Tanski

## Kertomus kapitalismin elinkaaresta TALOUDEN KYLLÄSTYMISPISTE

**Länsimainen liike-elämä on pohjimmiltaan sitä, kun joku henkilö tai jokin ryhmä käyttää hyväkseen yhteisön itselleen asettamia rajoituksia vaurastukseen muiden kustannuksella. Rajoitusten syyt voivat olla uskonnollisia, poliittisia tai ekologisia. Tuttu esimerkki on kielto, joka aikana salakuljettajat tienasivat valtavia voittoja. Toinen hyvä esimerkki oli eräiden kulutushyödykkeiden puute entisessä Neuvostoliitossa, kun sosialistiset maat käyttivät voimavaroja perusrakenteiden korjaamiseen ja kehittämiseen.**

Länsimaat ovat tienanneet rikkautensa valloitusotien ja siirtomaakauden aikana. Näissä olosuhteissa ei sukkahousuista, huulipunasta tai yksityisautoista tietenkään ollut puutetta. Samanaikaisesti idealistiset kommunistit käyttivät merkittävän määrän voimavaroja siirtomaaherruuden vastustamiseen ja kansallisten vapautusjärjestöjen tukemiseen. Kapitalisti ei ainoastaan osta halvalla ja myy kalliilla, hän myös vaurastuu muuttamalla yhteisen varallisuuden yksityiseksi.

**Tällaisen järjestelmän puitteissa luodaan vaurautta ja hyvinvointia sangen rajatulla tavalla.** Kauppamiesten karavaanit jättävät jälkeensä yhden paljaaksi kynytyn maan toisensa jälkeen. Köyhtyneiden maiden väki yrittää seurata varallisuutensa ydinmaiden vauraille alueille, mutta silloin ja vasta silloin tulevat rajat vastaan.

**Uuden saaliin vähetessä** valloittajat ryhtyvät myöntämään luottoja, ja mitä vaikeammassa asemassa luotonottaja on, sitä ankarammat ovat ehdot. Köyhemmältä väeltä lapset päätyvät patkätöihin ja bordelleihin. Ajan kuluessa ristiretteilijöistä on tullut arvokkaita porvareita, jotka elävät laskuttamansa taloudellisen vuokran suomassa yltäkylläisyydessä. Edustuksellinen demokratia on heidän

ohjaamansa nukketeatteri.

**Pääoman kasvaessa keinottelu ja varallisuuden kasvu tapahtuvat** tuotannon kustannuksella. Taloudellisen vuokran kerääjistä tulee vähitellen loisia, jotka lamaanuttavat tuotannon ja yhteiskunnan kehittämisen. Määrä korvaa laadun ja työelämän alkuperäinen tarkoitus hämärtyy, ja työtä ruvetaan tekemään ja hyödykkeitä tuottamaan pääasiassa rahan ja palkan vuoksi. Hinta sivuuttaa arvon ja mittari sekoitetaan mitattavaan.

**Ylituotanto pakottaa laskemaan hintoja** ja liike-elämän voitot kapenevat murto-osaan. Voitosten supistuessa sijoitukset parempien hyödykkeiden kehittämiseen pienyvät. Näin tuotteiden laatu laskee ja voitot varmistetaan hyödykkeiden elinkaarien kustannuksella. Ylituotannon vallitessa vaihtoehdot kasvunmoottorit eivät löydy elintilaa.

**Kannattavuuden heiketessä** palvelualan tuotteet tulevat hyödykkeisiin verrattuina yhä kalliimmiksi. Tässä vaiheessa setelirahoituksella yritetään elvyttää jumissa olevaa talouskoneistoa. Uudelle rahalle ei kuitenkaan löydy muita väyliä kuin rahalaitosten kautta keinottelu, mikä väistämättä johtaa talouskuplin syntymiseen.

**Kapitalismi näyttää yhä vähemmän siltä**, miksi se on totuttu kuvittelemaan. Masentunut vasemmisto on aseeton vaihtoehdojen tarjonnassa. Näin syntyy harmillinen kierre, josta on vaikea löytää ulospäystä. Kaiken kukkuraksi nykyihminen on liian sentimentaalinen uskaltaakseen katsoa julmaa totuutta silmästä silmään. On helpompi kehittää mielikuvitusleikkejä reilusta kaupasta ja kestävästä kehityksestä.

**Tauno Auer  
Helsinki 18.10.2021**

## Luis Britton haastattelu Venezuelan tilanteesta

Jatkoa sivulta 12

**Venezuelassa demokratia on ulotettu maan talouteen yhteisöneuvostojen kautta.** Vallan ja vastuun hajauttamiseksi maan kunnat on jaettu osa-alueisiin, joissa talouden, sosiaali- ja koulutoimen, rakentamisen sekä terveyspalveluiden suunnittelusta ja toteutuksesta vastaavat asuinalueen kansalaisten valitsevat yhteisöneuvostot. Ne toimivat yhteistyössä kunnallisten, maakunnallisten ja valtiollisten kansanvallan päättäjäelinten kanssa. Yhteisöneuvostojen tarkoituksena on edistää väestön laajaa osallistumista ja paikallista aloitekykyä heidän omien ongelmien ratkaisussa. Paikallishallintoa ja taloudellista demokratiaa toteutetaan yhteisöneuvostojen kautta. Vene-

zuelassa toimi v. 2018 yhteensä 46 566 rekisteröityä yhteisöneuvostoa. Maassa toimi lisäksi yhteisöneuvostojen yhteistyöelimiä 1 620 virallistettua alueellista kommuunia. Niiden jäsenet valitaan paikallisten yhteisöneuvostoista. Niiden toimialueeseen kuuluivat laajempien projektien rahoitus ja niistä vastaaminen. Ne voivat esittää ehdokkaita osavaltion hallintoon, sosiaalisiin ohjelmiin ja liittovaltion virastoihin. Ne ovat bolivariensocialismin peruspilareita etenkin maaseudulla. Tavoitteena on vuorovaikutukseen perustuvan yhteistyön saavuttaminen kommuunien puheenjohtajien ja paikallishallinnon, valtion ja kansallisen hallituksen kanssa. (ML)

**Venezuelan parlamentti (AN) hyväksyi 17.4.2021 lakiesityksen** kansallisen yhteisöparlamentin

(PCN) perustamisesta. Lainsäädännön tavoitteena on perustaa elin, joka koostuu kommuuneista, jotka on valittu suoraan maan paikallisten ruohonjuuritason järjestöjen kautta. Parlamentin kommuunien kehittämiskomission puheenjohtajan Luis Marcanon mukaan PCN tavoitteena on toimia välineenä korruption ja byrokratian torjumisessa sekä toimia samalla yhteisöjen toimintamekanismien ja niiden omien ongelmien ratkaisemiseksi. (Venezuelanalysis.com)

**Toimittanut ja suomentanut:  
Matti Laitinen  
Hands Off Venezuela - Finland**

**Lähteet:** Venezuelanalysis.com 12.9.2021 ja ML:n omat artikkelit Venezuelasta v. 2001-2020.

# Historiallisen materialismin perusteista (7/2)

KÄ:n numerosta 5/19 olemme julkaisseet artikkelisarjaa, joka muodostaa pohjan aineistoksi historiallisen materialismin perusteiden opiskeluun. Kirjoitukset perustuvat Kommunistien liiton ja DSL:n "Marxilaisen pyhäkoulun ja -lauantaiin alustuksiin." KÄ5/19 ingressissä sanoimme työväenliikkeen hajaannuksen yhdeksi perussyiksi, että meiltä puuttuu yhtenäinen suunta luova tieteellinen maailmankatsomus. Marxilaista maailmankatsomusta ei ole päivitetty vastaamaan tieteen uusiin saavutuksiin. KÄ 3/18 artikkelissa "On palattava Marxiin ja Leniniin" torjuimme väitteet, että materialistinen historiankäsitys olisi marxilaisuudelle vieras näkökanta. Tarvitsemme dialektisen- ja historiallisen materialismin opintoaineiston, jossa huomioidaan tieteen saavutukset ja osoitetaan tieteellisen maailmankatsomuksen merkitys työkansalle. Nyt olemme julkaisseet luonnokset historiallisen materialismin perusteiden kuuteen (6) ensimmäiseen lukuun. Oheinen kirjoitus on kapitalistista yhteiskuntamuodostumaa käsittelevän 7. luvun toinen osa. Siinä käsittelemme aikamme kapitalismin Imperialistista-, globaalia- ja uusliberalistista vaihetta. KÄ:n seuraavassa numerossa 6/2021 alamme käsitellä yhteiskuntakehityksen sosialistista ja kommunistista vaihetta.

## 7. Kapitalistinen tuotantotapa [osa 2]

### 7.9. Teollisuuskapitalismin siirtyminen

Vaikka manufaktuurilaitos kohotti työn tuottavuutta, se edellytti kuitenkin työläiseltä tiettyä osaamista. Tämän vuoksi työläinen ei ollut välittömästi korvattavissa toisella, eikä sen vuoksi palkkoja saatu painettua niin alhaisiksi, että ne olisivat tyydyttäneet kapitalisteja. Käsityön säilyminen tuotannon perustana puolestaan asetti ahtaasti työn tuottavuuden kohottamiselle.

**Koneellisen teollisuuden syntyminen poisti esteet** työn tuottavuuden kasvattamiselta. Teollinen vallankumous eli siirtyminen suurtuotantoon alkoi Englannissa 1700-luvun puolivälissä ja muualla 1800-luvun lopulla. Teollisen vallankumouksen edellytykset olivat riittävän pitkälle kehittyneet sekä kapitalistinen tuotanto että riittävät tekniset taidot.

**Teollisuuskapitalismi alkoi kutomateollisuudesta.** Uuden sukukalamallin ja kehuurukoneen keksiminen sekä höyrykoneen parantaminen soveltuvaksi teollisuuskäyttöön mahdollistivat teollisen vallankumouksen. Teollinen vallankumous ei kuitenkaan ollut näiden keksintöjen seuraus, vaan sen mahdollistivat kapitalistisen tuotannon tarpeet.

### 7.10. Koneiden käyttöönottamisen ehdot ja seuraukset

Koneiden käyttö on lisääntynyt tavattomasti teollisen vallankumouksen myötä. Edelleen on kuitenkin raskaita työvaiheita, joita ei ole koneellistettu. Kapitalistit eivät ota koneita käyttöön helpottaakseen työläisten työtä, vaan hankkiakseen lisää arvoa. Lisäarvon tuottoa edistävät asiat määräävät myös koneiden käytön rajat. Koneita käytetään vain, jos sen käyttö lisää kapitalistin voittoa. Koneen arvo sisältyy osana pysyvään pääomaan, eikä se tuotannossa kulutettuna luo uutta arvoa. Työ-

läinen käyttää konetta ja siirtää sen arvon uuteen tuotteeseen.

**Vaikka koneet ovat kalliimpia kuin käsityöläisten palkkaaminen, niiden käyttö on kuitenkin edullista.** Tämä johtuu siitä, että koneiden arvo siirtyy tavarihin vähitellen, koneen käyttöänsä kuluessa. Yleisenä lakina koneiden käyttöön ottamisessa on, että koneen arvon täytyy olla pienempi kuin sen syyttämisen työvoiman arvo. Mitä pienempi työvoiman arvo on eli mitä pienemmät työpalkat ovat, sitä tehokkaampia ja halvempia koneiden täytyy olla, jotta ne otettaisiin käyttöön. Koneiden ottaminen käyttöön kapitalistisissa maissa määräytyy siis koneen tehokkuuden ja arvon perusteella sekä kaikkien niiden seikkojen perusteella, jotka määräävät työvoiman arvon kussakin maassa.

**Koneellisen suurtuotannon kehittyminen voimistaa** kapitalismin aikana työvoiman riistämistä. Koneellistaminen myös mahdollisti nais- ja lapsityövoiman käyttämisen aikaisempaa helpommin. Tämän johdosta työvoiman arvo laskee, koska siihen eivät enää sisälly koko työläisperheen ylläpitokustannukset.

**Työvoiman arvo alenee myös sen vuoksi,** että konetyö vähentää yksinkertaisuutensa vuoksi koulutuskustannuksia supistaen oppiajan muutamiksi päiviksi tai viikoiksi. Kapitalisti voi korvata työläisen milloin vain toisella, minkä vuoksi hänen riippuvuutensa yksittäisestä kapitalistista kasvaa. Automaation kasvassa ammattitaitoisen työvoiman tarve kasvaa ja kouluttamattomalla väestöllä on suuri vaara pudota työmarkkinoiden ulkopuolelle, suhteellisen liikkävään riveihin.

**Kone on tehokas keino lisätä työn tuottavuutta.** Kuluessaan kone siirtää arvonsa uuteen tuotteeseen. Koneen kulumista on kahda lajia. Aineellinen kuluminen johtuu fyysikaalisten seikkojen aiheuttamasta turmelumisesta. Moraalinen

kuluminen taas johtuu koneen vanhenemisesta rakenteellisesti ja malliltaan.

**Koneellinen suurteollisuus kärjistää yhteiskunnan luokkavastakohtia.** Koneellisen suurteollisuuden tärkein merkitys on siinä, että se tekee työn yhä enemmän yhteiskunnalliseksi. Kehittämällä valtavasti tuotantovoimia se tekee välttämättömäksi suunnitelmallisen tuotannon. Se luo vähitellen aineelliset ja subjektiiviset edellytykset korvata kapitalistinen tuotantotapa sosialistisella tuotantotavalla, joka vastaa tuotantovoimien nykyistä kehitystasoa.

### 7.11. Kilpailukapitalismita imperialismiin

Kapitalismissa voi erottaa eri kehitysvaiheita, kuten yksityinen kilpailukapitalismi, monopolikapitalismi ja imperialismi. Pisimpään kestänyt vaihe oli yksityinen kilpailukapitalismi, joka oli voimissaan kapitalismin alkuajoina 1800-luvun puoliväliin saakka. Tuo yksityinen kilpailukapitalismi oli talouskriisin myötä 1800-luvun lopulla tullut tiensä päähän ja kokenut vararikon. Engels kirjoitti, että "seurauksena ovat yleinen krooninen liikatuotanto, poljetut hinnat, alenevat, jopa kokonaan häviävät voitot". Uusi tilanne pakotti suurteollisuuden harjoittajat liittymään yhteen kartelleiksi voidakseen säädellä tuotantoa. Siirryttiin kilpailukapitalismista monopolikapitalismin.

**Seuraava askel kapitalismin sisäisessä kehityksessä** oli 1930-luvulla, jolloin taas talouskriisin myötä siirryttiin monopolikapitalismin ja porvarillisen valtion väliseen liittoon. Tässäkin voidaan erottaa erilaisia talouspoliittisia vaiheita. Toisen maailmansodan jälkeen syntynyt keynesiläisyys turvasi tuolloin parhaalla tavalla porvariston edut. 1970-luvun puolivälin jälkeen alkunut uusliberalismi taas on globalisaatiovaiheessa olevan kapitalismin talouspolitiikkaa.

**Lenin on kuvannut ansiokkaasti imperialismien olemuksen** teoksessaan Imperialismi kapitalismin korkeimpana vaiheena. Kapitalismi muuttui kapitalistiseksi imperialismiksi saavuttaessaan riittävän korkean kehitysasteen, jolloin kapitalismin eräät perusominaisuudet alkoivat muuttua vastakohtikseen. Taloudellisesti tässä on tärkeintä vapaan kilpailun muuttuminen monopoliksi. Lenin nostaa esiin viisi imperialismien tunnusmerkkiä:

- (1) Tuotannon ja pääoman keskittyminen, joka on saavuttanut niin korkean kehitysasteen, että se on luonut monopolit, jotka esittävät ratkaisevaa osaa talouselämässä,
- (2) Pankkipääoman sulautuminen yhteen teollisuuspääoman kanssa ja finanssiharvinaisuuden muodostuminen tämän finanssipääoman pohjalta,
- (3) Pääoman vienti, erotuksena tavarain viennistä saa erityisen tärkeän merkityksen,
- (4) Muodostuu kapitalistien kansainvälisiä monopolilittoja, jotka jakavat maailman, sekä
- (5) Maapallon alueellinen jako on suoritettu loppuun.

**Imperialismin synty ajoittuu 1800-luvun loppupuolelle,** jolloin eräät keksinnöt ja tekniset innovaatiot aiheuttivat painopisteen siirtymisen kevyestä teollisuudesta ras-

kaaseen teollisuuden. Raskas teollisuus synnytti nopeasti tilanteen, jossa suurteollisuus edellytti lisää raaka-ainelähteitä ja uusia markkina-alueita. Tämä lisäsi kiinnostusta siirtomaihin.

**Suurteollisuuden syntyä joudutti** vuoden 1873 talouspula, joka tuhosi suuren määrän pieniä ja keskusuuria yrityksiä. Tapahdun laajaa tuotannon ja pääomien keskittymistä tärkeimmillä teollisuuden aloilla.

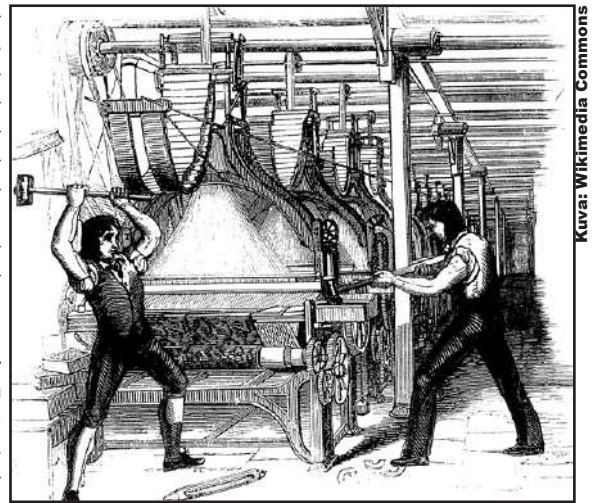
**Tässä vaiheessa yleistyi myös osakeyhtiömuotoinen omistus,** joka mahdollisti suurempien pääomien hankkimisen investointien toteuttamiseksi. Osakeyhtiömuotoinen omistus syntyi ennen imperialistista vaihetta, mutta tuli luonteenomaiseksi omistusmuodoksi juuri imperialismien kaudella. Tämän ajanjaksoon liittyy myös pankkien luonteen muuttuminen. Pankit ryhtyivät antamaan pitkäaikaisia luottoja ja perustamaan omia teollisuusyrityksiä. Pankki- ja teollisuuspääoma sulautuivat yhteen ns. finanssipääomaksi.

**Kuten Lenin määritteli,** imperialistisessa vaiheessa pääomien vienti saa suuren merkityksen. Kehitysmaissa voitto oli tavallisesti suuri, sillä pääomia on vähän, maan hinta verrattain alhainen, työpalkka pieni ja raaka-aineet halpoja. Kun nämä maat tulivat maailman kapitalismin vaihdon piiriin, pääomien vienti tuli välttämättömäksi sen vuoksi, että kehittyneissä maissa voittoa tuottavia sijoitusmahdollisuuksia on vähän, kun taas kehitysmaissa tilanne on päinvastoin.

**Imperialismi johtuu siis kapitalismin taloudellisen tilanteen kehityksestä.** Se ei ole poliittinen ratkaisu ts. siitä ei voida päästä irti politiikkaa muuttamalla. Imperialismia ei saa myöskään samastaa kolonialismiin, joka kylläkin liittyy eräisiin imperialismien piirteisiin (pääomien vienti, siirtomaiden hankinta) mutta ei ole sen ydin. Imperialismin ydin on monopolikapitalismi. Nykyinen uusliberalistinen globalisaation kausi voidaan ajatella joko imperialismien restauraationa tai siitä kehittyneenä kapitalismin uusliberalistisena muotona. On tavallan yhdenmukaistaa kumpaa näkökantaa edustaa. Olennaista on se, että kyse on kapitalismin taloudellisesta kehityksestä, jonka dynamiikan Marx on ansiokkaasti kuvannut Pääomassaan.

### 7.12. Kapitalismin kehitys toisen maailmansodan jälkeen

Pääomien tuhoutuminen kriiseissä muodostaa pohjan uudelle nousulle. Kapitalismissa yksityinen pääoma voi saavuttaa suuremman voiton tuotantovoimia kehittämällä. Uudesta tuottavuustasosta tulee standardi, jossa kaikkien kapitalistien on pysyttävä mukana konkurssin uhalla. Viimeisin tällainen mullistus on ollut siirtyminen tietoko-



Kuva: Wikimedia Commons

**Teollisuuden alkuaikoina Britanniassa toimi järjestäytynyt koneensärkijöiden, "luddiittien liike", liike. He eivät vastustaneet niinkään teollistamista, vaan ennen kaikkea uutta kapitalistisiin vapaisiin markkinoihin perustuvaa käytäntöä. Kyse oli enemmänkin kollektiivisesta työtaistelutoimesta (Eric Hobsbawm). Kuvassa Luddiitit murskaamassa kangaspuita.**

neperusteiseen tuotantotapaan. Tämä hightech-kapitalismi on tuottanut maailmanlaajuisesti epävakaisuutta niin tuotannossa, politiikassa kuin elinolosuhteissakin.

**Perinteisesti tuotantovoimien kehityksen myötä** ns. huono pääoma on tuhoutunut. Tämän pääoman suurimittaista tuhoamista pyrittiin estämään mm. keynesiläisellä politiikalla, joka nojautui valtionvelkaan. Nämä toimet eivät kuitenkaan estä kapitalismin kriisiytymistä, vaan ainoastaan siirtävät sitä.

**Marx esitti, että kapitalismin liittyy aina tendenssi,** jossa työvoimaa säästävät tekniset innovaatiot laskevat voiton suhdelkua. Tämän tendenssin keskeyttää ajoittain pääoman tuhoutuminen kriiseissä. Tuhoutumisessa on kyse yleensä pääoman arvon tuhoutumisesta, mutta tuhoutuminen voi olla myös fyysistä.

**Taloudellisen laskukauden aikana** koneet ja laitteet ovat käyttämättömiä ja rapistuvat, velat jäävät maksamatta ja finanssivarallisuuden (asuntolaina, velkakirjat) hinta laskee. Tämän vuoksi pääoman arvo tuhoutuu. Pääoman tuhoutuminen on kuitenkin myös nousukausien pääasiallinen syy, koska se parantaa tuottavuutta. Jos voittoaste ei ole tarpeeksi korkea, kapitalisti ei sijoita tuotantoon eikä palkkaa työvoimaa.

**Jos yritys voi tuottaa voittoa 3 miljoonaa euroa** ja siihen sijoitetun pääoman arvo on 100 miljoonaa euroa (voiton suhdeluku on 3 %). Jos pääoman arvon tuhoutumisen seurauksena uusi omistaja voi hankkia yrityksen 10 miljoonalla eurolla, voiton suhdeluku on 30 %. Tämä on kannustin uudelle nousukaudelle, vaikka kysyntä ei lisääntyisikään.

### Socialismin ja keynesiläisyyden vahvistuminen hidastivat imperialismien edistymistä

Toisen maailmansodan jälkeen myös poliittinen tilanne erityisesti Euroopassa muuttui. Sosialististen maiden syntyminen myötä kapitalistit joutuivat muuttamaan väliaikaisesti politiikkaansa. Päätäjät näkivät, että 1930-luvun lamaan liittynyt työväestön radikaalisoituminen voisi toistua, jos markkinatalouden annettaisiin toimia vapaasti. Siirryttiin keynesiläiseen talouspolitiikkaan.

**Samaan aikaan vahvistunut sosialistien liike** rajoitti imperia-

Jatkuu sivulla 15



Laman puhjetessa 30-luvulla kesällä ihmiset ryntäsivät nostamaan pankkeista ja säästökassoista talletuksiaan. Kuvassa berliiniläiset yrittävät epätoivoisesti 13.7.1931 saada säästökassasta ulos säästöjään.

Kuvat: Wikimedia Commons

## Historiallisen materialismin perusteista (7/2)

Jatkoa sivulta 14

lismien edistymistä. Sosialismiin tukeutunut työväenliike onnistui taistelullaan parantamaan myös kapitalististen maiden työväenluokan hyvinvointia.

**Keynesiläinen talouspolitiikka ei luonnollisestikaan pystynyt estämään** kapitalismiin kuuluvia taloushuolia. 1970- ja 1980-luvun laskukausilla pääomien tuhoutumista yritettiin estää. Käytännössä tämä tapahtui valtion velan ja velkavakuuksien lisääntymisellä. Amerikkalaisen professorin Andrew Klimanin mukaan maailmantalous ei koskaan toipunut 1970-luvun laskukaudesta. Tosin uusliberalistinen politiikka hidasti väliaikaisesti voiton suhdeluvun laskutendenssiä.

### 7.13. Globalisaatio kapitalismin uutena vaiheena

#### Globalisaation taloudellinen perusta.

Kapitalismin taloustieteellisenä lähtökohdaksi on Marxin lisäarvoteoria, jonka avulla Marx ensimmäisenä selvitti uuden arvon- ja voiton syntymekanismin. Keskimääräisen voiton suhdeluvun laskutendenssin laki on tärkeimpiä globalisaatiota selittäviä taloudellisia lainalaisuuksia. Kapitalismin kehitystä ohjaavat monet muutkin talouden lainalaisuudet. Näitä lainalaisuuksia tutkii kansantaloustiede, eikä niihin paneuduta pääsääntöisesti tässä historiallisen materialismin koskevassa katsauksessa.

**Kilpailun ja tuottavuuden kohoamisen seurauksena** pääoman elimellinen kokoonpano väistämättä nousee. Tämä tarkoittaa sitä, että yhtä työntekijää kohden tarvitaan yhä enemmän kalliita koneita ja laitteita. Voitoilla on taipumus laskea suhteessa sijoitettuun pääomaan sitä enemmän mitä enem-

**Tällä aukealla keskustellaan marxilaisesta yhteiskuntateoriasta. Historiallisen materialismin osalta kehitämme ja testaamme tulevan opintomateriaalin sisältöä. Kritisoikaa, kommentoikaa ja kirjoittakaa.**

män tuotanto turvautuu koneisiin. Tämä on voiton suhdeluvun laskutendenssin laki.

#### Uusliberalismin nousu

Vuosien 1974- 1975 ja 1980- 1982 talouden taantumien ja työväenluokan ja sosialismin vaikeudet ja niitä seuranneet hallitsevan luokan hyökkäykset työväenluokkaa ja kolmatta maailmaa vastaan johtivat kapitalismin rajuun uudelleenjärjestykseen ja saivat aikaan kapitalistisen uuden aallon kasvun. Riistoastetta kasvatettiin ja tehdasteollisuutta järjesteltiin alueellisesti uudelleen. Valtava työvoimareservi luotiin kehitysmaihin ja kehittyviin maihin mutta myös teollisuusmaihin, joista työpaikkoja siirtyi miljoonittain Itä-Aasiaan. Lisäksi tehtiin suuria panostuksia ulkomaisiin suoriin sijoituksiin, otettiin käyttöön uutta teknologiaa ja uusia työorganisaation ja työprosessin tehostamisen keinoja. Arvon virtaus etelästä pohjoiseen kiihtyi.

**Samaan aikaan tapahtui kapitalistisen rahatalouden laajamittainen uudelleenjärjestely**, mikä johdosta syntyi kasvava taloudellinen epävarmuus ja sen myötä erilaiset "riskieiltä suojaavat rahoitusinstrumentit". Finanssikeinoitetu kasvoi räjähdysmäisesti ja finanssivoittojen osuus kokonaisvoitoista kasvoi. Tämä loi sittemmin puhjennut finanssikuplan.

**Valtavalla velanotolla USA onnistui estämään** pääomien laajamittaisen tuhoutumisen vuoden 1996 jälkeen. Tämä on kuitenkin aiheuttanut vaikeasti hallittavan velkataakan, joka johtaa edelleen talouskasvun hidastumiseen korkotasojen nousun myötä. Pitkällä tähtäimellä ei ole mahdollista käyttää velkaa talouden kasvattamiseen nopeammin, kuin mitä tuotannossa luodun uuden arvon määrä sallii. Nykykäytäntö luo kuplia, jotka väistämättä puhkeavat. Voidaan olettaa, että seuraavista kriiseistä tulee yhä vakavampia.

**On mahdollista, että seuraavassa romahduksessa on kyse** jo niin vakavasta sisäisestä ristiriidasta, että siitä selviämisen edellyttää siirtymistä sosialistiseen omistukseen. Lenin kirjoitti teoksessaan uhkaava katastrofi ja kuinka sitä vastaan on taisteltava, että mikään kapina

ei synnytä sosialismia, ellei sosialismi ole kypsytynyt taloudellisesti". Eikä kapinaa synny, ellei alistettu kansanluokka nouse kapinaan hallitsevan luokan harjoittamaa politiikkaa vastaan. Tällainen kapina voi syntyä, jos alistettu luokka menettää taloudellisen kriisin yhteydessä ne taloudelliset edut ja mahdollisuudet, joilla hallitseva luokka on pitänyt kansaa tyytyväisenä.

**Aikoina, jolloin järjestellään uudelleen pääomaa vastareaktiona tuottavuuden kriisille**, vallitsee voiton suhdeluvun laskutendenssiä hillitsevä vastatendenssi, ellei työväenluokan vastarinta sitä pysty estämään. Marx kuvasi Pääomassaan vastaan vaikuttavina tekijöinä, joihin kapitalisti turvautuu kohottaakseen voittotasoa, lisäarvoa,

- (1) työläisen riistoasteen nostamisen,
- (2) työpalkan polkemisen alle yleisesti sovitun palkkatason,
- (3) suhteellisen liikaväestön synnyttämisen,
- (4) ulkomaankaupan hyväksikäytön esim. halpatyövoiman suhteen sekä
- (5) osakepääoman lisääntymisen.

**Jos luokkavastarinta puuttuu**, kuten nykypäivän maailmassa, kriisi tarjoaa mahdollisuuden uudelleenjärjestelylle, mikä luo olosuhteet tuottavuuden ja voittoasteiden kasvulle ja mahdollistaa kapitalismin laajentumisen.

**Globalisoituvan pääomaan liittyy sen arvologiikan tehostaminen.** Tämä tapahtuu välttämättömyyhyödykkeiden hintojen subvention poistamisella, työntekijöiden työmarkkinasuojan heikentämisellä, valtionyhtiöiden yksityistämällä ja julkisen terveydenhuollon ja sosiaalietuuksien heikentämisellä.

**Palkkojen polkeminen on yksi tärkeimmistä keinoista** voiton suhdeluvun kohottamiseksi, viimeisen 25 vuoden aikana tämä on tapahtunut seuraavasti:

- (1) Tuotanto on sijoittunut uudelleen halpatyövoiman maihin,
- (2) Globaalin työvoimareservin huomattava kasvu maomaisuuden pakkoluovutuksen seurauksena erityisesti Kiinassa ja Intiassa,
- (3) Suhteellisen lisäarvon kasvu työn tuottavuuden myötä,



Kuva: Heikki Mänikkö

**Sodanjälkeinen keynesiläinen talouspolitiikka pyrki toteuttamaan yhteiskunnallista sääntelyä.** Silloin kyettiin työkansan voimin kehittämään hyvinvointivaltiota ja parantamaan palkansaajien, viljelijäväestön ja pienyritysten asemaa. Sosialistinen maailmanjärjestelmä toimi silloin länsimaiden työväenliikkeen tukena. Tämän politiikan korvasi uusliberalismi silloin, kun sosialismi ajautui kriisiin. Sääntelyn sijaan uusliberalismi toteuttaa puhdasta markkinavetoista kapitalismia ja pyrkii yksityistämään kaikki yhteiskunnalliset toiminnot. Tämän tuloksena meilläkin valtio ja monet kaupungit ovat myyneet liiketoimintansa. Tämä alkoi jo 80-luvulla. Sipilän SSS- ja SOS hallitukset jatkoivat uusliberalistista yksityistämispolitiikkaa. Sipilän tavoitteena oli kaiken terveydenhuollon ja sosiaalitoimen yksityistäminen ja yhteiskunnan siihen sijoittamien varojen kaappaaminen yksityiselle bisnekselle. Tätä politiikkaa myös vastustettiin. Joukkovoiman suuri protesti 22.8.2015 pysähtyi protestimarssillaan Helsingin Pitkälle sillalle.

(4) Absoluuttisen lisäarvon kasvun työtuntien määrän lisääntyessä erityisesti USA:ssa, sekä

(5) Reaalipalkkojen leikkaukset suoraan tai välillisesti julkisten palveluiden ja subventioiden alasa-

rimmäinen köyhdyttäminen, maanomistuksen menettäminen ja sodat ovat paisuttaneet globaalia palkkatyöläisluokkaa ja työvoimareserviä etenkin kapitalismin ydinalueiden ulkopuolella.

**Vaikka uusliberalistiset ideologit pitävätkin valtion omistusta huonona asiana** periaatteellisesti ystä, ovat yhä useammat ryhtyneet puhumaan "kansallistamisesta avoimesti ja sopusoinnussa markkinatalousjärjestelmän kanssa". Tällöin yritykset, "jotka ovat liian suuria kaatamaan" otettaisiin valtion haltuun ja pilkottaisiin harkitusti. Tällöin kriisien kustannukset hoidettaisiin velkarahalla ja leikkamalla edelleen valtion palveluita.

#### Työväenluokan muutos

Teollisuustyöväenluokan koko on kasvanut globalisaation myötä merkittävästi, noin 100 miljoonasta 900 miljoonaan. Uusliberalistisella kaudella maataloudesta elantonsa saaneiden ihmisten määrä on laskenut niin, että ensimmäistä kertaa maailmanhistoriassa suurin osa ihmisistä elää kaupungeissa. Viimeisen 25 vuoden aikana maaseudun ää-

**Kehittyneiden maiden työväenluokassa on tapahtunut myös muutoksia.** Yhä pienempi osa työväenluokasta saa toimeentulonsa teollisuustyöstä. Henkinen työ ja palveluammattit ovat sitä vastoin lisääntyneet. Porvarilliset sosiologit puhuvat työväenluokan häviämisestä länsimaissa ja keskiluokan synnystä. Uusliberalistien mukaan luokat ovat hävinneet kokonaan. Ihmisiä pyritään luokittelemaan erilaisiin ryhmiin myös muulla tavoin kuin tuotantovälineiden omistussuhteiden mukaan. Työn ja pääoman ristiriita ei kuitenkaan ole hävinnyt mihinkään. Edelleen 98 % ihmisistä ei omista tuotantovälineitä. Nämä ihmiset kuuluvat työväenluokkaan ja näiden ihmisten luokkatietoisuus on herätettävä muutoksen aikaan saamiseksi.

**Sen sijaan vanha jako työväestöön ja sivistyneistöön on**

Jatkuu sivulla 19

## JOTAIN ON MENNYT PIELEEN

**Perustavaa, kestävävä laatua olevat yhteiskunnalliset muutokset ovat yleensä hidastempoisia ja odottavat yhä suurelta osin toteuttamista. Onko malttia odottaa? Siirtymään kapitalismista suoraan demokratiaan ja suunnitelmalliseen sosialismiin, kun helposti menee ihmisikä. Mutta tänään voimme tehdä jo paljon. On irrottauduttava kapitalismin mukanaan tuomista "mukavuuksista", joista pahimpia lienee ilmaston ja elinympäristön tuhoaminen, jatkuva epä-tasa-arvo ihmisten keskuudessa, krooninen työttömyys, kasvavat päihde- ja mielenterveysongelmat, vankilat yms.**

Kapitalismissa tasa-arvo ei edes uusliberalismissa vaiheessa pääse toteuttamaan: työnantaja ja työntekijä eivät ole samanarvoisia kumppaneita. Täyttä hölynpölyä väittää, että lähtökohteisesti he olisivat samalla tasolla. Ranskan 1789 alkaneen porvarillisen vallankumouksen ylevät tunnukset - "vapaus, veljeys, tasa-arvo" - tulivat käytännössä käsittämään nuo sinänsä kannatettavat periaatteet vain oman luokan (porvariston) keskuuteen, jolloin alemmalla tasolla oleva työväenluokka jäi paljolti osattomaksi saavutetuista eduista.

**Kapitalistinen tasa-arvo nykyisin on sitä**, että porvarillisesti suuntautunut henkilö saattaa aja-

tella: olemme samalla viivalla; minä vain johdan ja sinä teet niin kuin käsketään tai sinulla ei enää koskaan ole asiaa minun työpaikkoihin, joissa käytän sinua välillisesti oman rikauteni välikappaleena.

**Nykyisin vallitsevan uusliberalin ajattelun varhaishistoriaan perehtyminen** kannattaa aloittaa Domenico Losurdon kirjasta "Liberalismin musta kirja" (into 2013). Siinä esiintuodut ristiriidat ajattelussa ja teoissa ovat myös nykyisin porvarillisen ajattelutavan hallitsevia elementtejä. Läheskään aina ei eroteta asioiden eri puolista olennaista, kun pakonomaisesti tarraudutaan epäolennaisuuksiin. Porvarillinen



ajattelu on monin kohdin naivin ristiriitaista ja sisältää ilmeisiä virheellisyyskäsityksiä, joten se on syytä hylätä ja siirtyä yhteiskunnallisten ristiriitojen kautta kehityksessä eteenpäin kohti suunnitelmallista sosialistista talousjärjestelmää, joka voisi tuoda köyhimmässä asemassa oleville jotain helpotuksia, kun räikeitä tuloeroja hieman kavennettaisiin järkeviin mittoihin.

**Ei mielestäni kyse ole kateudesta tilanteesta**, missä toinen tienaa kuukaudessa enemmän, kuin mitä toinen ei saa koko vuodesakaan, vaan kyse on pikemminkin kohtuullisuudesta ja oikeudenmukaisuudesta. Olen aiemminkin kirjoituksissani sanonut jotain tasa-arvosta ja loppupäätelmä on aina sama: kapitalistisen markkinatalouden puitteissa tasa-arvo ei ihmisten keskuudessa koskaan voi toteutua: kyllä siihen tarvitaan luokkajako poistaminen järjestelmän siirtymisestä sosialistiselle perustalle. Meidän

on päästävä pois tilanteesta, missä alemmassa asemassa olevat tekevät työstä suurimman osan ylempien saadessa kerta toisensa jälkeen suurimmat voitot.

**Paitsi tasa-arvo, myös sellaiset sanat kuin "materialismi"** (moititaan yleisesti tavarapaljouden haalijoina, ei niinkään paikkansa pitävässä filosofisessa mielessä) ja "vapaus" käsitetään mieluummin mielivaltaisina ja erheellisinä tulkintoina. Järjestyttävän vapauden tunteen käsittelemisen kokonaisuudessaan veisi aivan liikaa tilaa, mutta raapaisen nyt lopuksi vähän pintaa.

**En voi olla vapaa luonnon, jonka tuote itsekkin olen, lainomaisuuksista**, jotka pitkälti määräävät olemistani Maan pinnalla. Sanotaan, että olet vapaa, voit tehdä mitä huvittaa ja mennä minne haluat. Mutta eihän asia näin ole! Esimerkiksi minä en voi tehdä mitä huvittaa ja matkustaa minne haluan. Ei vain ole varaa. Tämä tilanne koskee kaikkia köyhyysrajan alapuolella eläviä. Kapitalismissa raha ratkaisee ja ellei sinulla rahaa ole, joudut tyytymään siihen, mitä saat. Mikä-

li Suomi haluaa jatkaa matkaa hyvinvointivaltion nimikkeellä, pitäisi minimitulon olla vähintään 1000 euroa kuukaudessa, mieluummin 1500 euroa, millä köyhemmätkin jotenkin tulisivat toimeen. Ja voisivat käydä jossain asuinpaikkakuntansa ulkopuolella. Tulonjaon pikaista kaantumista odotellessa muutos yhteiskunnan perustaan ja päällyrakenteeseen on saatava aikaiseksi.

**Maailma yhteiskuntineen tarvitsee todellisen kansanvallan**, suoran itsehallinnollisen demokratian alhaalta ylöspäin, joka korvaisi nykyisen ylhäältä alaspäin tulevan hierarkkisen valvonnan, käskyt, komennot, kiellot jne. Tie muutokseen ei käy käden käänteessä, mutta kasvavan ihmiskunnan selvän enemmistön selviytymisen kannalta se on välttämätöntä. Jotain on mennyt pieleen ja jotain on tehtävä. Muutos lähtee sinusta ja samoihin tuloksiin tulleista henkilöistä, joiden mielestä kapitalismissa oleva luokkajako on poistettava.

Kai Leivo  
Lohja

## Viron paikallisvaaleissa EKRE menestyi odotettua huonommin Keskusta voitti, mutta hävisi Tallinnan

Viron paikallisvaaleissa jännitys keskittyi Tallinnaan, jossa keskustan 20 vuotta jatkunut valta-asema murtui. Venäläiset ovat yhä uskollisia puolueelle.



Keskustapuolue panosti Tallinnassa venäläisiin äänestäjiin. Vaalimainoksessa puolueen puheenjohtaja Juri Ratas on venäläisten ehdokkaiden ympäröimä.

Viron lokakuun puolessa välissä pidetyissä paikallisvaaleissa äänestysviikkoa oli 54,7 %. Voiton vei valtakunnallisesti keskustapuolue, joka sai 24,4 % äänistä. Toiseksi tulivat vaaliliitot 24,3 % ja vasta kolmas oli hallitusvastuussa oleva reformipuolue 17,3 %. Mieliipidemittauksissa ykkösenä ollut EKRE sai valtakunnallisesti vain 13,2 %. Henkivierissä vaappunut Isänmaa ylsi yllättävän hyvään tulokseen 8,4 %. Uusi liberaalipuolue Eesti 200 sai 6,0 %, joka antaa sille hyvät lähtökohdat puolentoista vuoden päästä pidettäviin parlamenttivaaleihin. Sosiaalidemokraattien tulos oli huono. Puolue pääsi juuri yli äänikynnyksen saamalla 5,0 %.

**Vaalien häviäjiä olivat** reformipuolue ja sosiaalidemokraatit. EKRE tuplasi tuloksensa edellisiin paik-

lisvaaleihin verrattuna, mutta sen tulos oli pettymys odotuksiin nähden.

### Taistelu Tallinnasta

Oleellista vaaleissa oli kuitenkin keskustan valta-aseman murtuminen Tallinnassa. Keskusta sai Tallinnan 79 valtuustopaikasta 38, kun 40 olisi riittänyt jatkamaan yksin enemmistönä. Keskusta ei kuitenkaan siirry oppositioon, sillä voiton vienyt niin sanottu 5 puolueen suuri koalitio, jossa ovat mukana reformistit, EKRE, Eesti 200, Isänmaa ja demarit, ei kykene yhteistyöhön.

**Keskusta etsii parhaillaan yhteistyökumppania** joko reformisteista, demareista tai uudesta Eesti 200-puolueesta. EKRE ja Isänmaa kieltäytyvät yhteistyöstä keskustan kanssa. Todennäköisin kumppani

Tallinnassa on demarit, jotka saivat 6 paikkaa.

**Keskustan menestys Tallinnassa on perustunut** sen pitkäaikaisen puheenjohtajan Edgar Savisaaren kansansuosioon ja venäläisten tukeen. Keskustan valta-aseman murtuminen saattaa Tallinnan kohdalla olla pysyvä. Uudet tulokkaat Eesti 200 ja EKRE syövät keskustan asemaa Tallinnassa.

### Venäläiset eivät petä

Tallinnan kaupunginjohtaja, keskustalainen **Mihail Kõlvart** oli vaalien kirkkain ääniharava. Hän sai 27 737 äänisaaliin venäläisten asuttamassa kaupunginosassa, Lasnamäellä. Seuraavaksi eniten ääniä, 8466 ääntä sai keskustan Lauri Laats Tallinnan Mustamäellä. Hän ohitti tuloksellaan puolueen puheenjohtajan ja entisen pääministeri Jüri Rataksen, joka sai 3034 ääntä. Kõlvart edustaa Viron venäläisiä. Tallinnassa ensimmäinen ei-keskustalainen ääniharava oli reformipuolueen valtiovarainministeri Keit Pentus-Rosimannus, joka sai 3586 ääntä.

**Keskustapuolue oli pitkään Viron politiikan hylkiö**, jonka kanssa kukaan ei halunnut tehdä yhteistyötä. Nyt sen aseman on vienyt konservatiivinen EKRE. Puolue voitti esimerkiksi Pärnussa, mutta sen kanssa muut puolueet eivät suostu yhteistyöhön. EKRE on ottanut hylkiön aseman keskustalta Viron län-

simielisessä poliitikassa.

### Toompealla tuskin muutoksia

Paikallisvaalien tuloksella tuskin on merkitystä hallitustasolla Toompealle. Sen sijaan puolentoista vuoden päässä oleviin eduskuntavaaleihin tulos on suuntaa antava. Keskusta on edelleen pitänyt venäläiset sekä Itä-Virossa että Tallinnassa. EKRE:lle näyttää käyvän kuin Suomen perueille. Voittoa ei vain tule. Uusi tuloskas Eesti 200 on kummajainen keskustassa, jonka äänestäjäkunta on

hakusessa. Oikeistolainen hallituspuolue reformistit näyttää olevan vapaassa pudotuksessa.

Teksti:

Leena Hietanen



Mieliipidetiedusteluissa johtanut konservatiivinen EKRE menestyi valtakunnallisesti kehnosti 13 prosentin kannatuksella. Tallinnassa puolueen varapuheenjohtaja Mart Helme pääsi valtuustoon.

## Savisaaren aika on ohi

**Veteraanipoliitikko Edgar Savisaar tipahti Tallinnan kaupunginvaltuustosta. Hän oli ehdolla koronakriittisen Vapaan Viron listoilla. Hän sai Lasnamäellä 437 ääntä. Vapaa Viro - vaaliliitto ei päässyt Tallinnan valtuustoon. Parhaina aikoina vuonna 2015 Savisaar keräsi Lasnamäellä 39 979 ääntä. Vapaa Viro vastusti pakollisia korona-rokotuksia ja koronapassia.**

Vaaleja ennen Savisaar itse arvioi, että Viro on siirtynyt suojelupoliisin ja syyttäjän valtakautteen. Esi-

merkkeinä hän toi suojelupoliisin ajojahdin hänen syrjäyttämisekseen sekä Tallinnan kaupunginjohtajan että puolueen puheenjohtajan paikalta. Toisena esimerkkinä hän mainitsi hallituksen kaatumisen tämän vuoden tammi-kuussa. Viron poliitiikan kauhukara, konservatiivinen EKRE torjuttiin Savisaaren mielestä suojelupoliisin ja syyttäjän avulla hallituksesta paitsioon.

Teksti:

Leena Hietanen

## Viroon asettunut Navalnyn apuri etsintäkuulutettiin

Venäjä on etsintäkuuluttanut Virossa turvapaikan saaneen, vankeudessa petostuomiota istuvan Aleksei Navalnyn oikean käden, Ljubov Sobolin. Sobol esiintyi syyskuussa Virossa Lennart Meri-konferenssissa, jonka jälkeen hän ei enää palannut takaisin Venäjälle.

Sobolin olinpaikasta ei ole tarkempaa tietoa. Hän on voinut Schengen-viisumin turvin jatkaa matkaa

Virossa Eurooppaan.

**Sobolille on määrätty Venäjällä puolentoista vuoden liikkumisrajoitukset** hänen rikottuaan koronarajoituksia järjestämällä mielenosoituksia. Postimees-lehden mukaan Sobol on lähtenyt Venäjältä elokuussa.

Teksti:

Leena Hietanen

## Mexiko Cityn tapaaminen alkoi

Meksikon Työväenpuolueen (Partido del Trabajo - PT) järjestämä 25. kansainvälinen "puolueet ja uusi yhteiskunta" seminaari alkoi Mexiko Cityssä 20.10.2021. Tämä kansainvälinen työväen- ja vasemmistopuolueiden tapaaminen järjestetään perinteisesti keväällä, mutta pandemian johdosta edellisen vuoden tapahtuma jäi pitämättä.



Tommi Lievema seurassa Evo Morales sekä järjestävän puolueen PT:n taholta Kansan äänen edustajille järjestetty tulkki Miriam Saldana

työväenjärjestöt. Tilaisuuteen saapunut Evo Morales kuvaili tunnelmiaan seuraavasti: "Matkustan Meksikoon, maahan, jota kannan aina sydämessäni, jonne Työn puolue - PT kutsui osallistumaan kansainväliseen seminaariin "Puolueet ja uusi yhteiskunta". Siitä tulee kaunis kokemus jakaa näkemyksiä eri poliittisten liikkeiden kanssa, joilla on vapauttava suunta.

KÄ/toim.

Kommunistien Liiton edustajina tapaamiseen osallistuvat Cilla Heiskanen ja KL:n varapuheenjohtaja ja kansanääni-lehden päätoimittaja Tommi Lievema. Tapahtumaan osallistuvat kutsuttuina Latiinalaisen Amerikan työväenjärjestöjen edustajien ohella monien Euroopan, Aasian ja Afrikan maiden

## Venäjän valtiopöytä valittiin ja aloitti työskentelynsä

**Kirjoitus on jatkoa edellisessä Kansan äänessä 4/2021 julkaistun juttuun "Kommunistit ja Venäjän vaalit". Siinä käsiteltiin vaaleihin valmistautumista ja vaalikamppailua. Näkökulma oli venäläisten kommunistien ja heidän puolueidensa. Näkemykset oli poimittu puolueiden ja näiden edustajien verkkosivuilta ja lehdistöstä. Venäjällä on vaalien jälkeen käyty voimakastakin keskustelua vaalien tuloksesta ja sen oikeellisuudesta. Tämän kirjoituksen alkuun on katsottu tarkoituksenmukaiseksi julkaista lyhyt ote ja keskeisimmät luvut Venäjän keskusvaalilautakunnan laajemmasta vaalitulosten yhteenvedosta. Tämä ikäänkuin yhteiseksi keskustelun pohjaksi. Vaalitulosta kommentoidaan joiltain osin ja kerrotaan myös joistain vaalien jälkeisistä tapahtumista.**

### Ote Venäjän vahvistetuista vaalituloksista Valtionduuman vaalit 2021

Puoluelistoilta valitut. Viiden prosentin äänikynnys. Henkilövaalien tulos mukana.

Puolue	% äänistä	Edustajia
Yhtenäinen Venäjä	49,82	324
VFKP	18,93	57
Oikeudenmukainen Venäjä	7,46	27
Liberaalidemokraatit	7,55	21
Uudet ihmiset	5,32	13

VFKP on Venäjän Federaation kommunistinen puolue. Puolueen venäjänkielisen nimen lyhenne on KPRF

Pelkästään henkilövaalien kautta valitut. Ei äänikynnystä.

Puolue/ryhmä	Edustajia
Rodina (Isänmaa)	1
Kansalaisalusta (-ohjelma)	1
Kasvun puolue	1
Sitoutumattomat	5

Yhteensä 450 kansanedustajaa

### Kommunistien tulokset:

Venäjän Federaation kommunistinen puolue 18,93 % ja 10 660 599 ääntä. Venäjän kommunistit-puolue 1,27 % ja 715 685 ääntä. Kommunistit yhteensä: 20,20 % ja 11 376 284 ääntä.

**Yhtenäinen Venäjä-puolue:** Ääniä 28 064 258.

Tiedot kerätty Wikipedia-artikkelista "Venäjän lainsäädäntövaalit 2021". Siinä ilmoitetaan tietolähteeksi Venäjän keskusvaalilautakunta. Kokonaisyhteenvedo vaalituloksista esitetään artikkelin lopussa.

### Joitain huomioita edellisestä

Porvarillinen Yhtenäinen Venäjä-valtapuolue hankki yhteensä 324 edustajanpaikkaa, jossa on vähennystä edellisiin vaaleihin 2016 verrattuna 19 paikkaa. Puoluelistaltaan se sai 126 ja henkilövaalin kautta

198 paikkaa. Vastaavasti VFKP:lle tuli 48 ja 9 paikkaa eli yhteensä 57. Kun duumaan valitaan kummankin vaalivaiheen perusteella 225 edustajaa, eli yhteensä 450, niin huomio kiintyy siihen, että Yhtenäinen Venäjä keräsi lähes kaikki henkilövaalien perusteella valitut edustajanpaikat. Tätä on selitetty mm. sillä, että Yhte-

Jatkuu sivulla 17



## Venäjän vaalien ristiriitaiset tulokset

**Venäjän lainsäädännön mukaan kaikki vaalit maassa järjestetään joka kerran yhtenä ja samana päivänä, jota nimitetään Yhtenäiseksi vaalipäiväksi. Tänä vuonna karanteenitoimien nimissä vaalit kestivät kolme päivää, syyskuun 17.- 19. päivät. Tällöin valittiin myös joukko maaherroja ja Lakiasäättävien kokousten edustajat 39 vaalialueella. Mutta vaalien vetonaula oli kuitenkin Valtionduuman eli Venäjän parlamentin kansanedustajien vaalit. Todettakoon, ettei Duumalla ole paljon sanottavaa nykyisessä poliittisessa järjestelmässä.**

Sanon myös heti sen, että tätä artikkelia kirjoittaessani eteeni nousi vaikea valinta. Tilastojen valtavan määrän vuoksi artikkelista tulee joka tapauksessa kuivahko juttu. Mutta valitettavasti kyse ei ole vain kuivista asioista. Venäjän vaalien todelliset tulokset poikkeavat merkittävästi virallisista tuloksista, mikä vaatii tietenkin selityksiä. Jos selitykset ovat liian seikkaperäisiä, niin silloin monet lukijat eivät jaksakaan lukea artikkeleita loppuun, siitähän huolimatta, että artikkelin viimeiset osiot saattavat sisältää tärkeitä ja mielenkiintoisia johtopäätöksiä.

**Jos taas vaalien kuvaus on lyhyt ja pinnallinen,** niin silloin eräät ulkomaiset toverimme, jotka ovat yhä sitä mieltä, että presidentti **Putin** on edelleenkin venäläisten joukkomittaista tukea nauttiva jonkinlainen **Chavesin** kaltainen henkilö, saattavat olettaa minun liioittelevan asioita. Erityisesti kun ulkomaisille lukijoille näin mittava vaalivilppi on aivan epäuskottavaa. Porvarillisessa demokratiassa ihmisten on hyvin vaikea uskoa tuollaisiin asioihin, vaikka niistä onkin laadittu pitävät asiakirjat. Valitsin kuitenkin vaalien seikkaperäisen kuvauksen, mistä myös heti ilmoitan lukijoille.

**Vanhat ja uudet keinot käytössä presidentin hallinnon asettaman tavoitteen saavuttamiseksi**

Siirrytään itse vaaleihin. Eri virkamiesten itsepäin pyrkimys oli tietenkin, että valtapuolue Yhtenäisen Venäjä olisi saavuttanut presidentin hallinnon asettaman 350 edustajan ja 45 prosentin tavoitteen 450:stä paikasta. Virkamiehiä kannusti myös päälystöltä saatavien nuhteiden pelko, mikäli tavoitteita ei saavuteta ja halu säilyttää omat "ruokapaikkansa". Toisaalta valtiovalta selvästi pelästyi kansan mielenilmauksia, koska oli sel-

vää, että tavoitteiden toteutuessa, tuskin kukaan uskoo virallisia tuloksia. Ja jo kymmenisen vuotta jatkuneen kansan elintason huononemisen oloissa väestön tyytymättömyys oli saavuttanut jo melkein ääriarajan. **Ennen kaikkea ryhdyttiin poliisitoimiin** ja viranomaisen ekstremistiseksi järjestöksi julistamat Navalnyin esikunnat hajotettiin. Hyväksyttiin laki, joka kielsi vaaleihin osallistumisen niiltä, jotka ovat aiemmin olleet tekemisissä ekstremistien toiminnan kanssa. Ja kuten tavallisesti, puoluelistojen laatimisen yhteydessä valtiovalta pyrki poistamaan niiltä kaikki epäilyttävät ehdokkaat eri tekosyitä hyväksi käyttäen. Palautan mieliin vasemmistovoimien entisen presidenttiehdokkaan **Pavel Grudin**in. Mistään tasavertaisista agitaatiomahdollisuuksista ei voinut olla puhettakaan.

**Mutta tämäkään ei riittänyt.** Koronan vastaisen taistelun tekosyillä kolmipäiväisinä järjestetyt vaalit vaikeuttivat oleellisesti vaalien yhteiskunnallista valvontaa ja on line-äänestys sulki pois kokonaan kaikenlaisen valvonnan. Suorat lähetykset vaalipaikoilta kansalaisille lopetettiin ja useat opposition kuten Venäjän Federaation kommunistisen puolueen (VFKP) edustajat ilmoittivat, että heiltä oli estetty pääsy videokameroiden luokse ääntenlaskenta vaiheessa tai heiltä oli evätty kaikki nauhoitusmahdollisuudet.

**Valtiovalta turvautui myös uuteen keinoon.** Vaalipaikoille tulvi viranomaisten varta vasten kouluttamia, muka puolueettomia vaalien valetarkkailijoita tai jopa virallisia Yhtenäisen Venäjän edustajia. Oikeiden vaalitarkkailijoiden taustalla he näyttivät eräänlaisilta räyhäjiltä ja luopioilta, jotka eivät itsekään tienneet mitä halusivat. Eräiltä vaalipaikoilta alettiin kaikenlaisilla tekosyillä poistamaan sekä vaaliseurajia että myös neuvotteluukeu-



**Venäjällä alueellisen eheyden puolustamisen komitea vastustaa Kuriilien saarten luovuttamista Japanille. Komitean puheenjohtaja Sergei Skvortsov Japanin suurlähetystön edessä muistuttaa: "Kuriilit ovat Venäjän maata."**

den omaavia ja varsinaisia vaalilautakuntien edustajia esimerkiksi siksi, että joku vaalilautakunnan jäsen oli höpännyt energiajauhaa. Näihin laittomiin toimiin osallistui muitakin kuin poliiseja. Esimerkiksi urheilijoiksi pukeutuneet nuoret miehet estivät tunnetun lehtimiehen Nikolai Platoshkinin pääsyn vaalipaikalle.

**Tämä mahdollisti kaikenlaisen vaalivilpin käytön ääntenlaskennassa.** Käsityksen asiasta antaa lehdistölle vuotanut Moskovan läänin Koroljovin kaupungin hallinnon äänite paikallisille vaalilautakunnille, jossa esiteltiin uudenlainen menetelmä äänestäjälueteloiden sumplimiseksi. Hallinnollisessa painostuksessa aikoja sitten kellovilliseksi todetussa menetelmässä uutta oli se, että sekä valtion että yksityisten laitosten työntekijät vietiin joukkokuljetuksilla ensimmäisenä vaalipäivänä lähimmälle vaalipaikalle. Seuraavina vaalipäivinä nämä ihmiset saattoivat virallisesti äänestää omilla asuinpaikoillaan.

**Esimerkiksi Tulassa entisesä koulussani** oli vaalipaikka. 17. syyskuuta kymmentä vaille kahdeksan aamulla koululle kerääntyi valtava pakkoäänestäjien joukko. Kaikilla vaalipaikoilla käytettiin myös vanhoja koeteltuja menetelmiä, kuten äänestyslupukkeiden sujauttamista uurniin, karuselleja, vale-äänestystä asuinpaikoilla jne. Pelipanos oli liian suuri. Vaikutusvalta ja iso raha, josta paikalliset ja liittovaltion eliitit tuskin olisivat voineet luopua.

**Sähköinen äänestys sulki pois vaalien kaikenlaisen seurannan**

Erikseen on mainittava sähköinen äänestys, joka sulkee pois vaalien kaikenlaisen seurannan. Toistaiseksi tällaista äänestystä kokeiltiin vain muutamilla alueilla, mutta myöhemmin se muuttuu yleiseksi käytännöksi. Voin sanoa, että Moskovassa se näytteli erityisen tärkeää roolia ja muutti täysin viralliset tulokset. Virallisten tietojen mukaan VFKP voitti Moskovassa puoluelistojen suoran äänestyksen tuloksissa ja useissa vaalipiireissä voittajiksi olisivat voineet selvitä opposition edustajat. Mutta sähköisen äänestyksen tulokset muuttivat tilanteen täysin. Esimerkiksi meidän tukeman Anastasia Udaltsovan olisi pitänyt voittoa suorassa äänestyksessä, mutta toisin kävi.

**Kokonaisuudessaan Moskovan puoluelistojen vaalissa voiton vei selvällä erolla Yhtenäisen**

Venäjä ja Moskovan kaupunginjohtajan **Sobjaninin** nimen mukaan nimetty lista voitti kuulemma kaupungin kaikissa vaalipiireissä. Tämä oli selvää vilppiä ja sähköisen äänestyksen viralliset tulokset, jotka piti saada yhdellä napin painalluksella, ilmoitettiin jostain syystä vasta seuraavana päivänä. Tässä yhteydessä sähköisen äänestyksen tulokset eivät voineet poiketa suuresti off line-äänestyksestä, varsinkin kun osa Yhtenäisen Venäjän peruskannattajista, eläkeläiset äänestää enimmäkseen henkilökohtaisesti vaalipaikoilla.

**Vaaleissa Venäjän virkamiehistö täytti ja jopa ylitti vaalisuunnitelman.** Yhtenäisen Venäjä ei yltänyt aivan edustajapaikkojen valvontatasolle, mutta sai melkein 50 prosenttia äänistä. Tämä on 5 prosenttia vähemmän kuin vuoden 2016 vaaleissa, kun taas pääoppositiivipuolue VFKP puolitoista kertaisesti kannatusprosenttinsa, ohittaen useilla paikkakunnilla jopa Yhtenäisen Venäjän.

**Viisas äänestäminen ei näytellyt oleellista osaa**

Näyttelikö tässä liberaalien ehdotama "viisas äänestäminen" jostain oleellista osaa? Luulen, ettei. Ensimmäinen "viisaan äänestämisen" lista toisti merkittäväällä tavalla VFKP:n listaa ja toiseksi jo ennen mitään "viisasta äänestämistä" esimerkiksi vuonna 2011 opposition enemmistö äänesti VFKP:tä suurimpana oppositiivipuolueena.

**Jos puhutaan vaalien todellisista tuloksista,** niin eri lähteiden mukaan Liittovaltion turvallisuuspalvelun sosiologinen palvelu on selvittänyt ovensuukyselyiden perusteella, että kahden äänestyspäivän tulosten perusteella VFKP johti jonkin verran äänten määrässä. Toisten lähteiden mukaan Putinin hallinto ilmoitti johtajalleen, että puoluelistojen äänestyksen perusteella VFKP ja Yhtenäisen Venäjä ovat saaneet yhtä paljon ääniä.

**Analytytikot vaalipiireistä ilmoittivat valittaen,** että paikallisviranomaisten vilpin takia paikkakunnilla on mahdotonta selvittää voittajia. Mutta kaikki tämä on esimerkiksi vehkeilyä. Kuitenkin aivan samoihin tuloksiin on päätyttyä myös arvovaltainen vaalianalytikko **Sergei Shpilkin**, joka on matematiikan keinoin eritellyt vaalipiirien virallisia tuloksia. Hänen mielestään VFKP ja Yhtenäisen Venäjä saivat todellisuudessa noin 30-35 prosenttia äänistä. Tässä on huomioitava se tosiasia, että osa Yhtenäisen Venäjän äänistä tuli hallinnollisen painostuksen tuloksena, kun ihmisiä pakotettiin äänestämään puoluetta.

**Mutta nämä kaikki ovat vain lukuja,** joiden todenperäisyyttä on mahdotonta todistaa, vaikka ne kyläkin vastaavat syyskuun alun mielipidekyselyjä. Niiden perusteella valtapuoluetta aikoi äänestää vajaat 30 prosenttia kyselyyn osallistuneista.

**Poliittisia johtopäätöksiä vaaleista**

Yritämme nyt tehdä poliittiset johtopäätökset vaaleista, joita voidaan rohkeasti nimittää epäaidoiksi ja joiden tulokset eivät vastaa todellisuutta. Arviomme mukaan tulokset heijastavat voimakasta vallasta vieraantumista ennen kaikkea Mosko-

vassa, mikä on tärkeää, koska maan tulevaisuus määritellään aina pääkaupungissa sekä hallitsevan eliitin huomattavaa rappeutumista. Tekninen edistys vaikuttaa siihen, että julkista salaisuutta on entistä vaikeampi salata. Merkittävä tosiasia on se, että Yhtenäisen Venäjän viidestä kärkiehdokkaasta vaalivoittoa saapui juhlistamaan vain yksi ehdokas, Kommunarkan sairaalan ylilääkäri.

**Lopuksi haluaisin huomauttaa vielä yhdestä asiasta,** jota ei ole missään tuotu esille. Vaalien viralliset tulokset muistuttavat voimakkaasti puolen prosentin tarkkuudella vuoden 2011 vaalien virallisia tuloksia Yhtenäisen Venäjän ja VFKP:n osalta. Silloin se johti mielenosoituksiin, mutta ei tänään.

**Mahdollisten protestien mittasuhteet riippuvat lähinnä yhteiskunnan mielialoista**

VFKP ei tunnustanut sähköisen äänestyksen tuloksia Moskovassa ja seuraavana lauantaina Moskovassa oli mielenosoitus, jossa VFKP:n Moskovan kaupungin puoluejärjestön ensimmäinen sihteeri **Valeri Rashkin** tapasi valitsijoitaan. Venäjän lainsäädännön mukaan se oli laillinen tapahtuma. Mutta virkavalan reaktioista päätellen he pelkäsivät VFKP:n aikovan järjestää pääkaupungissa ukrainalaismallisen "maidanin". Ennen ja jälkeen mielenosoituksen viranomaiset sakottivat ja pidättivät useita vasemmistoaktivisteja, muun muassa vanhan ystäväni ja kansainvälisesti tunnetun politologin **Boris Kagarlitskin**, joka ei ole VFKP:n jäsen.

**Todellisuudessa VFKP on aina pyrkinyt pidättyvyyteen** ja katsonut paremmaksi sopia viranomaisten kanssa. Niin nykyin, kuin VFKP:n puheenjohtaja G. Zjuganov kehotti pidättyvyyteen nykyisenä vaikeana aikana. Näin ollen VFKP ei aio syöstä ketään vallasta, se tahtoo vain esittää laillisen protestinsa.

**Mutta jos se äkkiä muuttaisi mieltään,** niin "maidan" on nykyään mahdotonta. Eikä kyse ole opposition järjestöllisistä mahdollisuuksista. Kysymys on siitä, että mahdollisten protestien mittasuhteet riippuvat lähinnä yhteiskunnan mielialoista eikä aktivisteista.

**Mielenosoituksen osallistui eri arvioiden mukaan** muutamasta sadasta muutamaankin tuhanteen osanottajaa eikä se vastaa "maidanin" lukuja. Viranomaisten vastainen viha ei ole vielä saavuttanut sitä tasoa, että mielenosoitukseen riittäisi mikä tahansa syy. Eivätkä Valtionduuman vaalit suuresti kiinnosta edes aktiivisia kansalaisiaakaan, erityisesti kun virallisten tietojen mukaan pääoppositiivipuolue on huomattavasti parantanut asemaansa. Siitä huolimatta valtiovalta ei voi rauhoittua liikaa. Sähköinen äänestys on etäännyttänyt moskvalaisten perusosan valtiovallasta ja tilanne saattaa kärjistyä koska tahansa. Kuten sata vuotta sitten oli tapana sanoa, että "ensimmäisenä vallankumouksellisena meillä on itse hallitus". Eivätkä sanajat olleet bolshevikkeja.

**Sergei Skvortsov NKPN keskuskomitean ensimmäinen (pää-) sihteeri 17.10.2021**

## Venäjän valtiorduuma valittiin ja aloitti työskentelynsä

Jatkoa sivulta 16

perustuvat Pravda-lehden numeron 113/2021.

**Porvarillisen Yhtenäisen Venäjä-puolueen puoluelistalta valittujen 126 edustajan** joukosta 66 ei ottanut vastaan kansanedustajan valtakirjaa, vaan jättivät paikkansa varaedustajiksi valituille. Tunnetuimpia näistä olivat puolustusministeri Shoigu ja ulkoministeri Lavrov. Muutkin luopuneet olivat etupäässä tunnettuja julkisuuden henkilöitä, joiden ainoana tehtävänä oli ollut toimia ääntenkerääjinä Yhtenäiselle Venäjälle. Venäjän kommunistisen työväenpuolueen sivuilla tätä kutsuttiin "äänestäjien pettämisiksi". VFKP:n osalta tällaiseen menettelyyn osallistui kolme kansanedustajaksi valittua. Asioista kertoi mm. VFKP:n "Punainen linja"- verkkosivusto 29.9.2021.

**Heti uuden duuman alkupäivinä** VFKP:n ryhmä uudisti vanhan vaatimuksensa siitä, että Venäjän Federaation tulisi tunnustaa Itä-Uk-

rainan Donetskin ja Luganskin Kantantasavallat itsenäisiksi valtioiksi. Esitys kaatui taas kerran Yhtenäisen Venäjä-puolueen vastustukseen (Pravda 113/2021).

**Vaalien jälkeen alkoi viranomaisten toimesta Moskovassa ja muuallakin esiintyä erilaista häirintää,** lyhytaikaisia pidätyksiä ja sakotuksia kohdistuen VFKP:n alueellisiin järjestöihin ja niiden johtokuntiin. Julkisia tilaisuuksia häirittiin. Myös VFKP:n varapuheenjohtajan toimintaan puututtiin. VFKP:n puheenjohtaja julkaisi tapahtumista avoimen kirjeen valtionjohtolle. Marraskuun 7. päivänä kommunistiset puolueet tulevat vanhan perinteen mukaan viettämään Lokakuun vallankumouksen vuosipäivää. Toivottavasti kuluvana vuonna vuosipäivän tilaisuuksia ei tulla viranomaisten puolelta häiritsemään, kuten esimerkiksi viime vuonna pääsi tapahtumaan eri puolilla Venäjää.

**Jaakko Ahvola 20.10.2021**

# KANSAN ÄÄNI KUULUU MUUTOKSEN PUOLESTA

## Tieto on kortilla - kenen kortilla

Sen verran on tietoa kansalle jaettu, että uusia Hornetteja hankitaan velaksi, kun ei ole ylimääräistä hornettirahastoa. On sitten lapsillamme ajanvietettä, kun makselevat isien ja pappojen tilaamia hävittäjiä. Käynnissä on ns. tarjouskilpailu, joka on kuitenkin silmänlumeeksi järjestetty. Kyllä amerikkalaiskoneitten tilaaminen on suoritettu jo aikoja sitten. Ei nyky-Suomessa kukaan uskalla vastustaa, turhien tosin, koneitten tilausta. Siitä pitää huolen oikeistopoliitikkojen ja kenraalien eräänlainen juntta.

Olen ihmetellyt onko Suomen tiedotusvälineissä jonkinlainen kartelli voimassa. Jos kerrotaan, niin mahdollisimman vähän. Ei kerrota koneitten hintaa, ei sitä mihin niitä tarvitaan, ei kerrota tarvitsevien nimeä eli Natoa ja Yhdysvaltoja. Vielä pitäisi lähteä päin inhaa Itää. Toisesta

maailmansodasta Suomi selvisi liian vähällä, vai ovatko kyseessä henkilöt, joilla munuaisten ja aivojen paikat ovat vaihtuneet?

**Tarjouskilpailuun vielä viitaten,** Suomen tulisi korvata muitten tarjoajien kulut, hehän joutuivat petetyiksi hävittäjien hankinnassa. Ettei tulisi väärinkäsityksiä, en kannata turhien sotakoneitten hankintaa mistään valtiosta. Kyllä vanhat Hornetit kelpaavat vielä kauan tärkeään tehtäväänsä, eli tuottavat pahaa meteliä ja ilmansaastetta. Vai käyttävätkö Hornetit vettä polttoaineena?

**Jos jotain pitää kritisoida niin Vasemmistoliiton eduskuntaryhmää.** Olen ennen luullut Vasemmistoliiton puolueena viimeksi olevan Suomea militarisoimassa. Tyhmintä maan johtamista on velanot-

to uusiin aseisiin. Tällä kuvitellaan meren takaisen Suuren Maan olevan Suomen ystävän ja auttavan kriisissä.

**Rahalla ostettu ystävyys on petollisinta ystävyyttä.** Suuri Maa ei voittanut kahdenkymmenen sotavuoden jälkeenkään afganistanilaista sissiryhmää. Täytyy siksi omistaa vilkas mielikuvitus, jos Suuren Maan uskotaan pärjävään Kiinan ja Venäjän kanssa sotieissaan.

**Uusien aseitten hankinta tulee jakamaan suomalaisten mielipiteitä vuosikymmeniksi.** Koska kyse on valtavasta rahamäärästä, olisi pitänyt järjestää sitova kansanäänestys asiasta. Kyllä kansa tietää, jos sille kerrotaan tosiasiat, eli faktat.

**Reino Welling, eläkeläinen ja omaishoitaja Jämsänkoskelta**

## Varallisuus, terveys ja äänestämättömyys ovat periytyviä

Äänestämällä tai -mättä voimme vaikuttaa siihen, missä mittassa varallisuus tai terveys periytyvät, kunnallisissakin vaaleissa. Miksi eriarvoisuus on jatkanut kasvuaan jo vuodesta -85 vaikka vaaleissa ehdolle pannut ovat muuta luvanneet? Kunnissa eriarvoisuus kasvaa palvelumaksujen nousun myötä, mikä vaikuttaa monin eri tavoin kansalaisten osallistumiseen ja terveyteenkin. Tämän juuret ovat tulo- ja varallisuuseroissa, joiden kasvuun tai kaventamiseen vaikutetaan lainsäädännöllä, mutta kuntatasolla voidaan vaikuttaa verotuksella, maksuilla ja palveluiden laadulla.

Tutkitusti on todettu, että hyväosaiset äänestävät ja huono-osaiset eivät. Tämä tarkoittaa kiistatta sitä, että tulo- ja varallisuuserot jatkavat kasvuaan ja vaaleihin osallistuminen heikkenee, joka taas laajentaa erojen kasvun yhteiskunnan kaikkiin mitattavissa oleviin tekijöihin esim. koulutukseen, terveyteen tai

eliniän odotteeseen. Äänestämällä on siis merkitystä, jos ehdokkaamme kautta pystymme näkemään yhteyden toivottuun kehitykseen, tasa-arvon kasvuun.

**Äänestämättömyyden voi nähdä järkevänkin ratkaisuna,** kun sen näkee päättäjien vaikutuksen kaventamisena. Onhan palvelujen tuottamista enenevästi yksityistetty tai "ulkoistettu", saatettu "yrittäjäsalaisuuksien" piiriin tai muuten salattavaksi, että niiden tuottaminen ei välittömästi ole enää luottamushenkilöhallintoa, ei henkilöstö tai tilat, jossa kaupallista palvelua tuotetaan.

**Puhutaan "mahdollisuuksien tasa-arvosta",** joka raadollisesti tarkoittaa, että ihminen on "mahdollisuus", jota koti voi tukea hyvin eriarvoistavalla tavalla varallisuuden tai yhteiskunnallisen aseman mukaan. "Mahdollisuudet", varallisuus-

det eivät ole tasa-arvoiset, vaikka niitä voi äänestämällä yrittää tasa-arvoistaa. Yhteisön on kannettava vastuunsa mahdollisuuksien tasa-arvoistamisesta, ei perheiden tai kotien, joskin ne voivat olla siinä hyvänä apuna.

**Yhteiskunnallisen tasa-arvon lisääntyminen** on aina ja kaikkialla liittynyt yhteiskunnan tuottamien palvelujen kasvuun. Palvelu lainsäädännöllä on turvallisuutta, infrastruktuuria, koulutusta, soitea ja ympäristöä, mutta lainsäädäntö ei ole "pakottavaa" kuin tiettyyn rajaan, vaan kuntien tarpeisiinsa-, tahtoonsa soveltamaa, eriarvoisuutta lisäävää tai sitä kaventavaa. Tästä on kysymys, kun vaaliurnille käydään.

**Hannu Ikonen  
Lieksa**

Toim. Ennen kuntavaaleja 30.4.-21

## Erkan ja Saulin Cybersota

Todellakin tänään alkaa näyttää siltä, että mahdollisesti lähestymme Suomen, Euroopan ja koko maailman kohtalon päiviä. Muuhun johtopäätökseen tuskin voi päätyä, kun tutkii pelkästään kahta syys-lokakuun vaihteessa esiin tullutta dokumenttia: (1) Presidentti Niinistön UPI:n seminaarissa 29.9.-21 pitämä puhe sekä (2) lähes samaan aikaan julkaistu Yle:n Venäjän kirjeenvaihtajan, Erka Mikkošen, raportti Venäjältä. Näyttää aivan siltä, kuin ne olisi ohjattu täydentämään toisiaan. Tämä on varmaan sitä cyber-sotaa?

Näissä dokumenteissa kielenkäyttö ja poliittinen argumentointi ovat siinä määrin poliittisesta kohteliaisuudesta poikkeavaa, että sitä voidaan katsoa käyttävän vain tahojen, jotka eivät ajattelekaan enää saavuttavansa kansainvälisissä suhteissaan valtioiden välisiin normaaleihin hyviin suhteisiin perustuvaa kanssakäymisen tilaa.

**UPI:n seminaarissa 29.3. 2021 pitämässään esitelmässä Niinistö osaa vain varoittaa** EU:n ja Venäjän huonoista suhteista ja olla huolissaan siitä pysyvätkö meillä Nato-jäsenyyden ovet auki ja toivottaa, että saatamme kävellä silmät ummessa keskelle vielä suurempaa konfliktia.

Presidentti leveilee sillä, että olemme käyneet Venäjän kanssa jatkuvaa vuoropuhelua, mutta valittelee sitä, että EU:n ja Venäjän suhteet ovat olleet melko hyiset Krimin valtauksen jälkeen." Niinistö tietenkään ei halua hyväksyä tässäkin asiassa historiallista totuutta. Krimiläiset äänestivät useita kertoja siitä, että Neuvostoliiton hajoamisen jälkeen he haluavat irtaantua Ukrainasta ja kuulua Venäjään (KÄ 2/18, sivu 20). Tähän heillä oli lailliset oikeudet. Myöskään Itä-Ukraina ei hyväksynyt länsivaltojen rahallisella avustuksella banderalaisien suorittamaa fasistista kaappausta ja komentoa. Suurin jännityksen aiheuttaja alueella on Nato, joka on työntynyt kiinni Venäjän rajoihin. Kaikesta tästä huolimatta hän toivottaa Naton äänitorvena, että emme hyväksy Krimin laitonta liittämistä Venäjään emmekä Venäjän toistuvaa turvautumista epävakautaviin toimiin.

**Saulin parivaljakkona tässä toimiva Erka Mikkonen väentää mustaa valkoiseksi:** "Sekä Venäjän johto, että Kremlä lähellä oleva media syyttävät yhtenäen ulkovaltoja yrityksestä sekaantua maan sisäisiin asioihin." Erka sanoo myös Venäjän

puolustusministerin Šoigun hyökänneen Suomea vastaan varoittamalla Helsingissä sijaitsevasta "Venäjän vastaisesta propagandan keskuksesta", jolla Šoigu tarkoitti Euroopan hybridiosaamiskeskusta (KÄ 1/19, sivu 9). Erka pettää tässä itseään, sillä Venäjän johto ja puolustusministeri Šoigu ovat tässä täysin oikeassa. Länsipääoman merkittävien tavoite on ulottaa markkinoidensa toiminta Venäjän toimintapiiriin ja päästä ohjaamaan Venäjän taloutta ja voimavaroja.

**Erkan ja Saulin ulostulo heijastelee myös isompia pelkoja.** Jartsev muistaa tämän 1930-luvun loppupuolelta, ollessaan neuvottelumatkalla Suomessa. Kun Suomi Naton ja USA:n pakottamana uusii nyt hyökkäyskalustoaan, ollaan Venäjällä hyvin tietoisia, että Suomen kautta Nato uhkaa hyvin läheltä Pietaria. Tämä muistuttaa hyvin tilannetta, kun hitleriläiset uhkasivat Leningradia luoteesta. Jossain vaiheessa ylittettiin punainen viiva. Se ylittettiin myös silloin, kun N ato yritti kaapata Sevastopolin. Ei ole ihme, että Erkan ja Saulin housut tutisevat.

"Jartsev"

## Isot pyssyt

**Venäjän federaation ja Yhdysvaltojen voimasuhteista keskustellaan vilkkaasti. Kaksi hyvää tietolähdettä ovat Yhdysvalloissa asuva Andrej Martjanov (smoothix12.blogspot.com) ja RUSSTRAT (kansainvälisen politiikan ja talouspolitiikan tutkimuslaitos, russtrat.ru/en)**

En ole enää vähään aikaan ihmetellyt länsimaisten medioiden vähättelevää asennetta Venäjän asevoimiin. Kyse on henkisestä happamuudesta. Olisi inhottavaa joutua kehuamaan vihollisen voimia. Se voisi sekä masentaa suuren yleisön että herättää vaikutusvaltaiset henkilöt Prinsessa Ruusunen unesta. Mainitsen pari seikkaa aiheesta erityisesti sen vuoksi, että ne liittyvät omaan alaani, eli Neuvostoliitto-tutkimukseen.

**On selvää, että sekä amerikkalaiset että venäläiset kehittivät omat ohjusjärjestelmänsä** saksalaisen V2-teknologian pohjalta. Surin ero heidän välillään oli siinä, että Neuvostoliitolla oli oma ohjuskapasiteetti, joka ei ollut kovinkaan pahasti saksalaisista jäljessä. Syy tähän löytyi 1930-luvulla toteutetusta korkeakoulujärjestelmästä. Neuvostoliitossa oli jo silloin maailmanluokan tutkimuslaitoksia, joissa tehtiin opetustyön ohella ura-uurtavaa käytännön tutkimusta. Myöhemmin johtavat amerikkalaiset tekniset yliopistot kopioivat tämän toimintamallin. Vaikutteet kulkiivat siis molempiin suuntiin.

**Juuri tälle pohjalle on rakennettu Venäjän asevoimien ja ohjusteknologian häikäisevä nou-**

## Vapaus on suuri vankila

**"Vapaus on suuri vankila", lauloi Pelle Miljoona aikoinaan. En tiedä tiesikö Pelle itsekään, miten hyvin tuo lause kuvaa länsimaista yhteiskuntaa, missä demokratia on vain parlamentaarista laattaa ja vapaus usein kuvitteellista. Jokainen saa tietysti ajatella mitä haluaa, mutta eri asia on saada äänensä kuuluville. Se vapaus-käsite mikä nykyisestä yhteiskuntatilanteesta annetaan, ei voi pitää paikkaansa, koska se on irrotettu käytännön realiteeteista. Olenko vapaa ja voinko tehdä mitä haluan? En. Tavarapaljouden keskellä en voi valita kaikkea mitä haluaisin, vaan esim. ruokakaupassa joudun tyytymään siihen, mitä vähillä rahoillani saan ostettua.**

Mielekäs ja oikeaan osuva tulkinta vapaudesta sisältyy marxismin klasikoihin, jonka mukaan vapaus on välttämättömyyden tiedostamista. Kun oivallat eri asioiden lainomaisuuksia, syy-seuraussuhteita ja toimit niiden mukaan, olet oikealla tiellä. Eli mitä enemmän tiedät johonkin asiaan liittyviä seikkoja, sitä vaapaa mielipiteen voit muodostaa. Kuvastaako nykyinen kapitalistinen yhteiskunta sitten jollain tasolla vankilaa, jossa kansalaisia valvotaan? Muistan, miten aikoinaan eräs kaverini pääsi pois vankilasta: ensin suljetulla, sitten avotallolla ja lopulta siviiliin "isolle avolle".

**Englantilainen valistusfilosofi, utilitarismin perustaja, Jeremy Bentham (1748-1832) kehitti 1700-luvun loppupuolella uuden vankilatyypin, panoptikon-vankilan, missä vankeja pystyttiin tarkkailemaan ilman, että vangit tietävät milloin heitä tarkkaillaan. Kuulostaako nyky-yhteiskuntaan sijoitet-**

su. Venäläiset olettavat Euroopan sotilaspoliittisen asetelman muuttuvan lähitulevaisuudessa. He eivät kuitenkaan tunnu kertovan, minkälaista muutosta ollaan onnastelemassa.

**Venäjä on kiihtyvään tahtiin korvaamassa strategiset ohjusvoimansa** hypernopeilla Avangard-raketeilla. On oletettavissa, että tämä yhä kiihtyvä varustautuminen juontaa sekä kyseisen ase-ainutkertaisista ominaisuuksista, että tulevista erityisesti Eurooppaa koskevista sotilaspoliittisista muutoksista. Kyseisen asejärjestelmän taistelukykyt saavuttavat peräti 28 kertaa äänennopeuden (Mach28).

**Yhdysvaltojen ohjuspuolustusjärjestelmät ovat täysin avuttomia näiden aseiden rinnalla.** Venäjä pystyy iskemään näillä ohjuksilla minne tahansa Yhdysvalloissa 15 minuutissa. Tämä tarkoittaa, että vaikka Yhdysvallat iskisi ensin, Venäjän vastaisku osuisi valikoi-tuihin kohteisiin ensimmäisenä. On siis takuvarmaa, että Yhdysvaltoihin osuisi 15 minuutissa vähintään 24 megatonnin edestä ydinräjähteitä, mikä olisi sangen tuhoisaa. On aivan selvää, että Venäjällä tulisi olemaan kohteina myös San Andreasin siirrosvyöhyke Kaliforniasa (alueella esiintyy paljon maanjäristyksiä) ja Yellowstonen kalderan supertulivuori.

**Tauno Auer  
Helsinki 13.9.2021**

tuna jotenkin tulutla kun, tekniset apuvälineet ovat kehittyneet siihen malliin, että kaikkea voidaan seurata ja valvoa pelottavan tarkasti.

**Itse asiassa nykyinen vankilalaitos on vain kolmisensataa vuotta vanha** järjestys yhteiskunnan suojelemiseksi. Erittäin hyvä vankilalaitosten analyysi ja historiikki on Michel Foucaultin kirja "Tarkkailla ja rangaista" (Otava1980). Tällä hetkellä Suomen oloissa on käytössä 35 vankilaa, joista 16 suljettua ja loput avovankiloita. Tilanne muissa Pohjoismaissa on samankaltainen. Mielestäni se on melko paljon, esim. vertailussa Pohjois-Koreassa on vähemmän vankiloita ja Yhdysvalloissa, tuossa "vapauden" maassa, ehkä kaikkein eniten.

**Vankeinhoito on tietysti muuttunut** vuosisatojen kuluessa. Vielä 1900-luvun puoliväliin mennessä vankeusrangaistukset kärsittiin, 1970-luvun alkupuolella tulit rangaistuksien täytäntöönpano-asetus (RTA) -pakettiin astuessa voimaan, rangaistuksia alettiin suorittaa ja nykyisin ne kuulemma jo nautitaan.

**Kansalaisia valvotaan ja tarkkaillaan,** halutaan mennä jopa mielen sisään hallitsemaan tajuntaa, tutkimaan mitä ajatellaan, jotta voitaisiin kontrolloida yhteiskunnan kannalta "häiritsevää" käyttäytymistä. Kuinka kauan ruuveja voidaan kiristää ennen kuin räjähtää? Tyytymättömyyttä on jo ilmassa...

**Kai Leivo  
Lohja**

## Tukea Kansanäänelle

Esko Rintala 90 e, Viljo Heikkinen 20 e, Jartsev 10 e, Heikki Männikkö 38 e, Kai Kontturi 50 e, Espoon Leipäoappi 5 e, Kalevi Wahrman 10 e, Kaija Siippainen 10 e, Wanha Seppä 5 e, Tarja Männikkö 38 e ja Reine Lindeman 20 e.

Op FI08 5541 1420 0279 66  
Keräyslupa: RA/2020/1128 24.9.2020

## Julkiset keskustelufoorumimme FB:ssa:

### Suomen Työväenpuolue FB

Ryhmä keskittyy mm. yhteiskunnalliseen keskusteluun, luokkatietoisuuden edistämiseen, ay-liikkeen, puoluepolitiikan, rauhan, globalisaation ja ulkopoliittikan kysymyksiin.

### Kansanrintama- vaihtoheito uusliberalismille FB

Ryhmän tavoite on kehittää vaihtoheito nykyiselle kovalle markkinavoimien yhteiskuntapolitiikalle ja toteuttaa yhteiskunnallisen muutos Suomessa. Keskusteluun kuuluu laajasti politiikka ja yhteiskunnalliset asiat erilaisella informaatiolla.

Näissä ryhmissä sallitaan ja on toivottavaa keskustelu marxilaisen yhteiskuntatieteen lähtökohdista. Linkitettyä näihin ryhmiin artikkeleita on toivottavaa lisätä oma kommentti ja lähde. Noudatetaan nettietiketä. Rasistinen ja fasistinen materiaali poistetaan.

## Historiallisen materialismin perusteista (7/2)

### Jatkoa sivulta 15

vanhentunut. Voidaan sanoa, että nykyaikana valtaosa työväestöstä kuuluu myös sivistyneistöön.

### 7.14. Johtopäätökset

Globalisaatio on nimenomaan taloudellista globalisaatiota, joka on osa voiton suhdelluvun laskutendenssin vastatendenssiä. Globalisaation ja imperialismien raja on häilyvä. Imperialismi joutui taantumaan Neuvostoliiton voiton ja sen myötä sosialismin tukeutuvan työväenluokan vahvistumisen myötä toisen maailmansodan jälkeen. Globalisaatio on imperialismien toinen tuleminen.

Työväenluokan tietoisuutta kapitalismin talouden lainalaisuuksista pitää pystyä kasvattamaan. Porvarillinen demokratia ja propagandakoneisto pyrkivät sekoittamaan työväestön ja suur-

pääoman edut. Työntekijöiden ja suurpääoman omistajien välillä on kuitenkin aina sovittamaton ristiriita. Kapitalismin päällysrakenteen ilmioihin ihmisten luokkatietoisuuden hävittäjänä palataan myöhemmissä kirjoituksissa.

Tärkeää on myös esittää selkeästi sosialistisia vaihtoheitoja kriisityvälle kapitalismille. On korostettava kapitalismin rakenteellisia heikkouksia. Tarvitaan uutta strategiaa ja taktiikkaa, kamppailua reformien puolesta työpaikkojen säilyttämiseksi, sosiaalisen asuntopoliittikan aikaan saamiseksi, kolmannen maailman velkojen anteeksiantamiseksi, ekologisesti kestävä teollisuuden aikaansaamiseksi, teollisuuden ruokkimiseksi ja ennen kaikkea kapitalismin aiheuttaman ilmaston muutoksen torjumiseksi.

Kommunistien Liiton filosofian työryhmä

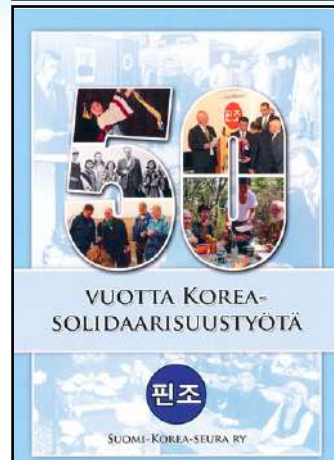
## 50 vuotta Korea-solidarisuustyötä -kirja julkaistu

Suomi-Korea-seuran 50-vuotistaipaleen kunniaksi on julkaistu Suomen ja Korean DKT:n välisestä yhteistyöstä käsittelevä kattava teos, jossa kuvataan solidaarisuustyötä sekä Suomi-Korea-seuran ja Juche-aatteen opintoyhdistyksen kehittymistä vuosikymmenten saatossa.

**Sisältö:** Suomalaisten ja korealaisten kanssakäymisen varhaiset vuodet, Suomi-Korea-ystävyysskomitea, Suomi-Korea-seura ry 1970-2020, Juche-aatteen opintotoiminta, Eduskunnan Korea-solidarisuusryhmä, Pohjois-Korea ja lääkärityö, Suomen ja KDKT:n taloudelliset suhteet.

Kirjassa on 160 sivua ja nelivärikuvitus. Toimitus: Juha Kieksi & Cilla Heiskanen.

Hinta 20 euroa (sis. postikulut).  
Tilaukset:  
juha.kieksi@saunalahti.fi tai  
puh. 045 671 3408.



## "Marxilainen lauantaitimi jatkuu"



Työväenluokan toiminnalle tieteellinen maailmankatsomus antaa pitkän aikavälin suunnan. Se on meille yhtenäisen toiminnan perusta ja auttaa jäsentelemään oikein ajan kysymyksiä. Siksi tutkimme marxilaista tiedettä ja tuotamme siitä tutkimusaineistoa. **Jatkamme opintotoimintaa Korona-pandemian sallimissa rajoissa kunnes tilanne normalisoituu.**

Seuraava opintotapahtuma järjestetään tiistaina 30.11.2021 klo 18.30 **Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki.** Aiheena on kapitalismin imperialistinen vaihe ja globalisaatio. Opintoteeman esittelee **Heikki Männikkö** Opintotilaisuuksista tarkemmin Kommunistien Liiton kotisivulla: [www.kommunistienliitto.com](http://www.kommunistienliitto.com)



Hyviä lukuaineistoja ovat: Marx ja Engels, **Kommunistien manifesti**. M. Lovtšuk, T. Oizerman, I. Štšipanov, **Filosofian Historia** (Progress, 1982). Viktor Afanasjev, **Filosofian alkeet** (Progress, 1976). Friedrich Engels, **Ludvig Feuerbach ja klassisen filosofian loppu** (Marx-Engels, valitut, osa 6).. Kommunistien Liitto, **Dialektisen materialismin perusteet**. KÄ:n numerot 5/2019-5/2021, **Historiallinen Materialismi**. V.I.Lenin, **Imperialismi kapitalismin korkein vaihe** (Valitut teokset, 10 osaa, osa 5, Kustannusliike Edistys)



**Seuraava Kansan ääni (6/2021, joulunumero) ilmestyy ma. 20.12.2021. Siihen tarkoitettun aineiston tulee olla toimituksessa la. 14.12.2021. Työkansalle osoitettujen uudenvuoden tervehdysten tulee olla toimituksessa pe. 17.12.2021 mennessä.**

## Kommunistien liiton hallituksen kokous



Kommunistien Liiton hallituksen kokous järjestetään **tiistaina 30.11.2021 klo 17.00 Hermannin kerholla, os. Hämeentie 67 Helsinki.** Käsitellään loppuvuoden ja talven toimintaa sekä järjestölliseen ja ideologiseen työhön liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä sekä mm. seuraavia asioita: (1) Kansanrintaman kehittämisen kysymyksiä, (2) Talven 2022 maakuntavaalit, (3) Ajankohtaiset kansainvälisen yhteistyön kysymykset, (4) Opinto ja julkaisutoiminta, (5) Vuoden loppupuolen lehti- ja järjestötyö, (6) Kansan äänen 5/21 arviointi ja seuraavan (joulun) numeron 6/21 ideointi sekä (7) Kommunistien Liiton arvio ja näkemys Korona-pandemiasta.

Käsittelemme klo 19.00 Marxilainen opintotiimi- ja Historiallinen Materialismi-sarjaan kuuluvan teeman: **"Kapitalistinen tuotantotapa, sen synti ja keskeiset piirteet"**. Aiheen esittelee **Juha Kieksi.**

**Tervetuloa jäsenet ja ystävät, Koronasuojat!**

### Suosittelimme kotisivuja ja blogeja

<http://uutisiapohjoiskoreasta.blogspot.fi/>  
<http://heikkimannikko111.puheenvuoro.uusisuomi.fi/>  
<https://www.facebook.com/heikki.mannikko.1>  
<http://kaikontturi.blogspot.com/>  
<http://masanlaari.blogspot.com/>  
<http://lievemaa.blogit.uusisuomi.fi/>  
<https://www.facebook.com/kalevi.wahrman>

## Suomen Työväenpuolue STP

Os. Karstulantie 2 A 5, 00550 Helsinki  
<http://www.facebook.com/groups/167525526686703/>  
Danske Bank FI61 8058 0710 5328 82

## Vapaa Sana

STP:n verkkojulkaisu  
<http://suomentyoavaenpuolue.blogspot.com/>

### EU:n Vastainen Kansanrintama ry.

**Kansan ääni**  
<http://www.kansanaani.net>

**Kommunistien Liitto ry.**  
<http://www.kommunistienliitto.com>  
SP FI80 41080010 3882 24

**Juche-aatteen opintoyhdistys**  
Tilaa suomenkielistä aineistoa Juche-aatteesta!  
[www.jucheate.com](http://www.jucheate.com)  
[juche.aate@saunalahti.fi](mailto:juche.aate@saunalahti.fi)  
puh. 045 671 3408

## KOMINFORM

### Päivän uutisotsikot:

<https://www.facebook.com/sipila.heikki?ref=bookmarks>  
<https://vk.com/id430603986>

## EVKR:n johtokunta

EU:n Vastaisen Kansanrintaman johtokunta kokoontuu tiistaina 30.11.2021 klo 17.00 Hermannin kerholla os. Hämeentie 67, Helsinki. Kokous pidetään ainakin osittain videokokouksena.

Käsitellään mm. seuraavia asioita: (1) Kansanrintaman kehittämisen kysymyksiä keväällä 2021, (2) Talven 2022 maakuntavaalit, (3) Kansainvälisen yhteistyön kysymyksiä, (4) Opinto- ja julkaisutoiminnan suunnittelu, (5) Ajankohtainen lehti- ja järjestötyö sekä toimintakirje, (6) kannanotot ja arvot

**Kokouksen yhteydessä** pidetään Kansan äänen toimituskunnan kokous. Arvioimme edellisen numeron (5/21) sisältöä ja suunnittelemme lehden seuraavaa (joulun) numeroa (6/21).

**Opintotapahtuma (nettityö)** alkaa klo 18.00. Marxilainen opintotiimi-sarjaan kuuluvan opintoteeman: **"Imperialismi ja globalisaatio yhteiskuntakehityksessä"**. Aiheen esittelee **Heikki Männikkö**

Tervetuloa Koronasuojat! Tilaisuus järjestetään yhdessä Kommunistien Liiton kanssa

## SFT toimii

Sodan- ja Fasisminvastainen Työ ry:n vuosikokous pidetään 7. marraskuuta 2021 alkaen klo 12.00 Helsingissä Helsingin seudun sairaus- ja tapaturmainvalidit ry:n toimistolla, osoitteessa Kulmavuorenkatu 5, 00500 Helsinki (kadulta sisään). Kokouksessa käsitellään sääntöjen määräämät asiat.

**Tämän vuoden puolella järjestetään vielä kaksi opintoiltaa** seuraavasti: 15. marraskuuta ja 20. joulukuuta. **Opintoillat ovat kauden kolmantena maanantaina** alkaen kello 17:00 KTP:n toimistolla Vantaan Tikkurilassa (osoite: Tikkuraitti 11 A, 01300, Vantaa)

**Opintoillan aihepiiri muodostuu** historiallisten tapahtumien läpikäynnistä sekä hieman muustakin asiasta unohtamatta kuitenkin työväen- ja sodan vastaisen liikkeen aiheita. **Tervetuloa**

**YKn päivän tervehdys, Rauhan puolesta, Sotaa vastaan, militarismista rauhan ja diplomatian työhön- ei hävittäjiä Suomeen ja NATO yhteistyö lopetettava.**  
Tervehtien Reine Lindeman Tampereelta

### JULKAISIJAT:

Suomen Työväenpuolue STP, EU:n Vastainen Kansanrintama ry., Kommunistien Liitto ry. sekä Sodan ja Fasisminvastainen työ ry.

### POSTIOSOITE:

PL 780, 00101 Helsinki

### PUHELIN:

0440103450

### PÄÄTOIMITTAJA:

Tommi Lievemaa

### ILMOITUSHINNAT:

Järjestöt: 0,50 €/pmm  
Muut 1 €/pmm

### TILI:

OP FI08 5541 1420 0279 66

### PAINOPAikka:

Botnia Print Oy

### ISSN- TUNNUKSET:

ISSN-L 2243-4046  
ISSN 2243-4046 (Painettu)  
ISSN 2243-4054 (Verkkojulkaisu)

## Naton neuvosto kokoontuu 25. -26.10. Suomessa

Naton johtoa tapaavat presidentti, pääministeri, puolustusministeri, puolustusvoimain komentaja, Anu Vehviläinen ja sisäministeri. Osapuolet vakuuttavat toisilleen Venäjän uhkan kasvaneen ja suunnittelevat Suomen ja Naton yhteistyön tiivistämistä kaikin tavoin Venäjää vastaan. Tämä on Suomen johdon panos sotilaallisen ja poliittisen jännitteen lisäämiseksi ja sodan vaaran kasvattamiseksi alueellamme. Eduskunnasta odotetaan kannanottoja Nato-yhteistyön lopettamiseksi ja siirtymiseksi rauhanomaiseen naapuriyhteistyöhön.

<https://www.presidentti.fi/.../north-atlantic-council-to-.../...>

